

Merjenje moči za glavno vlogo

VOJMI TAVCAR

Lani je bil medijska zvezda in tista novost na italijanski politični sceni, ki je omogočila uveljavitev desne sredine. Letos je za politične sopotnike postal balast, ki bi se ga marsikdo rad znebil.

Politična parabola Silvia Berlusconi se po lankoletnih uspehih blizu najnižji točki in v dvomu je njegovo lidertvo v Kartelu svoboscina. To vprašanje se najodločneje postavlja Rocco Buttiglione, ki se je zadnji pridružil Kartelu svoboscina in je na nedavnih upravnih volitvah tudi sam doživel poraz. Skupno z Buttiglionejem je vprašanje dokaj jasno zastavil tudi vodja Krscanskega demokratskega centra Pierferdinando Casini, medtem ko se molci najvplivnejši Berlusconijev zaveznik, predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini.

Najbrž ni naključje, da so najbolj glasni ob problemu liderstva bivši pripadniki Krscanske demokracije, saj gre za zastopnike tistega političnega centra, ki v Kartelu svoboscina skusa uveljaviti vlogo, ki je doslej ni imel. Buttiglione je včeraj ponudil primerjavo z levo sredino, kjer je Massimo D'Alema lider najvplivnejše stranke, kandidat za premiera pa človek politične sredine Romano Prodi. Nekaj podobnega bi Buttiglione zelel tudi v Kartelu, saj bi center na ta način krepko povečal svoj vpliv.

Prav tako ni naključje, da Berlusconi je včeraj omejujejo v Kartelu sile, ki ne bi zezele političnih volitev jeseni, ker potrebujejo čas, da bi lahko reorganizirale svoje vrste in razvile svojo strategijo, medtem ko bi Berlusconi hotel volitve čimprej, ker se zaveda, da mu zavlačevanje lahko samo škodi.

Merjenje moči v Kartelu svoboscina je dokaj očitno, čeprav to vsi njegovi predstavniki zanikajo. O izidu bo najbrž odločal izid referendumov o televiziji. Če bo Berlusconi zmagal, bo utrdil svoje lidertvo v Kartelu in bo imel vplivno besedo v pisanju novih pravil za ureditev televizijskega sistema. Če bo poražen, bo njegova vloga tudi med političnimi sopotniki krepko okrnjena. Morda bo kljub temu vztrajal v politični areni, kot je zagotavljal včeraj, vendar nikakor ne več v vlogi glavnega igralca.

Konec epidemije ebole v Zairu?

ZENEVA - Svetovna zdravstvena organizacija je včeraj v Zenevi sporočila, da se je epidemija virusa ebole stabilizirala in da že tri dni niso zabeležili nobenega novega primera okužbe. V Zenevi pa vseeno ne izključujejo, da bi v prihodnjih dneh ugotovili še kak osamljen primer, a po vsej verjetnosti bodo lahko čez tri tedne sporočili, da je epidemije konec. Epidemija je morila le v zairski pokrajini Bundundu in ne v drugih krajih Zaira.

Na 15. strani

Tudi Slovenci so zvesti delu

TRST - Včeraj so na pobudo Tržaške trgovinske zbornice nagradili z zlato medaljo in diplomom 47 uslužbencev in podjetnikov za dolgoletno zvestobo delu oziroma za posebne zasluge pri razvijanju tehnologije in izboljševanju organizaciji dela. Med nagrajenimi je tudi devet Slovencev, to so: Vojko Bizjak, Albin Gorjan, Ivan Grilanc, Josip Gruden, Josip Kralj, Aleksander Rapotec, Ernest Smotlak, Viktor Sossi in Josip Tul.

Na 4. strani

ITALIJA / D'ALEMA SVARI BOSSIJA

Berlusconi ne bo še zapustil politične arene

Reforma pokojnin »zmagala«

RIM - Italijanski delavci in upokojenci so podprli sporazum o reformi pokojninskega sistema, ki so ga dosegli vlada in sindikati. Po prvih in nedokončnih podatkih (stetje se je končalo ponoči) se je za sporazum izreklo več kot 60 odstotkov udeležencev glasovanja, ki so ga organizirali konfederalni sindikati CGIL, CISL in UIL. Najmanjši konsenz so izrazili volilci v Lombardiji in Piemontu (okrog 54%), torej v najbolj industrializiranih italijanskih deželah, najvišji odstotek pozitivnih odgovorov (82%) pa je prisel iz Kalabrije.

Na 2. strani

RIM - Silvio Berlusconi ne namerava zapustiti politične arene. Lider Forza Italia je včeraj javno demantiral govorice, da bi po referendumih lahko zapustil politiko.

Berlusconi torej vztraja, toda porazi, ki jih je doživel v zadnjih casih, in težave s pravico so krepko osibile njegov položaj tudi v Kartelu svoboscina. Zaenkrat nihče ne odreja milanskemu medijskemu magnatu leaderske vloge v Kartelu, mnogi pa ne želijo, da bi bil Berlusconi kandidat za premiera na prihodnjih političnih volitvah. Rocco Buttiglione je bil v tem pogledu zelo jassen in zelo podobno je stališče Pierferdinanda Casinija, medtem ko Nacionalno zavezništvo se molči.

Levosredinski tabor pa se spoprijema z drugačnimi problemi. Massimo D'Alema je včeraj posvaril najbolj muhavega zaveznika Umberta Bossija, da je problem federalizma zelo resen in da nacin, s katerim ga je zastavila Severna liga, ni sprejemljiv.

Na 3. strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / SPET GRANATE NA GORAŽDE

Modre čelade še vedno talci

SARAJEVO - Gorazde spet postaja krvavo bojišče na ozemlju Bosne in Hercegovine. Včeraj je nanj padlo vsaj 350 srbskih granat, ki so ranile 13 civilistov. Vlade enote se z bosanskimi Srbi spopadajo za položaje severno od enklave, od koder so srbske sile pred tednom dni pregnale opazovalce ZN in jih zajele za talce.

Srbi ne popuščajo obsodbam mednarodne skupnosti in nočejo ugoditi njenim zahtevam, naj izpustijo približno 400 pripadnikov modrih čelad in vojskih opazovalcev ZN. Zaradi njihove nepopustljivosti Zahod pripravlja akcijo za osvoboditev zajetih pripadnikov mirovnih enot. V Bosno so že prispelle britanske vojske okrepitve, po predlogu francoskega obrambnega ministra Millona pa naj bi jim kmalu sledile tudi mednarodne enote za hitro posredovanje.

Na 18. strani

V Vitezu britanski poveljnik seznanja posadke tankov z bodočimi akcijami. (Telefoto AP)

LJUBLJANA / VČERAJ URADNO ODPRTJE

Razstava Gotika v Sloveniji

LJUBLJANA - Včeraj so v Muzeju novejših zgodovine, Narodnem muzeju in Narodni galeriji odprli obsežno razstavo Gotika v Sloveniji, doslej največji strokovni in organizacijski podvig številnih najpomembnejših slovenskih znanstvenih in spomeniskovarstvenih ustanov, hkrati pa daleč najcelovitejši vpogled v ustvarjalnost v času gotike na ozemlju Slovenije. Na osrednji slovesnosti v Narodni galeriji, ki so se je udeležili tudi številni politični predstavniki na čelu z Milanom Kučanom, ki je razstavo odprl, so množico obiskovalcev nagovorili tudi avtor zasnove projekta prof. dr. Janez Höfler, dr. Andrej Smrekar in Tomislav Vinjevič.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Trst: podkupninska afera

Tržaski gradbeni podjetnik in finančna straznika so od včeraj v zaporu pod obtožbo podkupovanja, goljufije in lažne dražbe.

Stran 5

Plamenica miru v Trstu

Včeraj je v Trst dospela plamenica miru, ki jo je preteklo sredo blagoslovil papež Janez Pavel II. in ki bo danes nadaljevala pot proti Ljubljani in nato Pragi, kjer bo zaključna slovesnost za mir.

Stran 6

Sindikalni referendum na Goriškem

Na Goriškem se je večina volilcev na sindikalnem referendumu izrekla za pokojninsko reformo, toda med aktivnimi delavci so prevladovali glasovi NE.

Stran 9

Projekt Trst in Slovenci

Komisija za gospodarstvo pri SKGZ je analizirala Projekt Trst in izrazila svoje ocene o njem.

Stran 11

Na Giru plaz zasul devet gledalcev

Na kolesarskem »giru« je snezni plaz na cesti proti prelazu Colle dell'Agnello zasul sedem gledalcev, ki pa so nesrečo preziveli brez hujših poškodb. Skrajšano etapo je dobil Svicar Pascal Richard.

Stran 23

NOVICE

Dini bo posegel
v zadevo »odvetniki«

RIM - Stavka odvetnikov je v prejšnjih dneh ohromila delo italijanskih sodišč. Zadeva je postala tako resna, da jo bo sedaj skušal rešiti sam predsednik vlade Lamberto Dini. V prihodnjih dneh bo sprejel delegacijo Vsedržavnega sveta odvetnikov. Za srečanje so se domenili na včerajšnjem sestanku odvetnikov in pravosodnega ministra Filipa Mancusa. Srečanje Dini-odvetniki bo, po napovedih, pred 24. junijem. Predsednik odvetnikov Raoul Cagnani je včeraj izjavil, da obstajajo možnosti za rešitev krize.

Obloga proti prenosnim telefonom
vzburja duhove v zbornici

RIM - V preteklih mesecih so obložili dvorano poslanske zbornice, da bi jo »zabranili« pred nevsečnimi klici prenosnih telefonov. Sedaj kaže, da tista obloga nekaterim ni po godu. Poslanec federalistov Fede Latronico je zahteval, naj izključijo napravo, ker naj bi ustvarjala »magnetna polja, ki naj bi povzročala raka«. »Mikrovalovi naj bi prizadeli možgane in moške spolne organe, jaz pa bi zelel dobro izstreliti se tistih nekaj izstrelkov, ki jih imam na zalogi,« je izjavil.

Po izgonu živi na cesti

BERGAMO - Pred tremi dnevi so jo izgnali iz stanovanja, sedaj pa živi s pohištvom na cesti. Dogodilo se je v Bergamu 73-letni zenici. V torek jo je sodni funkcionar dal izgnati iz hiše, v kateri je dolga leta živela v najemu. Za njo so iz stanovanja odnesli tudi njeno pohištvo. Ker ni dobila drugega stanovanja, so pohištvo pustili kar na cesti, pod dežjem.

Odšla je k ljubimcu
in pustila na cesti otročička

NOLA - Karabinjerji so se v sredo ponoči začudili, ko so pred nekim poslopjem opazili otroški voziček, v njem pa otročička. seveda so ga prepeljali v bolnišnico in začeli iskati starše. Kako uro zatem je 29-letna V.A. prijavila policiji izginitev svoje 13-mesečne deklice. Karabinjerji so jo takoj izsledili. Povedala jim je, da je pustila dekletce pred stanovanjem, ker ni želela, da bi se prebudilo, ko je prišla k prijateljici. V resnici brezvestna mati ni odšla k prijateljici, temveč k ljubimcu. Deklica je nezakonški otrok, mati pa je bivša narkomanka. Prijavili so jo, ker je zapustila mladoletnega otroka.

Videmski IACP: se ena aretacija

VIDEM - Včeraj so aretirali se deveto osebo, ki je vpletena v zadevo o domneni podkupnini za 350 milijonov lir, ki naj bi jo plačali pri prodaji bivšega sedeža IACP v Ul. Morpurgo. 52-letni Fausto Schiff se je znašel v zaporu pod obtožbo sodelovanja pri podkupovanju. Vodi nepremičninsko podjetje in je bil svojčas član upravnega odbora IACP.

RIM / SVETOVALSKO VPRAŠANJE DSL

Forza Italia na sedežu Dežele?

Anonimno pismo tudi sodnikom in predsednici Guerovi

RIM - Ali se eden od furlanskih parlamentarcev Berlusconi jeve stranke »Forza Italia« redno posluhuje rimskega sedeža deželne uprave Furlanije-Juljske krajine? To je vprašanje, ki ga je načelnik deželnih svetovalcev DSL Renzo Travanut včeraj postavil predsednici Dežele Alessandro Guerri. V svetovalskem vprašanju Travanut se tudi navezuje na nekatere časopisne vesti, po katerih naj bi rimski sedež deželne uprave v preteklosti celo gostil srečanja poslancev Berlusconi jeve stranke iz drugih krajev ter tudi skupščino le-teh. Govori se, da sodelavec najbrž enega in istega parlamentarca »Forza Italia« redno zahaja tudi v trzaski kabinet predsednice deželne odbora.

Travanuta je na te domnevne nepravilnosti pred kratkim opozoril pisec anonimnega dopisa, ki je podobno pismo poslal tudi predsednici Guerovi in videmskemu državnemu pravdniku Giorgiu Carusu. Od tod Travanutov takojšnji poseg pri deželni vladi z zahtevo, da čimprej razkrije to afero in z njo seznaniti deželno skupščino.

Ce so vse te informacije resnične, bo Travanut predlagal ustanovitev posebne preiskovalne komisije, ki naj bi razkrila to afero in tudi vse morebitne nejasne odnose med delovanjem strank in deželnih poslancev ter senatorjev in poslovanjem deželnih uradov.

MILAN / EKONOMSKA PROPAGANDA

Berlusconi ni
profizakonito
pritiskal na Rai

Sodnik za predhodno preiskavo
arhiviral postopek proti magnatu

MILAN - Ko je Silvio Berlusconi predlagal upravnemu svetu Raia dogovor o delitvi ekonomske propagande, ni kršil nobenega zakona. Tako je razsodil milanski sodnik za predhodno preiskavo Aurelio Barazzetta, ki je sprejel zahtevo milanskega tožilstva, naj zadevo arhivira.

Preiskavo sta izzvala poslanec SKP Gianfranco Nappi in predstavnik združenja potrošnikov Cocadons Giuseppe Lo Mastro, ki sta naslovila rimskemu državnemu tožilstvu ovadbo, potem ko sta prejšnji predsednik Raia Claudio Demattè in generalni direktor Gianni Locatelli izjavila, da je Berlusconi pritiskal nanju za dogovor o delitvi reklame med Raiem in Fininvestom.

Rimsko tožilstvo je razsodilo, da je teritorialno nepristojno, ker je do srečanja, na katerem so govorili o tem vprašanju, prislo v Arcoreju. Zato je gradivo poslalo milanskemu tožilstvu.

Sodnik za predhodno preiskavo je soglasal s tožilstvom, da Berlusconi ni kršil zakona, ker ni ponudil Dematteju in Locatelliju nagrade za morebitni dogovor s Fininvestom, in ju ni silil h kršitvi prepisov. Hotel je le omiliti konkurenco med televizijskima hisama in prihraniti na režijskih stroških, kar

bi koristilo obema tekmečema. To pa po oceni milanskega tožilstva in sodnika Barazzette ni kaznivo dejanje.

Včerajšnja oprostilna razsodba ne bo zmanjšala napetosti med milanskim medijskim magnatom in milanskim tožilstvom. Berlusconi Danes ne bo na tožilstvo, kamor so ga sodniki pozvali, da bi odgovarjal na vprašanja o nakupu zemljišča za vilo v Macheriu, kjer živi njegova družina. Berlusconi je predvčerajšnjim napadel sodnike in zavrnil vse obtožbe. Prav tako je zavrnil obtožbe tudi predsednik Fininvesta Fedele Confalonieri, ki je tedniku Panorama izjavil, da je Fininvestavnala po predpisih v zadevi Tele+ in da tudi Publitalia ni imela crnih sredstev. »Sodniki so zamesali računovodstvo podjetja z računovodstvom zunanjih sodelavcev in konzulentov,« je menil Confalonieri.

Zaprtemu predsedniku Publitalie Marcellu Dell'Utriju pa so včeraj izrekli solidarnost uslužbenci s placanimi oglasnima stranema na časopisih Corriere della sera in Il Giornale.

Sodniki so včeraj izpustili na prostost menedžerja Gabrieleja Buoro, ki je bil aretiran skupaj z Dell'Utrijem, danes pa bodo najbrž spet zaslišali Dell'Utrijevega sodelavca Giampaola Prandellija.

SINDIKALNO GLASOVANJE / PO DELNIH PODATKIH

Delavci in upokojenci
podprli sporazum
o reformi pokojnin

Glasovanje v nekem kovinarskem obratu blizu Milana (telefoto AP)

RIM - Na osnovi prvih parcialnih podatkov včeraj zaključenega glasovanja odvisnih delavcev in upokojencev o predlogu skrbstvene reforme naj bi za reformni predlog glasovalo več kot 60 odstotkov udeležencev tega sindikalnega »referenduma«. Tako je zapisano v tiskovnem sporočilu treh sindikalnih konfederacij, ki dodajajo, da je bila udeležba volilcev na delovnih mestih več kot 70-odstotna, v nekaterih zasebnih podjetjih pa je dosegla tudi 90 odstotkov. CGIL, CISL in UIL ocenjujejo kot »dober« tudi volilni odziv upokojencev.

Po sindikalnih virih so v vseh dezelah prevladali odgovori »da«, po začasnih podatkih pa so najnižjo stopnjo strinjanja izrazili volilci v Lombardiji in Piemontu (giblje se okrog 54 odstotkov), medtem ko je bil največji pristanek zabeležen v Kalabriji (skoraj 82 odstotkov),

Emiliji-Romagni in Liguriji (okrog 71 odstotkov). V Furlaniji-Juljski krajini je bilo za 64, proti pa 36 odstotkov volilcev.

V celoti vzeto naj bi bilo pozitivnih odgovorov za skoraj 67, negativnih pa za 33 odstotkov. Največ odklonilnih stališč je prišlo iz velikih industrializiranih območij, kot sta Brescia in Mirafiori, kar so sindikalne organizacije sicer tudi predvidevale.

Prvi komentari o izidu glasovanja za ali proti pokojninski reformi so prišli iz vrst skrajne leve, ki kot znano zavrača sporazum v celoti, medtem ko predstavniki CGIL, CISL in UIL poudarjajo, da je izid dokaz o tem, da je reforma resna. Delavci in upokojenci imajo vso pravico, da izrazijo skrb za svojo pokojninsko usodo, pravijo, vendar prevlada pozitivnih odgovorov dokazuje, da se hkrati globoko zavedajo odgovornosti za usodo socialne države in mladih rodov.

PODKUPNINSKA AFERA / BIVŠI SENATOR KD CREUSO SPET ZA ZAPAH

Hotel je nalagati sodnike

PADOVA - Vcasih se je res težko osvoboditi miselnosti, saj postane kot vsaka stara navada železna srjica. To velja zlasti za nekatere italijanske politike in za tisto prakso podtalnih podkupnin, ki so jo sodniške preiskave odkrile povsod po Italiji.

Ziv dokaz pojava je bivši demokršanski senator Maurizio Creuso, ki ni samo izsiljeval podkupnine, ampak je skušal tudi nalagati sodstvo in z lažnimi dokumenti dokazati, da je vrnil denar izsiljevanim podjetnikom. Creuso je bil aretiran na zahtevo padovanskega državnega tožilstva in obtožen, da je sodstvu izročil lažne dokumente.

Afera, ki je bivšega demokršanskega senatorja privedla spet v zapor, zadeva odlagališče odpadkov v kraju Sant'Urbano pri Padovi. Ko mu je sodstvo prišlo na sled, ker je izsilil podkupnine od podjetnikov in jim v zameno omogočil, da bi zemljišče spremenili v odlagališče smeti, je Creuso predlagal hiter postopek s pogajanjem o kazni. S sodnikom se je tedaj dogovoril za zaporno kazen 18 mesecev, obenem pa predložil dokumente, ki naj bi dokazovali, da je vrnil izsiljeni denar podjetnikom. Toda izkazalo se je, da ni bilo tako in da je bila predložena dokumentacija lažna.

Skupno s Creusom sta bili aretirani

ni tudi žrtvi goljufije, podjetnik Giancarlo Adolfo in njegov družabnik Giuseppe Mele. Oba sta overovala lažne Creusove dokumente, po aretaciji pa sta priznala dodatno goljufijo in sta bila izpuščena na prostost, medtem ko je bivši senator se v jeci.

Okolščina je prišla na dan med procesom zaradi drugega odlagališča smeti v kraju Boara Pisani. Proces je bil po odprtju odložen zaradi stavke odvetnikov. Državno tožilstvo pa je začelo novo preiskavo, da bi preverilo, ali ni Creuso poskusil nalagati sodnike tudi na drugih procesih zaradi podkupnin, zaradi katerih so mu že sodili v Padovi in v Veroni.

NEAPELJ / DOMISELNI IN DRZNI BANDITI

Iz greznice naravnost v banko

NEAPELJ - Trdo so delali dober teden, toda trud za tezaško delo se jim je obrestoval, saj so »zaslužili« nekaj milijard lir.

Včeraj zjutraj so nekaj minut pred odprtjem okenc vdrl v Banko neapeljske pokrajine v središčni ulici San Felice stirje banditi. Z orožjem v roki so prisilili osebe, da jim je izročilo denar, ki je bil

v blagajnah za normalno poslovanje, nato pa se ključce podzemnega sefa. Po prvih podatkih naj bi na ta način nagrabili nekaj milijard lir, nato pa pobegnili po kanalizacijah, od koder so tudi prišli. Iz previdnosti so banditi zlomili v vratih sefa ključ, tako da so se morali gasilci dobre pol ure truditi, preden so lahko odprli težke jeklene duri.

Prvi izsledki preiskave so pokazali, da je bilo oporišče banditov v nekem pritličnem stanovanju, ki je bilo ravno nad grezno kanalizacijo. Po kanalizaciji so prišli do Trga Bovio, od koder so izkopali 10 metrov dolg rov do banke in med delom poskovali tudi plinsko in vodovodno napeljavno. Včeraj zjutraj so oblečeni v delavce in

s krinkami na obrazu vdrl v banko, potem ko so predrl se zadnji del poda. Televizijske kamere varnostnih naprav so posnele dogajanje, toda posnetki policiji ne koristijo, ker so bili banditi zakrinkani.

Preiskovalci so ugotovili, da je v prejšnjih dneh alarmni sistem banke nekajkrat zabnel. Ker pa ni bilo nobenih zunanjih znakov

o poskusih vloma, je vodstvo banke brnenje alarmnih zvoncev pripisalo tehničnim okvarim. In ravno včeraj zjutraj bi morali izvedenci preveriti delovanje sistema.

Zaradi rova, ki so ga banditi skopali pod trgovino Bovio, je policija iz previdnosti zaprla trg za promet, kar je povzročilo dodatne težave v mestnem prometu.

PROTEST / PROTI »IZVOZU«

Mačke in psi v Nemčijo,
kjer jih čaka vivisekcija

RIM - Clani združenja UNA so včeraj manifestirali pred nemskim veleposlaništvom v Rimu proti »deportiranju« psov in mačk v Nemčijo in Svico. Po podatkih združenja odpeljejo vsako leto skrivaj v ti dve državi od 1.000 do 1.500 psov in mačk, kjer jih čaka vivisekcija. Predsednica združenja UNA Ebe Dalle Fabbri- che je novinarjem pove-

dala, da imajo o tem dokaze. Poleg tega zivalim jemljejo kri, kar lep odstotek pa jih konča na krožnikih tudi cenjenih restavracij, seveda ne da bi gostje vedeli zanje. Največji »izvozniki« mačk in psov v tujino naj bi bili Verona, Padova, Caserta in Rim. S tem nečistim poslom so že dalj časa baje ukvarjali tudi v Grčiji in v Španiji.

POLITIKA / LIDER FORZA ITALIA DEMANTIRAL GOVORICE

Berlusconi ne razmišlja o umiku iz politične arene

V Kartelu svoboščin pa ga nočejo več kot kandidata za premiera

RIM - Silvio Berlusconi se ne bo umaknil iz politike. Predsednik Forza Italia je včeraj z govorniškega odra na simpoziju italijanskih gradbenikov demantiral uganjbanja, ki so jih izzvale nekatere njegove četrtkovne izjave, ki so jih mnogi tolmacili kot možen umik, če bi bil na referendumih porazen.

»Zal mi je, ce bom koga razocaral, vendar se ne bom umaknil,« je rekel Berlusconi in pojasnil, da izid na referendumu ne bo pogojeval njegovega sklepa. Kot že večkrat v zadnjih casih je voditelj Forza Italia obžaloval, da se spet vračajo na površje v Italiji politiki in politikanstvo, medtem ko se on zavzema za politiko, ki upošteva predvsem dejstva. K tej prenovitvi pa lahko prispevajo - o tem je medijski magnet prepričan - ljudje, ki so zrasli v podjetnistvu.

V pogovoru z novinarji je predsednik Forza Italia zagotovil, da v okviru Kartela svobosc in njegovo liderstvo ni pod vprašajem, ceprav bi »se scenarij lahko spremenil po 11. juniju«. Ocitno se tudi Berlusconi zaveda, da je vcasih zaveznikom v breme. Zato se vsaj z besedami ne poteguje vec tako odlocno za kandidatura za premiera. »Ce se bo treba zrtvovati, se bom zrtvoval,« je rekla Berlu-

sconi, ki ni izkljucil možnosti, da bi Kartel lahko imel drugega kandidata za premiera, medtem ko bi se on posvetil »velikim nactrom in reformam, ki jih Italija potrebuje«.

Nelagodje manjsih zveznikov v Kartelu je se najizraziteje izkazal voditelj desnega krila Ljudske stranke Rocco Buttiglione, ki je tudi včeraj povabil sopotnike k razmisleku in jim predocil izkusnjo levosredinskega zavezništva. Massimo D'Alema je sicer lider največje stranke v koaliciji, kandidat za premiera pa je Romano Prodi, ker si zeli koalicija zagotoviti tudi podporo zmernih krogov, je dejal Buttiglione. Sporocilo je bilo jasno. Berlusconi naj kar ohrani liderstvo Kartela svobosc in, kandidat za premiera pa mora biti kdo drug. Med možnimi naj bi bili po njegovo oceni sedanji predsednik vlade Lamberto Dini in predsednik ustavnega sodisca Antonio Baldassarre.

Nekoliko manj odlocno je na isti problem opozoril Pierferdinando Casini, medtem ko se Nacionalno zavezništvo o tem vprašanju ni hotelo se izreci.

Leva sredina se noce vmesavati v probleme Kartela. Romano Prodi, ki so ga novinarji takoj

obstopili in ga vprasali, koga bi rad imel kot tekmece, ni nasedel izzivu. »Ne morem si izbirati nasprotnika, kandidata za premiera mora izbrati Kartel svobosc in,« je dejal Prodi. Ime tekmecega vsaj navidezno ne v nemirja, kot ga ne razburja, kdaj bodo volitve. Tudi D'Alema je bil previden. »Nikoli nisem zahteval, naj se Berlusconi umakne iz politične arene, zahteval sem le, da razresi splet politike in osebnih gospodarskih interesov,« je dejal tajnik DSL. Samo Geradu Biancu, ki vodi levo krilo Ljudske stranke, je uslo, da se mu zdi »boljsi Berlusconi od Buttiglioneja,« toda oceno so verjetno pogojevala strankarska nasprotja.

Predsednik Forza Italia Silvio Berlusconi (Telefoto Ap)

D'Alema sviri Bossija: »S paglavci ni mogoče vladati«

PIZA - »Federalizem je pomemben projekt in mi smo pripravljeni na soočenje s Severno ligo. Nismo pa pripravljeni vladati s paglavci in razgraci, to mora biti pripadnikom Lige jasno.« Tajnik Demokracijske stranke levice Massimo D'Alema je včeraj postavil zelo ostro vprašanje odnosa s Severno ligo, predvsem pa je bil kritičen do nacista, kako so Umberto Bossi in njegovi somišljeniki zastavili problem federalne ureditve države.

Toda D'Alkema je skrbno pazil, da bi ga ne postavili v zbor Bossijevih apriorističnih kritikov. »Ocitki na njegov račun so bili vidno zlonamerni,« je menil D'Alema, po katerem »Bossi vendarle ni predlagal, da bi z molotvkami napadli predsedstvo vlade«. D'Alema je tudi zavrnil očitke vatikanskega glasila, da je premlačno reagiral na Bossijevo provokacijo. »Ko govori o italijanski politiki, vatikansko glasilo ni nezmotljivo,« je odrezavo rekel tajnik DSL.

RIM / POROČILO VLADE

Za Italijo nobene nevarnosti zaradi zaostritve vojne dejavnosti v BiH

RIM - Nova zaostritev vojne na ozemlju bivše Jugoslavije nikakor ne ogroža Italije, kjer se kvečjemu bojijo, da bi prislo do terorističnih atentatov. Tako je podtajnik v obrambnem ministristvu Stefano Silvestri povedal v včerajšnjem poročilu pred poslansko komisijo za obrambo. Sicer pa je predstavnik vlade tudi povedal, da so zaostriili nadzorstvo nad vsem državnim ozemljem in da je raven alarma presla od stopnje »Alfa« na stopnjo »Bravo«.

Podtajnik Silvestri je tudi sporočil, da so pripravili seznam ogroženih tarc, ki so v prvi vrsti vojska oporišca ter zavezniško ter domace vojsko osebje, alarmno stanje pa zadeva tudi teritorialne vode, pristaniska in letaliska. Vsekakor pa Italija ne tvega sovražnih akcij, saj »Srbij nimajo orožja, ki bi lahko doseglo italijansko ozemlje, razen nekaterih letal, ki pa so zastarela in jih imajo italijanski letalski radarji pod kontrolo.«

Predstavnik vlade je tudi porocal poslanski komisiji o navzočnosti zavezniških vojskih sil na državnem ozemlju (med temi je tudi 260 letal), ki »dopolnjujejo naso obrambno moč«.

Italija je tudi povečala stevilo letal prestreznikov, ki so v stalnem alarmnem stanju: tri dvojice letal so v vsakem trenutku na razpolago za morebitne akcije za iskanje in zavračanje sovražnih letal.

Prav tako so okrepili dejavnost vojske morarice za nadzorstvo nad Jadranskim morjem, in to tako v povezavi z operacijami Nato in Zahodnoevropske unije, kot tudi za nadzorstvo in preprečevanje ilegalnega priseljenstva.

Posebno poglavje svojega poročila je podtajnik Silvestri posvetil italijanskemu delezu pri raznih operacijah ZN, Nato in Zahodnoevropske unije, vstevsi sicer neznatno prisotnostjo italijanskih vojakov na ozemlju bivše Jugoslavije: 20 karabinjerjev v Mostarju in 20 častnikov in podčastnikov kot opazovalcev EU, od katerih pa sta samo dva na bosanskem ozemlju. In končno je predstavnik vlade se povedal, da je Italija stalno seznanjena s potekom zavezniških operacij ter da preučuje tudi, kaksen prispevek bo lahko dala v primeru umika modrih celad z ozemlja bivše Jugoslavije.

O G L E D A L O

Desnica in levica

Državlani in torej volilci s težavo prepoznajo leve ali desne opcije. Ne moremo pa zamolcati dejstva, da je medijsko obsevanje vzelo besedam pomen. Lahko prepričujemo Evropo, da nima smisla govoriti o fasizmu in antifasizmu, saj gre za mrtvi kategoriji. Vse lepo in prav, vendar, kaj se dogaja v Bosni? Kaj pomenijo novi in novi nacionalizmi in rasizmi? Niso bile to osnove fasistoidnih politik? Kaksna je bistvena razlika med muslimanskim otrokom, ker pade pod kroglo, ker je musliman, od Slovenca, ki je zaključil svojo pot v peklurizarne, ker je bil Slovenec? Je v tej luci res tako nesmiselno govoriti o fasizmu in antifasizmu? Desnica in levica bosta morda zastarela pojma, vendar me ne bo nihče preprekal, da niso v Kartelu svobosc in jasne in razvidne klasične somatske poteze desnice. Morda je levica manj jasna in bolj pisana, to pa se ne pomeni, da je ni. Skratka, kljub dokajsnji besedni in pojmovni zmedbi, bo opazovalec razbral markantne razlike med desnimi in levimi opcijami. V sodobnem pragmatizmu se te razlike preoblečejo in skrijejo, vendar to se ne pomeni, da jih ni. Brezposelen delavec v Neaplju lahko zaupa Berlusconi, da ga bo rešil. To je demokracija. Njegova izbira pa mene ne bo prepričala, da niso Berlusconi-nijevi konkretni interesi v bistvenih tokh različni od mojih in tudi od tistih, ki jih ima neapeljski brezposelni delavec. Vcasih jih je težko razbrati v slepilnem televizijskem sij.

Kronika nam po vsakih volitvah v kaki evropski državi ponuja vprašanje, ce se stari kontinent pomika na desno ali levo. Sledi dvom, o katerem komentatorji velikokrat pišejo, ce ima se smisel govoriti o levici in desnici kot o trdnih točkah političnih in družbenih izbir. Sam sem o tem že nekajkrat pisal, a mi sedanje dogajanje v Italiji in Evropi ponovno ponuja dilemo. Podatki govorijo o dokaj neenakomernih zasukih in tudi o pojmovni zmedbi. Volitve v Franciji in Spaniji so pokazale dokajšno premičnost volilcev, a tudi na to, da programi strank ne ustrezajo vedno njihovi politični »lokaciji«.

Dogaja se, da konservativni karteli zagovarjajo socialno politiko in da progresivne vlade vodijo konservativno politiko. Tovrstna zmeda je opaznejša na Vzhodu, kjer se družijo navidezno antitetične pozicije. Tako v Rusiji kot v Sibiriji korakajo na skupnih mitingih nostalgiki komunizma in izraziti nacionalisti. Milosevic je že pred leti združil rdece zvezde in cetniske brade v skupno idejo velike Srbije. Pojavov, kjer se klasične paradigme leve in desnice mešajo, je seveda vec in to po vsej Evropi. Nastevanje nam bi utrdilo misel, da je težko razumeti, ce današnja Evropa drsi na desno ali levo. Mobilnost volilcev in sami programi strank pa nas lahko prepričajo, da so se trdni koliki dveh pogledov na svet zamajali. Ljudje ocenjujejo trenutni položaj in izbire so vedno

manj ideološke. Vse bi govorilo v prid tezi, da izgubljajo v nasi zavesti klasične razpredelnice svoj smisel. Za razmisljanje o družbi in politiki pa so nam vendarle potrebni neki parametri, saj bi s težavo trdili, da so se stvari politično tako uredile, da so včerajšnje izbire le prazna imena. Podobno velja za družbene kategorije, kot je na primer razrednost. Ocitno je, da so današnji delavci različni od včerajšnjih. Marsikateri poklic, ki te je potiskal med meščane, je danes, vsaj glede na placo, bližji delavskemu. Lahko na primer trdim, da sta učitelj in profesor buržuja, ko pa prejemata place, ki so podobne ali iste kot delavske? Ce upoštevamo brezposelnost, bomo opazili, da tudi tu ni posebne »izbire«. Brez službe sta navaden delavec in univerzitetno izobražen državljan. Kljub tem dejstvom, ki razbivajo včerajšnje sheme, pa ne moremo mimo jasnih razlik in delitev, ki potrebujejo tudi jasno ime.

V Italiji so na primer nekateri primeri solsko enostavni. Razlogi, zaradi katerih Berlusconi in njegovi politični zavezniki navijajo za Ne pri referendumu, ki se tice televizije, so jasni. Razumeti bi jih moral otrok. Glas za »Ne« pomeni, da se ohrani sedanja zakonodaja, ki omogoča Berlusconi položaj monopolista. Kljub

ACE MERMOLJA

razsodbi Ustavnega sodisca, ki zahteva spremembe, bi Berlusconi z zmago na referendumu okrepil svoj politični položaj, predvsem pa svoj status podjetnika in monopolista. Ko neka politična stran brani informacijski in hkrati gospodarsko relevanten monopol, jo lahko mirne duše označimo s klasičnim imenom desnice. Kje je bistvena razlika med včerajšnjim gospodarjem, ki je branil svoj interes, in današnjim, ki se vedno brani svoje imetje in ga predpostavlja javni koristi? Podobno lahko začrtamo jasne razlike glede na družbeni status. Težko enačimo družino, ki se prebija skozi življenje z uradno, delavsko ali učiteljsko placo z družino, ki zmoro nekaj vil, luksuznih avtomobilov in jaht. Bojim se namrec, da tako absolutno pristajamo na neka merila, da pozabimo na druga. Trzišce, kapitalizem, demokracija kot večstrankarski sistem so lepe reci. Sistemi, ki so želeli planificirati celotno družbo in življenje državljanov, so propadli. To pa se ne pomeni, da ločnic ni. Zdi se mi huda napaka, ko bi celotnega Marxa uvrstili med utopiste, kot sta Moore ali Campanella. Težko bomo namrec dokazali, da sodobne družbe niso konfliktni, da ni trdnih interesov, ki se ne vsklajujejo, ampak proizvajajo napetost. Težko bi dokazali, da vlada

v razvitem svetu družbena harmonija. Mislim, da so te podobe zastarele in sad iluzije osemdesetih let. Optimistične prerokbe, da se bo po padcu berlinskega zidu vzhod ravnil v smeri demokracije in ekonomskega blagostanja, so se zvečinoma pokazale kot iluzije. Prav tako ne moremo mižati pred nemajhnimi socialnimi problemi bogatih evropskih držav. Ze samo stevilo brezposelnih je glasno pozvonilo na alarmni zvoenec. Kdor je v stiski in nima pravih perspektiv, bo težko verjel v vseodredujočo moč kapitalizma. Težko trdimo, da ima sodobni gospodarski ustroj razvitih recept za vsako krizo in stisko. Resnica je obratna.

Ce nocemo mižati, obstajajo realni razlogi za dokaj različne politične pristope. Prav gotovo smo malo nagnjeni v to, da bi verjeli v vseodredujočo družbene in politične recepte. Misel o srečnih in utopičnih državah je res mrtva. To pa ne pomeni, da je umrlo vsako upanje po boljšem življenju, po boljši državi, po globlji demokraciji itd. Marsikateri komentator, a tudi ugledni politologi in filozofi se po mojem mnenju motijo, ko brišejo nekatere razpredelnice, ker so jih včeraj označevali metafizični pogledi na svet. Stališča vnasajo dodatno zmedo v politično debato, predvsem pa med ljudi.

NA TRGOVINSKI ZBORNICI PODELILI PRIZNANJA ZA DELO IN GOSPODARSKI NAPREDEK

Med množico nagrajenih tudi devet slovenskih ljudi

Potrnilo, da se je manjšina vkoreninila v ekonomske dejavnosti

Trgovinska zbornica je podelila včeraj troje vrst priznanj posameznikom in podjetjem za dolgoletno delo in posebne zasluge. Slovesnosti v veliki zbornični dvorani se je udeležila množica sorodnikov in prijateljev nagrajenih, med njimi pa so bili tudi prefekt Luciano Cannarozzo, podpredsednik deželne vlade Roberto Antonione ter predstavniki krajevnih civilnih, vojskih in cerkvenih oblasti.

Slovesnost je bila kratka in skromna, torej takšna, kot jo je napovedal predsednik zbornice v nagovoru. Če smo danes zbrani tu, je to znamenje, da ljudje na Trzaskem pridno delajo, in dokaz podjetniške dinamčnosti, ki je porok za se zivahnejšo bodočnost, je v bistvu poudaril Adalberto Donaggio in se posebej pohvalil napore odlikovanih z zlato medaljo in diplomom za boljso organizacijo dela in za posodabljanje tehnologije.

Za njim je nastopila brkha uslužbenka in drugega za drugim pozvala nagajence, naj stopijo do govorniškega odra, da iz predsednikovih rok dvignejo laiskava priznanja. V globoko zadoščenje nam je, da smo med njimi nasteli kar devet Slovencev (morda pa je bil se kaksen nas clovek, kdo ve, saj smo culi marsikateri po nase zvenec priimek); to potrjuje zivljenjsko pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti in dokazuje, da dajemo tu-

Slovenski nagrajenci po včerajšnji slovesnosti na Trgovinski zbornici

di mi dragocen prispevek k utrjevanju krajevnogospodarske osnove.

Najprej je prislo na vrsto 18 uslužbencev, ki se ponasajo z izjemno dolgo službeno dobo pod enim in istim delodajalcem na področju bančništva, zavarovalstva, obrti, industrije, trgovine, pomorstva, prevozov, storitev in samostojnih poklicev oziroma tudi pod različnimi delodajalci v gradbeništvu. V tej skupini smo zasledili Slovence Josipa Grudna, ki ima za seboj 36 let službovanja pri pomorski agenciji Mediterranea, Albina Gorjana, ki je bil ravno toliko časa v dimnikarski zadrugi, in Vojka (Guerrina) Bizjaka, ki je bil zaposlen 34 let pri speditorskem podjetju Centralsped.

Zatem sta bila nagraje-

na Tržacan Luigi Razza, ki se je v Barilocheju na skrajnem argentinskem jugu razvil v močnega industrijca s posluhom za brezposelno mladino, in Konrad Eisenbichler, rojen na Malem Lošnju in zdaj profesor v kanadskem Torontu (zbornica je pri izbiri najzaslužnejših upoštevala tudi območja, ki so bila nekdanj pod Italijo).

Sledilo je nagajevanje 21 individualnih podjetij in družb oseb, ki ne prekinjeno delujejo že 25 let (trgovska predstavništva), 30 let (če jih vodijo ustanovitelji) in 60 let (če so v rokah dedicev). Najdaljšo delovno dobo, in sicer kar 75 let, ima za sabo pekarna Casa del pane, za katero je dvignil priznanje L. Pegan, brz za njim pa imamo z 71 leti dela Ivana Grilanca, prav tako

peka, in to v Nabrezini. V tej skupini so se stirje Slovenci: Josip Kralj (64 let), ki se v Slivnem bavi z živinorejo in trtami (njegov sin pa s cvetličarstvom); Viktor Sošić (42 let), ki ima na Opcinah podjetje za instaliranje naprav; Aleksander Rapotec (40 let), govedorejec v Grocani; in kmetovalec Josip Tul (44 let), ki ga ni bilo na spregled, zato o njem kaj več ne moremo povedati.

Nazadnje so bila na vrsti trgovska, storitvena in kmetijska podjetja, ki so se najbolj odlikovala s tehnološkimi izboljšavami proizvodnje, pa tudi s prijaznim odnosom do uslužbencev. Med šestimi podjetji je tudi gospodarski obrat Ernesta Smotlaka, ki v Mackoljah goji oljke in trte, pa se zelenjavo. (dg)

Referendum o pokojninah: prevlada »da«, a ne v tovarnah

Vecina udeležencev vsedravnega referenduma o pokojninski reformi, za katerega so dale pobudo sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, je podprla sporazum med Dinijevo vlado in sindikalnimi voditelji. V nasi pokrajini so podatki vsekakor se neuradni, kot kaže, pa je predlagano reformo podprlo približno 60 odstotkov upokojencev, odvisnih delavcev in brezposelnih, ki so se odzvali vabilu sindikalnih organizacij. Uradni rezultati tega izredno pomembnega glasovanja bodo vsekakor znani danes.

V skoraj vseh večjih tržaskih tovarnah (kovinarji npr. nasprotujejo sporazumu) pa je - sodeč po neuradnih vesteh - prevladal »ne« pokojninski reformi, o kateri se bo v kratkem ukvarjal rimski parlament. Na Trzaskem je bila udeležba precej nizka.

Volisca so zaprli včeraj popoldne ob 16. uri, nakar se je začelo preštevaje glasov. Sindikalne organizacije so volisca namestile na skoraj vseh delovnih mestih, v javnih uradih in tudi v posameznih sindikalnih patronatih. Za ta prostovoljni in neuradni referendum so se posebno angazirale sindikalne zveze upokojencev SPI-CGIL.

POSVET NA LICEJU GALILEI

Pomen šolanja za valorizacijo posameznikov

Za specifično izobrazbo

Predavateljsko omizje na včerajšnjem posvetu

Strukturalni in tipološki razvoj trga dela ter radikalne spremembe pokojninskega in skrbstvenega sistema sta osnovi, ki morata mlade prisiliti (tako tiste, ki so na tem, da se vključijo v proizvodni sistem, kot one, ki bodo to naredili po dokončanem univerzitetnem studiju), da temeljito premislijo o svojih postdiplomskih izbirah. Mladim je treba posredovati nekatere važne koncepte o novi kulturi dela, ki se trenutno razvija in ki skuša v vse večji meri valorizirati osebne značilnosti; italijanska podjetja si namreč danes močno prizadevajo za bistveno kakovostno izboljšanje svojih storitev.

Tako je bilo včeraj poudarjeno na zasedanju, ki ga je na znanstvenem liceju Galileo Galilei priredilo Združenje industrijcev oziroma mladih podjetnikov. Studenti so z zanimanjem sledili poročilom solskega skrbnika Vita Campa, predsednika mladih podjetnikov Donata Riccesija, univerzitetnega profesorja Silvia Orvatiija in podjetnika Davideja Cattaruzze, medtem ko je razpravo vodil in jo tudi zaključil profesor Franco Del Campo.

Predvsem je bilo poudčrtano, da je v prvi vrsti važna specifična solska izobrazba; na tak način se zmanjšajo čas in stroški za usposabljanje posameznika znotraj podjetja; proizvodni sektor zahteva od sole, da oblikuje mlade v najvišji umski sirini in da se lahko na tak način čimprej prilagodijo različnim situacijam; tako lahko utrdijo svoje zmognosti analize in sinteze, ki sta neobhodno potrebni v vsaki dejavnosti.

Na zasedanju je bilo tudi poudarjeno, da bo Trst lahko ponovno gospodarsko zazivel (z novimi delovnimi mesti predvsem za mlade), če bo zmoezen v okviru obmejnega sodelovanja premostiti sedanje ovire z Avstrijo in s Slovenijo; v tem okviru se bodo lahko razvile mešane družbe in mladi bodo imeli lažji dostop do delovnega mesta.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRG GUTENBERG / POZOR NA STRIPE

Molčeči Altan spregovoril s peresom

»Trgu Gutenberg« vreme ni bilo ravno najbolj naklonjeno, kjub temu pa ni platneni sotor ostal nikoli prazen. Včeraj so se pod naslovom »Occhio al fumetto« (Pozor na stripe) predstavili tako znane osebnosti iz svreta sripov kot krajevni ustvarjalci. Največ uspeha je seveda zel Tullio Altan, priljubljen zaradi svojih stripov pri otrocih in vinjet pri odraslih. »Za otroke je sicer veliko lažje risati, kajti odrasli te vzljubijo zaradi skupnih političnih opredelitev«, je izjavil sicer zelo molčeči Altan, ki se veliko bolj sproščeno giblje s peresom in svincniki. S svojo »Pimpo« je osvojil vse prisotne otroke, ki so se kar drli okoli njega, da bi si izborili risbico in najsrečnejši se posvetilo zraven. »Psicka Pimpa je nastala skoraj slučajno, ko sem na kolenih pestoval svojo tri-

Altan riše za tržasko malčke (foto KROMA)

letno kcerko in njej v veliko zabavo ozivljaj svet na papirju«, je pojasnil Altan, ki je sicer »oče« se številnih drugih osebnosti iz pravljicnega sveta in ilustrator nestetih otroških knjig. V odra-

slem svetu pa je po Altanovem mnenju vse preveč resnic, ki se samo kažejo kot take in je zato treba spodbuditi ljudi, da vanje podvomijo. »Svoj cilj doosežem ze s tem, da se ljudje na-

smehnejo ob vinjeti, seveda pa mi je zelo prijetno, če se kdo dlje zaustavi na tisti moji prvi strani »Espresso« in se ob njej za trenutek zamisli.«

Malo dlje od koticka za otroke je bilo bolj

zbrano vzdusje, kjer so pesniki prebirali svoje pesmi. Okrogla miza »Nord-Est: Poesia anni '90« je gostila Marka Kravosa, Liso Deiuri, Gaetana Longa, Carla Contija in druge. Med temi je izstopal Josip Osti, poet, esejist in prevajalec doma iz Sarajeva, ki pa ze nekaj let živi v Ljubljani. V Vodnikovi domaciji v Ljubljani je okoli sebe zbral dvesto otrok in skrbi za njihovo kulturno rast, za svoje kolege v Sarajevu in okoli po svetu pa skrbi za mrežo v diaspori se tako potrebnih stikov. Vsem pa razdaja knjizice Biblioteke »Egzil-abc«, ki objavlja dela bosanskih ustvarjalcev, nastala med vojno.

Jutrišnji dan bo na trgu posvečen medkulturni knjigi: ob 10. uri bo srečanje na temo mladinske publicistike, popoldne se bodo zvrstila srečanja z avtorji in predstavitev knjig. (td)

RAZBREMENITEV MEJNEGA PREHODA

Odslej hitreje skozi Rabujez

Omejilo se bo tudi onesnaževanje

Na prefekturi je bil včeraj zadnji sestanek pristojnih dejavnikov za odpravo prometnih težav, ki bremenijo mejni prehod pri Rabujezu in že dolga leta povzročajo hudo kri med prebivalstvom Zavelj in Milj.

Srečanja so se udeležili zastopniki miljske občinske uprave, pokrajinske komisarske uprave, družbe ANAS, ki vzdržuje državne ceste, medobčinskega avtobusnega podjetja ACT,

Ustanove za trzasko industrijsko cono (EZIT), deželne direkcije za prometne zveze, carinske direkcije, urada za državne domene in varnostnih sil (karabinjerjev, finančne straže in prometne policije) ter seveda prefekt.

Zborovalci so preverili pred časom sprejete odločitve za razbremenitev mejnega prehoda in okoliškega cestnega omrežja oziroma za pospešitev prometa ter omejitev zračnega

in akustičnega onesnaževanja ob državni cesti št. 15, ki povezuje Zavelje in Milje z Rabujezom. Za te ukrepe so se domenili v sodelovanju s tukajšnjimi univerzitetnimi izvedenci za civilno inženirstvo, zdaj pa jih bodo strnili v občinsko odredbo, ki jo bo izdal miljski zupan sporazumno z družbo ANAS in Pokrajino.

Prometni ukrepi bodo začeli veljati že v kratkem, in sicer vzporedno s pomnožitvijo turističnih tokov med Italijo, Slovenijo in Hrvaško. Seveda gre za začasno rešitev v pričakovanju, da prihodnje leto tejejo dela za razširitev mejnega prehoda in ceste, ki vodi do Rabujeza, kakor tudi v vidiku izgotovitve avtocestnega odseka Lakotisce-Rabujez, o katerem se zaman govori že toliko let.

Koncerti ob dnevu Republike

Ob današnjem prazniku Republike Italije bo drevi ob 21. uri več godbenih koncertov. Na trgu Unità, kjer bo ob 10. uri slovesnost dviga zastave, bosta zvečer nastopila godbi Verdi in Julia, v Sesljanu pri morju bo igrala nabrežinska godba, v Dolini na trgu pa bo promenadni koncert pihalnega orkestra Breg. Pobudnice koncertov so krajevne občinske uprave.

POBUDA REDSEDNICE DEŽELE GUERROVE

Obisk v nekdanji umobolnici

V kompenzatorju trenutno deluje kar šest mladinskih zadrug

Predsednica deželne vlade Alessandra Guerara je včeraj obiskala kompenzatorij nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu in zadruge, ki tam delujejo. Na sedežu deželne študijskega centra za psihiatrijo se je nato sestala z voditelji socialnih služb Krajevne zdravstvene enote in s predstavniki sestih zadrug, ki se ukvarjajo predvsem z mladinsko problematiko. Srečanja s predsednico Dezele sta se, med drugimi, udeležila tudi ravnatelj psihiatričnih služb KZE Franco Rotelli in predsednik deželne zveze zadrug Graziano Pasqual.

Zadruge, ki delujejo na območju nekdanje umobolnice, zaposlujejo približno dvesto mladih, katerih polovica pripada projektu, ki ga v sodelovanju z zvezo zadrug finansirajo javne uprave, med njimi tudi Dezel. Zadruge se ukvarjajo z vrtnarstvom, mizarstvom, gradbeništvom itd., med njihovimi prvenstvenimi funkcijami pa so tudi socialna ter zdravstvena oskrba mladih, ki imajo psihiatrične težave oziroma težave z mamili.

Kompenzatorij nekdanje psihiatrične bolnice se torej, kot vidimo, počasi (in ne brez težav) razvija v živo in razvejano strukturo, ki je za Trst še kako potrebna in dragocena. Na tem območju deluje že nekaj casa tudi »Fundacija Benetton«, ki jo bodo v kratkem predstavili javnosti, tja pa se bodo v kratkem »preselile« tudi nekatere nove službe KZE in univerzitetne fakultete. Predsednica Guerrova se je pohvalno izrekla o delovanju zadrug in obljubila vsestransko pomoč dezelne vlade.

V ZAPORU FINANČNA STRAŽNIKA IN GRADBENI PODJETNIK

Goljufija in podkupovanje

Po nalogu javnega tožilca Federica Gulotte so včeraj v Trstu aretirali gradbenega podjetnika in finančna stražnika, ki sta zaposlena v krajevnem policijskem oddelku davčne policije.

Podjetnik (baje gre za znano ime v krajevni stvarnosti) ter finančna stražnika, ki so ju že odvedli v vojaški zapor v Peschiera del Garda - medtem ko je podjetnik v hisnem priporu - so obtoženi zelo hudih kaznivih dejanj, in sicer podkupovanja, goljufije ter kršenja zakonskih pravil pri izvedbi javne licitacije. Njihovih imen niso objavili, ker je afera še zavita v strogo preiskovalno tajnost.

Vest o aretaciji gradbenika in dveh finančnih stražnikov je uradno sporočilo samo poveljstvo davčne policije, ki se ugotavlja ozadje, odgovornosti ter tudi točne razsežnosti te afere. V tiskovni

noti je tudi receno, da bo poveljstvo do dna razčistilo ta neljubi dogodek, da bo v najkrajšem času preverilo vse razpoložljive podatke in informacije ter torej tudi kazniva dejanja, za katere so obtoženi aretiranci. Preiskavo bo seveda še dalje v prvi vrsti vodil sodnik Gulotta, ki bo najbrž v prihodnjih dneh

spet zaslišal vse tri obtožence.

Po skopih vesteh, ki jih je v tiskovnem sporočilu posredovala finančna straža, naj bi aretirana stražnika (seveda nezakonito) prejela od gradbenega podjetja finančna sredstva (podkupnine) za obnovo gradbenih del, ki jih je podjetje pred ca-

Zeleni o Kraškem parku

Danes se bo sestal dolinski občinski svet, ki bo imel na dnevnem redu razpravo o resoluciji o Kraškem parku, ki jo je predstavila svetovalka Zelenih Maria Teresa Zivic. Ob 16.45 se bodo zato pred občinskim poslopjem zbrali pristasi Zelenih in naravovarstvenih združenj, ki zahtevajo, da večina osvoji resolucijo, s katero predlagajo ustanovitev Kraskega parka in za njegovo upravljanje predlagajo Krasno gorsko skupnost. Federacija Zelenih ob tej priložnosti ponovno dodaja, da je Park velike važnosti za teritorij dolinske občine in da lahko predstavlja priložnost raz-

voja zaradi državnih in deželnih finančnih prispevkov in nakazil EU. Zeleni zato vabijo prebivalstvo dolinske občine, da bi se zbralo ob 16.45 pred občinskim poslopjem in nato sledilo razpravi v občinski skupščini.

Federacija Zelenih z resolucijo odločno nasprotuje izbiri dezelnega sveta, ki namerava iz organskega zakona o naravnih zascitenih področjih izločiti prav področje največje naturalistične vrednosti kot je Kraški park in ki po njenih ugotovitvah predstavlja skupno s slovenskim Krasom pravi "unicum" na mednarodni ravni.

NA DRUGI OBČINSKI SEJI PO NEDAVNIH VOLITVAH

V Zgoniku odobrili izvršilni načrt enoteke

Projekt podprli večina in desnica - SSK je bila proti

Zgoniski občinski svet se je mucil dobre tri ure, da je v sredo izčrpal kar 17 točk dnevnega reda. Ključni argument je zadeval že več kot deset let nacrtovano enoteko in kmetijski center za pospeševanje kmetijstva v Zgoniku. Zupanja Tamara Blažina in odbornik za kmetijstvo Rado Milic sta svetovalcem (večina katerih prvič sedi na občinskih klopih) orisala "zgodovino te pobude in potek dosedanjega postopka.

Po odkupu "zupanove domacije", za kar je prispevala sredstva KGS, je bil pred desetimi leti razpisan idejni natečaj za ureditev enoteke in spremnih struktur, za realizacijo katerih je v celoti že zagotovljeno finančno kritje iz Sklada za Trst in bencinskega sklada pri Trgovinski zbornici. S to ustanovo je bila podpisana konvencija za upravljanje objekta, ki bo po funkcionalni preureditvi obdržal značilnosti kraske arhitekture. Poleg razstavne vitrine domacij vin, ki so se v zadnjih letih tudi po zaslugi Konzorcija kraskih vin DOC znatno izboljšala, bodo v tem centru med letom razstavljeni domaci pridelki tudi iz drugih krajev trzasko pokrajine (npr. olje, sir, ipd.), s podarkom na agroturističnih dejavnostih. Urejen bo tudi prepotrebni reprezentančni prostor za prirejanje posvetov, raziskav in druge pobude, ki bodo pospeševale razvoj kmetijstva.

Povsem negativno stališče do predloga uprave je ponovno iznesel načelnik Slovenske skupnosti Josko Gruden, ki je osporaval tako nujnostnemu proceduralnemu postopku, kot

tudi utemeljenosti tako velike finančne investicije v višini 1,4 milijarde lir. Tudi upravljanje te strukture bo drago, zato je Gruden sicer podprl restavratorski poseg poslopja in se načelno strinjal s tako pobudo za pospeševanje kmetijstva, odločno pa je nasprotoval tako visoki naložbi in izbrani lokaciji. Za podkrepitev svojih argumentov je predložil pisno stališče Pokrajinske zveze neposrednih obdelovalcev.

Tudi Mario Verbacci (Kartel svoboščin) je izrazil pomisleke glede višine investicije in tudi lokacije te infrastrukture (primernejša se mu zdi nova vaska stavba pri Brišcih), vendar se načelno strinja s to pobudo, ki bo prispevala k razcvetu gospodarske dejavnosti. Enoteka naj si s prodajo zagotovi tudi dohodek za avtonomijo upravljanja. V imenu Liste Skupaj-Insi-

me je Alenka Obad podprla to že pred tolikimi leti zastavljeno pobudo in zagovarjala hiter postopek, ker je nestabilna stavba postala nevarna in devalvacija spodjeda vrednost razpoložljivih sredstev.

Izvršilni načrt enoteke - kmetijskega centra za pospeševanje kmetijstva so podprli svetovalci večinske liste Skupaj-Insieme in nekoliko nepricakovano tudi oba predstavnika Pola za Zgonik, medtem ko sta zastopnika SSK glasovala proti.

Po obnovitvi občinskega sveta so morali izvoliti nove predstavnike v razne komisije in upravna telesa. V volilni komisiji so Gianni Romagna, Mauro Gialuz, Mario Kralj (vsi Skupaj) in Slavko Skerlj (SSK), suplent pa so Debora Stegel, Bruno Pegan, Barbara Briscik (Skupaj) in Josko Gruden (SSK). V občinsko

trgovsko komisijo sta bila izvoljena Gianni Romagna (Skupaj) in Walter Persi (Pol). V komisiji za ljudske gradnje bosta občino zastopala Barbara Briscik (Skupaj) in Walter Persi (Pol). Novi člani KGS so, poleg zupanja, se Alenka Obad in Debora Stegel (Skupaj) ter Josko Gruden (SSK), v komisijo za dodeljevanje ljudskih stanovanj IACP pa sta bila izvoljena Bruno Pegan (Skupaj) in Mario Verbacci (Pol).

Imenovali so tudi člane dveh občinskih posvetovalnih komisij: v kmečki komisiji, v kateri bosta zastopana tudi Konzorcij kraskih vin DOC in Zadruga agroturističnih operaterjev, bodo Walter Orel, Gianni Romagna (oba Skupaj) in Josko Gruden (SSK), v komisiji za kulturo in sport pa Mauro Gialuz, Debora Stegel (Skupaj) in Mario Verbacci (Pol). (B)

Proslava v Repniču je lepo uspela

Zgoniski občinski svet je preklkal status občinske imovine 340 kv.m. površine opušenega klanca v bližini sportno-kulturnega centra v Zgoniku, ki ga bodo zamenjali z zemljiščem zasebnika, odobrili so skladnost geoloske konformacije teritorija s splošnim regulacijskim nacrtom, odobrili so programski dogovor za pomoč na pokrajinski ravni prizadetim osebam in, v pričakovanju sprejema trgovskega plana, so potrdili smernice za izdajanje licenc.

V poročilu je zupanja izrazila zadovoljstvo, da so tako lepo uspele proslave ob 50-letnici osvoboditve in se se zlasti zahvalila vaščanom iz Repniča, ki so odkrili ploščo v spomin na padle, ter prostovoljcem civilne zaštite, ki so se izkazali tudi v akciji (skupaj z lovci) za čiščenje Krasa. Svetovalce je seznanila s pripravami na pobude, kot so razstava vin, poletni center za predolske in soloobvezne otroke ter mladinski raziskovalni tabor. Izrazila je zadovoljstvo, da je bil Občini dodeljen še drugi vojaški oporečnik, ki bo na razpolago zahodnokraški socialni službi.

Dotacija države bo za 66 milijonov lir nizja

od pričakovanega, zato bo treba v kratkem preoblikovati občinski proračun. Kar zadeva javna dela, pripravljajo projekt za zunanjo ureditev sportno-kulturnega centra, izpeljana je bila dražba in oddana so bila dela (zacetek jeseni) za ureditev kala "R'kikenca", projektanka pa je zarisala varianto regulacijskega nacrtu in dokončuje prilagoditev novim deželnim smernicam.

V svetovalskih vprašanjih je Verbacci (Pol) sprožil vprašanje uvedbe simultane prevažanja (trenutno je na sejah prisoten tolmac), na kar se je občinska uprava že odzvala in zbirala ponudbe. Josko (SSK) je priporočil, da bi ciklično posvečali večje pozornost urejanju pokopališča, sprožil pa je tudi vprašanje v zvezi s časopisnimi vestmi o sirjenju stekline in zahteval večje nadzorstvo, kot tudi pojasnila v zvezi s peticijo, ki jo je podpisala tudi zupanja.

Blažinova je ob ugotovitvi, da je tisk zadevo napihnil, sporočila, da so bili skupaj z deželnimi uradi sprejeti varnostni ukrepi. Peticija je dejansko izrazala podporo lovem, ki v rezervatih ne smejo streljati lisic, niti ce so stekle. (B)

NOVICE

Častni doktorat prof. Claudiu Calzolariju

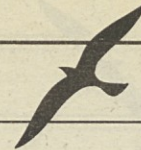
Poljska univerza iz Poznana je podelila prof. Claudiu Calzolariju s Trzasko univerze častni doktorat iz ekonomije; podelila mu ga je za studije o blagoznanstvu, kateremu je posvetil preko 150 znanstvenih del. Prof. Calzolari je prvi docent ekonomske fakultete, ki je prejel častni doktorat. Diplomiral je leta 1945 na univerzi v Modeni, na Trzaski univerzi pa je začel predavati leta 1945.

Science Park odpira vrata

Science Park odpira svoja vrata obiskovalcem; odpira jih, da bi vzpostavil neposrednejši stik s trzaskim prebivalstvom in s prebivalci kraskih vasi. Vrata znanstvenega parka pri Padricah bodo odprta v nedeljo 11. od 10. do 13. ure. Ob tej priložnosti bo z Oberdankovega trga od 10. do 13. ure vozil posebni avtobus; goste, ki se bodo med obiskom lahko od blizu seznanili z dejavnostjo v parku, bodo sprejeli raziskovalci in uradniki.

Poletni center v Zgoniku

Občina Zgonik prireja v obdobju od 3. do 14. julija poletno središče v osnovni soli »1. Maj 1945« v Zgoniku. V ta namen je razpisala javno selekcijo za dodelitev poklicnega naloga za animatorja-ko. Urnik delovanja centra znaša 8 ur dnevno (razen sobote) + 5 ur za pripravo. Plača brez odtegljajev znaša 1.300.000 lir. Zainteresirani lahko predstavijo prošnjo na navadnem papirju v občinskem tajnistvu do 14. ure dne 10. junija. Za podrobnejša pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na občinsko tajnistvo.

KMEČKA ZVEZA / SREČANJE Z DSL

Podpora načrtu za razvoj kmetijstva

Spadaro predlagal skupen sestanek izvedencev

Predstavnik Kmečke zveze, tajnik Edi Bukavec in vodja strokovne službe dr. Mario Gregoric, sta se v sredo sestala s pokrajinskim tajnistvom Demokracije stranke levice, ki sta ga zastopala pokrajinski tajnik Stelio Spadaro in organizacijski tajnik Bianchi. Predstavnik KZ sta predstavila izhodiščne smernice, ki so izšle z zadnjega obnega zbora Zveze za razvoj in ugotovitve trzaskga kmetijstva in ki so povzete v predlogu za globalni načrt za razvoj kmetijstva v trzaski pokrajini. Gre predvsem za izdelavo takega načrta, ki bo upošteval vse značilnosti trzaskga teritorija od družbenih, gospodarskih, naravnih do etničnih. Za načrt so se že izrekle vse pristojne oblasti in ustanove, zdaj pa je treba pristopiti k njegovi konkretni obdelavi, da bo lahko nato predstavljen Evropski uniji za zagotovitev financiranja. Na izvajanja predstav-

nikov KZ je deželni tajnik DSL Spadaro dejal, da se stranka strinja s stališči Zveze glede nujnosti podrobne izdelave globalnega načrta za razvoj kmetijskega sektorja na Trzaskem in zato tudi zeli bolj podrobno in

strokovno prispevati v njegovemu uresničevanju.

V ta namen je pokrajinski tajnik DSL predlagal skupen sestanek izvedencev zato, da bo tudi stroka dala svoj konkreten prispevek. **-en**

MED VOJNO JE BIL ZASEDEN

Pred 40 leti so ponovno odprli Miramarski grad

Miramarski grad, glavna trzaska turistična točka in ena najvaznejših v vsej severni Italiji, praznuje danes 40. obletnico odprtja za javnost, potem ko je bil med drugo svetovno vojno in takoj po njej dalj časa "zaseden". Deželno skrbništvo za kulturne dobrine, ki Miramarski grad upravlja, je ob tej priložnosti še obogatilo ogled gradu: v prestolnici dvorani je namestilo veliki Maksimilij-

nov portret, ki ga je v Mehiki naslikal Santiago Rebull. Ob tej priložnosti deželno skrbništvo obvesca, da se bodo obnovitvena dela v kompenzatoriju gradu nadaljevala se za leto in pol dni; obnovljajo se konjunske gradu (dela se bodo zaključila čez teden dni), ki bodo postale važen razstavni prostor in muzej, v katerem bodo uredili galerijo antične umetnosti in namestili kolekcijo Garzolini.

ZABREŽEC

Praznik vina na Hribenci

V Zabrežcu oz. na opremljenem prireditvenem prostoru v Hribenci se nocoj začne 25. izvedba Praznika vina, ki ga letno spodbuja in prireja domače PD Slovenec. Običajna prireditve, ki zeli v značilnem sagsko-razvedrilnem okviru poudariti predvsem krajevni vinski pridelek, dosega tako letos svoje jubilejno leto. Nocoj, z začetkom ob 21. uri, bo prazniku Borstanov in Zabrežanov podala dobrodošlico pesem MePZ Slavec-Slovenec, nastopil bo nato se tamburški ansambel boljunskega KD France Prešeren, obenem pa bodo prireditelji podelili tudi priznanja sodelujočim vinogradnikom. Kulturni del letošnjega praznika se bo nadaljeval v nedeljo popoldne, ko bosta od 17.30 dalje na ploščadi Hribence koncert godbenega društva Prosek in nastop folklorne skupine Stu ledi. Od jutri do ponedeljka, ko se bo praznik zaključil, je v večernih urah predviden ples z ansambli Happy day, Adria kvintet in Keydea.

(dam)

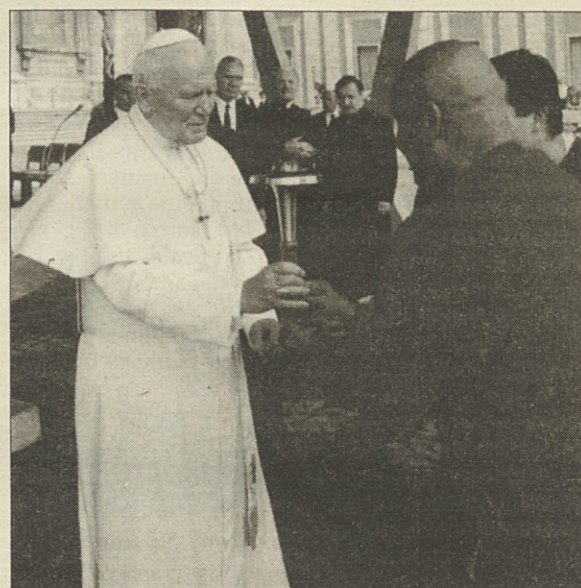
OD RIMA DO PRAGE

Plamenica miru včeraj v Trstu

Štafeta odpotuje danes proti Ljubljani

Papež Janez Pavel II. je na splošni avdienci preteklo sredo blagoslovil plamenico, ki jo v okviru »Teka miru - Peace Run«, štafetnega teka s plamenico, ponesejo vsaki dve leti po vsem svetu. Prejel jo je iz rok pobudnika te svetovne manifestacije miru, 63-letnega pesnika, glasbenika, sportnika in filozofa miru Sri Chinmoya (na sliki), ki med drugim vodi tudi meditacije za mir pri OZN v New Yorku. S tem Tekom miru zeli prispevati k preseganju meja, tako političnih kot tudi verskih in kulturnih.

Nase kraje je Tek miru obiskal včeraj. Ob 8. uri zjutraj so hrvaski tekaci predali plamenico pri Dragonji Slovincem, ki so jo potem ponesli prek slovenskega Primorja do Skofij. Tu jo je ob 11. uri pozdravil predsednik Pokrajinskega odbora ZSSDI Livio Valencic. V svojih podpravnih besedah je poudaril, da ima sport poleg tekmovalne vloge tudi vazno vlogo pri pove-

zovanju in zbliževanju ljudi predvsem na narodnostno mešanem ozemlju.

Cez mejo je potem plamenica pršla brez težav, saj so ji mejni organi obeh strani omogočili prehod brez vsakršne formalnosti. Z majhno zamudo je plamenica ob 12.30 prispela na trg Unità pred trzasko županstvo, kjer so jo sprejeli solarji in profesorji

in predstavnik organizacije UISP Adriano Kovacic.

Danes ob 9. uri bo plamenica odpotovala z mejnega prehoda Fernetiči do Ljubljane, kjer bo 7. junija ob 11. uri osrednja prireditve. Iz Ljubljane bo plamenica šla dalje preko Avstrije v Prago, kjer bo v soboto 24. junija zaključna evropska slovesnost.

mag. Andrej Feinig

NAGRADE ZA ZVESTOBO PRI DELU

V prisotnosti podpredsednika deželnega odbora dr. Roberta Antonioneja in vladnega komisarja ter trzaskga prefekta dr. Luciana Cannarozza so včeraj v veliki dvorani Trzaskga zbornice za trgovino, industrijo, obrt in kmetijstvo podelili priznanja za »Zvestobo delu in gospodarski razvoj.«

Predsednik Trzaskga trgovinske zbornice dr. Adalberto Donaggio je v svojem otvoritvenem in pozdravnem posegu poudaril vrednost in pomen prireditve in predvsem podčrtal dejstvo, da so človeške vrednote tiste, ki zagotavljajo gospodarski in družbeni razvoj. Prav tako je spomnil, da je za harmoničen razvoj gospodarstva v mestu in pokrajini potrebno teamsko delo, to ekipo pa sestavljajo podjetniki in voditelji podjetij.

Nagrade - zlato medaljo in diplomu - je na letošnji prireditvi, ki je bila že 21. po vrsti, dobilo 18 odvisnih delavcev z dolgo delovno dobo, 2 delavca, ki sta se rodila v trzaski pokrajini, zdaj pa stalno živita v tujini in sta s svojo aktivnostjo še posebej prispevala k ugledu matične domovine, 21 lastnikov podjetij in 6 podjetij, ki so se posebej izkazala s tehnološkim in proizvodnim razvojem.

Na svečanosti, ki je bila enostavna vendar zelo občutena, so ob precejšnjem številu prijateljev, sorodnikov nagradencev in njihovih delodajalcev sodelovali tudi predstavniki verskih, politično-gospodarskih in vojskanih oblasti.

I. KATEGORIJA

A) Delavci s stalnim bivališčem v pokrajini, ki imajo:

- najmanj 35 let neprekinjene delovne dobe pri istem bančnem ali zavarovalniškem podjetju;
- najmanj 30 let neprekinjene delovne dobe pri istem industrijskem, trgovskem, pomorskem, prevoznem, obrtnem ali storitvenem podjetju;
- najmanj 25 let neprekinjene delovne dobe v istem poklicnem uradu;
- najmanj 20 let neprekinjene delovne dobe pri gradbenih, četudi različnih, podjetjih.

Ime	let službe
Giorgio MINDOLJEVICH	48
Pekarna Garbin	
Mario VALENTA	40
Kamnosestvo Gorlato	
Arnaldo CARNESECCHI	40
Zavarovalnica Generali	
Rolando BABODI	39
Lloyd Adriatico	
Mario MONTICOLO	38
Fincantieri	
Claudio BASILICO	37
Ras	
Giorgio GRAVA	37
Razna gradbena podjetja	
Giuseppe GRUDEN	36
Pomorska agencija	
Mediterranea	36
Albino GORIAN	36
Zadruga Spazzacamini	36
Giuseppe IVANCICH	35
Razna gradbena podjetja	
Giacomo STULLE	35
Laboratoriji Don Baxter	35
Guerrino BIZJAK	34
Centralsped	
Marisa BENCI	

Ime	let
Sadoch	34
Gaetano RONCO	32
Telecom	
Ottavio CIGUI	30
Pacorini	
Livia KARIS	29
Pravna pisarna Volli	
Rosario MICELI	28
Razna gradbena podjetja	
Felice BRAICO	28
Razna gradbena podjetja	

B) Delavci, ki so se rodili v trzaski pokrajini (ali pokrajini, ki so bile nekdanje italijanske), zdaj pa živijo v tujini in so s svojo aktivnostjo še posebej pripomogli k ugledu matične domovine:

Ime	let dejavnosti
Luigi RAZZA	48
Keramična industrija Bariloche (Argentina)	
Konrad EISENBICHLER	40
Univerzitetni docent (Toronto, Kanada)	

II. KATEGORIJA

Individualna podjetja ali osebne družbe s sedežem v trzaski pokrajini z najmanj:

- 30 leti neprekinjene dejavnosti, če jih upravlja ustanovitelj;
- 60 leti neprekinjene dejavnosti, če jih upravlja dediči;
- 25 leti neprekinjene dejavnosti, če gre za trgovske predstavnike;

Ime	let dejavnosti
GRILANC	71
GIOVANNI	64
Pekarna	
CARLI GIUSEPPE	63
Kmetijsko posestvo	
PIETRO E RICCIOTTI	63
BIROLLA Snc	
Prodaja na drobno	
PRODOTTI DOLCIARI	

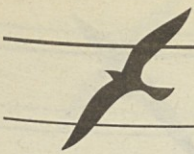
Ime	let dejavnosti
RADIVO GIORGIO	60
Slasčičarna	
VOLPI VITTORIO	60
& C. Snc	
Trgovina na debelo	
TUL GIUSEPPE	44
Kmetijsko posestvo	
»CASA DEL PANE«	43
di L. PEGAN SUCC.	
Pekarna	
SOSSI VITTORIO	42
Instalaterske storitve	
PAIERO LUCIANO	41
Predstavnik	
RAPOTEC ALESSANDRO	40
Kmetijsko posestvo	
NARDINI STEFANO	39
Instalaterske storitve	
TANKOFF BRUNO	38
Avtoprevoznitvo blaga	
CIMADORI MARINO	36
Mehanična delavnica	

Ime	let dejavnosti
GABRIELLI LIDIA	36
Prodaja na drobno	
»EMY LEI E LUI«	35
di E. M. MOCIBOB	
Frizerski salon	
»SALONE LILY«	34
di L. SLOBEC	
Frizerski salon	
COSSUTTA GIUSEPPE	34
Usnjeni izdelki	
in dežnikarstvo	
SCAGGIANTE	34
E TROVATELLO sdf	
Instalaterske storitve	
LENARDUZZI	34
GIOVANNI	34
Dekorater	
»FOTO VI - VA«	33
di V. VALLON	
Fotografske storitve	
MANSI GIUSEPPE	33
Krojstvo	

III. KATEGORIJA

Privatna podjetja (trgovska in kmetijska), ki so v proizvodni dejavnosti in pri delovnih razmerah osebja uvedla obcutne izboljšave:

Ime	let dejavnosti
KMETIJSKO PODJETJE SMOTLAK	34
Kmetijstvo	
CAV. SINIBALDI MARIO	34
Električno instalaterstvo	
DERUVO FRANCESCO	34
Javni lokal	
»HOTEL RISTORANTE AL LIDO«	34
di V. ZOCCHI snc	
Javni lokal	
SALUMIFICIO	34
SFREDDO spa	33
Proizvodnja suhomesnatih izdelkov	
UTAT spa	33
Turistična agencija	

ZGONIK / VINSKA RAZSTAVA

Komisija ocenila pridelek zgoniških vinogradnikov

Nagraditev bo v nedeljo

Na prireditvenem prostoru v Zgoniku bodo danes, ob 19. uri, odprli 3-dnevno občinsko razstavo in pokušnjo vin, ki jo razširjeni pripravljalni odbor prireja že 31. leto zapored. Novost letošnje izvedbe je, da so vina na predselekciji izbirali kmetje sami, ki so tako po svojem okusu presodili neoporečnost posameznih vzorcev. Na razstavo je bilo prepusenih 8 vzorcev belega vina in 5 primerkov terana. Belo vino bodo razstavljali: kmečko podjetje Colja iz Samatorce, Srečko Stolf in Stanislava Milic por. Rebula iz Saleza. Janko Budin iz Koludrovce, Janko Kocman, Stanko Milic in Miro Zigon iz Zgonika ter Mario Milic iz Repnica. Teran pa bodo razstavljali: km. podjetje Colja iz Samatorce, Srečko Stolf in Stanislava Milic por. Rebula iz Saleza, Mario Milic in Miro Zigon iz Zgonika. Pridelek omenjenih vinogradnikov je sinoci ocenjevala strokovna komisija in nagrade bodo zmagovalcem podelili komaj v nedeljo zvečer, tako da bodo obiskovalci lahko brez vsakega psihološkega pogojevanja pokušali posamezne vzorce in tisto vino, ki bo najprej poslo, bo po ljudski sodbi bilo izbrano kot najbolje. Zanimivo bo primerjati zaključke in rezultate strokovne in ljudske žirije. Izven konkurence bodo obiskovalce na voljo tudi sortirana vina in vina z zascitenim poreklom naslednjih proizvajalcev: Josko Colja iz Samatorce (malvazija, vitovska in teran), Slavko Škerlj iz Zgonika (malva-

zija, vitovska in teran), Rado Milic iz Saleza (malvazija) in Zvonko Ostrouska iz Zagradca (sauvignon, vitovska in teran).

Razstavo vin v Zgoniku bodo obogatili kulturne in sportne prireditve ter plesna zabava. Danes bo ob 17.30 na sporedu tekmovalno v igri med dvema ognjema za osnovnosolsko mladino, jutri bosta napolnila dan balinarski in moski rokometni turnir z mednarodno udeležbo, v nedeljo bo zjutraj slikarski ex-tempore za predšolske otroke in osnovnosolce, popoldne pa bo uprizorila koncert nabrežinska godba na pihala. Za ples bodo igrali ansambli Happy day, Kraski kvintet in Keydea. (B)

ZVEZA KMETOV ITALIJE

Izlet kmetovalcev v Gornje Poadizje

Na pobudo Zveze kmetov Italije (CIA) in Vidma in s sodelovanjem Kmečke zveze, prireja obe stanovski zvezi od 7. do 9. t.m. tridnevni izlet v Gornje Poadizje-Tridentinsko. Program izleta predvideva že prvi dan obisk cvetličarskega podjetja v Bocnu, zivinorejskega podjetja Moar v Laionu in podjetja za pridelavo jagod in gozdnih sadežev v kraju Novale.

Naslednjega dne (v četrtek) si bodo izletniki ogledali mesto Trento z obiskom kleti Ferrari, kjer pridelujejo najboljše italijansko klasično penec vino. Sledil bo ogled zivinorejskega podjetja v Novaledu in sadjarskega podjetja v Romagnanu z 10 ha jablanovih in drugih nasadov.

V petek bo na vrsti še ogled Rovereta, z ogledom vinogradniškega in vinarskega podjetja v Maranu d'Isera in pokušnjo tridentinskih vin.

Cena izleta z vožnjo, prenočisci, prehrano in tipičnih agroturističnih podjetij in vodenimi ogledi, je 320.000 lir. Prijave sprejema Kmečka zveza v Trstu, Ul. Cicerone 8/b do vključno sobote.

PROSLAVA / OB 200-LETNICI

Jutri poimenovanje šole na Proseku

Bogata brošura o proseški šoli

Na Proseku potekajo se zadnje priprave na proslavo 200-letnice osnovne šole in njenega poimenovanja po tržaškem likovnem umetniku Avgustu Cernigoju. Jutri ob 19. uri se bo na solskem dvorišču začela proslava, med katero bodo odkrili ploščo z imenom šole. Na proslavi bodo poleg domačih učencev sodelovali njihovi »potomci«, malčki bližnjega otroškega vrta, in (s pozdravom) »predhodniki«, dijaki nižje srednje šole Frana Levstika, učenci proeske italijanske osnovne šole, ob njih pa se proeska godba na pihala in domači moski pevski zbor Vasilij Mirk. Udeležence bo pozdravila didaktična ravnateljica Stanka Sosić Cuk, o proslavi in poimenovanju pa bo spregovorila predsednica Pripravljalnega odbora za proslavo 200-letnice proeske šole in njenega poimenovanja Ksenija Majovski. Obenem bodo na soli odprli razstavo s starimi dokumenti in predmeti, ki pričajo o solski dejavnosti na Proseku in Kontovelu.

V teh dneh je že izšla spominska brošura, ki jo je izdal Pripravljalni odbor ob dvestoletnici. Na naslovni strani pu-

blikacije, ki nosi ime Sola in čas, je domiselna risba pokončnega nalivnega peresa, s katero je v lanskem solskem letu učenka Martina Kralj zmagala likovni natečaj za simbol letošnje proslave. Po uvodnem zapisu ravnateljice Stanke Sosić Cuk in temeljitvi poimenovanja šole po Avgustu Cernigoju prinasa brošura zapis Branka Marušica o tržaskem slikarju. Ksenija Majovski je obdelala osnovno solstvo na Proseku in Kontovelu od začetka do leta 1918, Matjaž Rustja je vzel v pretres obdobje 1918-1943, Jana Ban je pisala o pouku v slovenscini v letih 1943-1945 in o solskem življenju na Proseku od osvoboditve do danes, medtem ko je Franc Husu prispeval sopek spominov osemdesetletnika na osnovno šolo.

Publikacijo bogatijo številne (tudi zelo stare) fotografije in kopije uradnih aktov o ustanovitvi in delovanju šole, bogat pa je tudi statistični pregled vpisanih (začenja s solskim letom 1881-1882) in seznam učiteljev, ki so poučevali na Proseku in Kontovelu, ob koncu pa je še povzetek v italijanscini izpod peresa Ravla Kodrica.

KROŽEK V. ŠČEK

»Bele priročnike« so predstavili v Ljubljani

V dvorani Slovenske matice v Ljubljani je Krožek za družbena vprašanja Virgil Scek iz Trsta 31. maja predstavil zadnje štiri publikacije iz niza »belih priročnikov«, torej zbirke strokovnih, pravnih, zgodovinskih del, ki zadevajo slovensko manjšino v Italiji.

Pred predstavniki tiska in ustanov ter uglednimi zgodovinarji je Ivo Jevnikar predstavil drugi zvezek zbirke pravnih in političnih dokumentov svetovnih in evropskih mednarodnih organizacij o varstvu manjšin, ki jo

je uredil in ji napisal uvod, ter publikacijo Marka Tavčarja »Virgil Scek v parlamentu«. Gre za poklon Krožka javnemu delavcu, po katerem je poimenovan, in za prikaz njegovega dela v italijanskem parlamentu v letih 1921-23. Nadja Maganja in Ales Breclj pa sta predstavila svoji monografiji o samostojnih slovenskih političnih skupinah in o manjšinski problematiki v Trstu v letih 1945-52.

Predsednik Krožka Rafko Dolhar je nato vodil razpravo in predstavil delovanje društva. Zahvalil se je tudi predsedniku SM prof. Joži Mahničju za gostoljubnost.

Krožek ob tem sporoča, da se zadnje, a tudi vse ostale razpoložljive publikacije Krožka Virgil Scek v Sloveniji dobijo v knjigarni Skladišča nad-

MALI OGLASI

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Sposobni in zainteresirani na tel. na st. 040/368705.

PODJETJE IMPORT-EXPORT takoj zaposli knjigovodjo/kinjo z večletnimi izkušnjami v administrativnem in finančnem sektorju. Informacije na tel. (0481) 530332.

PRIMARNA DRUŽBA isče mlado dinamično sodelavko/ca z diplomom iz farmacije. Pogoji: dobro znanje angleškega jezika in po možnosti francosčine. Delovno mesto Trst, zazeljena pripravljenost za potovanja. Pisemne ponudbe poslati na Publiet Srl - Ul. Montecchi 6, 34137 Trst/Trieste pod si-fro LAB.

ISCEMO prodajalca/skladiscnika v termo/idravljenem sanitarnem sektorju. Tel. st. 828128 ali 828028.

ISCEMO gospo za oskr-

bo nepokretne mame v jutranjih urah. Tel. st. (040) 411358 ali 040/367088.

GOSPO/GOSPODINO, ki je zainteresirana za resno zaposlitev, srednjih let, primerno in izkušeno z delom v gostinsko/turističnem sektorju, praktično v domaći kuhinji, zaposlimo. Tel. st. 229285.

ISCEM skromno opremljeno stanovanje v dolinski občini. Tel. st. 212735 od 16. do 18. ure ter 631328 od 9. do 13. ure.

TROSOBNO stanovanje oddam studentom ali nerezidenčnim osebam, tudi za krajše obdobje. Pisemne ponube poslati na Publiet Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo »Univerza«.

PRODAM v Vipavski dolini dvonadstropno hišo z lepim vrtom, veza s kaminom, terasa, dve spalni sobi, jedilnica, kuhinja, kompletna kopalnica ter dodatni WC, garaža, vse opremljeno s pohištvo, moderni komfort. Telefonirati na (040) 212239 po 20. uri.

LANCIA APPIA letnik '57 prodam najboljšemu ponudniku. Potrebna popravila. Tel. st. 226732.

ALFA DUETTO crne barve, letnik 82, v odličnem stanju, dvojno streho prodam najboljšemu ponudniku. Tel. 040/310954, po 20. uri.

V TRZICU prodam 5-stanovanjsko hišo s tremi trgovinami po ugodni ceni. Tel. (0481) 82531.

MED Mackoljmi in Dolino se je izgubil pes, srednje velikosti, svetlorjave barve, ki slisi na ime Aski. Kdor ga je videl je naprosen, da klice na tel. st. 232151.

OSMICO je odprl Alfredo Brajnik, Domjo 172. Toci belo malvazijo doc in rdeči merlot. Vabljeni! Tel. st. 824917.

OSMICA je v Dolini na st. 233 - Lovriha.

OSMICO ima odprto Alojz Kante, Praprot st.18.

V SLIVNEM pri Kraljevih st. 9 je odprta osmica.

OSMICO sta v Samatorci na st. 17 odprla Marjo in Ondina Gruđen. Tocita belo in crno vino.

OSMICO je odprl Jozef Kukanja, Devinscina 1.

OSMICO ima odprto Zoran in Ricmanjih.

OSMICA je pri Zupanovih - Medja vas 1.

OSMICO je odprl Milic Mario - Repnic 39

PRISPEVKI

V spomin na pok. Marjeto Stoka daruje Lojzka Guštin 15.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na mamo daruje Mara 100.000 lir za SZ Sloga.

Namesto cvetja na grob none Vere darujejo Ingrid, Joži, Matevz in Ambroz 150.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na Vero Sancin daruje Odo 50.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na očeta Josipa Zerjale daruje hči Nevja 50.000 lir za KD F. Preseren in 50.000 lir za sekcijo DSL občine Dolina.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pričije) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

V spomin na Marka Vatto darujejo Valentina in stariši 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na drago pok. Bazilijo Pregarc darujejo Aleksij, Irena in Masa 25.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Marka Vatte darujeta Stanka in Riko 30.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Namesto cvetja na grob Bazilije Hrvatic daruje Wilma Samec z družino 30.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob pok. Bazilije Hrvatic daruje družina Felician 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Ricmanj.

Namesto cvetja na grob pok. Bazilije Hrvatic daruje družine Fabris, Sancin in Cok 50.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob Bazilije Pregarc Corbatti darujeta Savina in Ermnio Kuret 20.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob ljubljene sestrice Bazilije Pregarc daruje Valerija Pregarc 30.000 lir za SKD Slavec.

Namesto cvetja na grob pok. Bazilije Hrvatic darujeta Rosanna in Ennio Gobbo 100.000 lir za SKD Slavec.

Nosilci krste pok. Bazilije Hrvatic darujejo 100.000 lir za SKD Slavec in 100.000 lir za MePZ Slavec-Slovenec.

Namesto cvetja na grob Josipa Zerjale daruje Tatjana Turco 50.000 lir za KD F. Preseren iz Boljunca.

Namesto cvetja na grob Josipa Zerjale daruje Slavica Slavec 50.000 lir za KD F. Preseren in 50.000 lir za COS F. Venturini iz Boljunca.

V spomin na očeta Nevie Zerjal daruje Silvana Malalan 50.000 lir za KD F. Preseren iz Boljunca.

Ob 14. obletnici smrti Danila Base daruje žena Lucija in hči Annamarija 25.000 lir za TPK Sirena in 25.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Lauro Perotto darujeta družini Danieli - Cernjava 200.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Namesto cvetja na grob Jozeta Zerjale darujejo družine Kocjancic, Kraljic in Vörus 30.000 lir za Godbo na pihala Breg.

Ob 6. obletnici smrti nepozabnega moza in očeta Ernesta Kosmine daruje žena Marjeta 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin Bazilije Pregarc Corbatti darujeta Zilko in Pepca 30.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj in 30.000 lir za TPPZ Pinko Tomazić.

Zapustila nas je nasa draga

Marija Starc vd. Danieli

Pogreb bo jutri, 3. junija, ob 12. uri iz mrtvasnice v Ul. Costalunga v cerkev in pokopališče na Kontovelu.

Zalostno vest sporočajo sin Mario in ostalo sorodstvo.

Trst, 2. junija 1995 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi očeta Josipa Pregarca izreka globoko sožalje sinu Ediju in družini

SKD Slavec

10. IN 11. JUNIJA

Predstavitev kraških vin na Devinskem gradu

Konzorcij za zasciteno poreklo kraških vin Kras pripravlja 10. in 11. junija predstavitev zlatih kraških vin, ki so jo poimenovali Enokras in na kateri bo 11 članov Konzorcija Kras (10 iz tržaske in eden iz goriske pokrajine) na Devinskem gradu uradno predstavilo devet različnih sort usteklenicene vina. Vinogradniki so povabili k sodelovanju upravitelje tržaskih restavracij in gostiln, ki so se navdušeno odzvali prek svojih stanovskih organizacij - gostinske sekcije SDGZ in italijanskega združenja FIPE.

Na uradni pokušnji vin bodo izemnicno prisotni po stiri gostinci, ki bodo obiskovalcem ponudili suhi prigrizek. Da bi bilo sodelovanje še bolj plodno, pa so se dogovorili za se eno, vzporedno promocijsko akcijo, ki jo bodo uresnili ta konec tedna (3. in 4. junija), ko bo vsak gostinec v svojem lokalni gostilni enega izmed vinogradnikov. Ta bo gostom ob prihodu v gostišče ponudil kozarec domačega belega vina in mu izročil osebno vabilo, ki bo obvezno za udeležbo na devinski manifestaciji.

Danes v Trstu zasedanje o pravicah homoseksualcev

Pravni inštitut ekonomske fakultete tržaske univerze prireja danes z začetkom ob 15. uri v sodelovanju z združenjem ARCI vsedrjavno zasedanje o pravicah homoseksualcev. Zasedanje (v konferenčni dvorani fakultete) bo poglobilo zlasti pravne vidike tega družbenega vprašanja in se ga bosta med drugimi udeležila tudi parlamentarca posl. Livia Turco in sen. Luigi Manconi.

OBCINA ZGONIK vas vljudno vabi na
XXXI. RAZSTAVO IN POKUŠNJO VIN
 ki bo v ZGONIKU 2., 3. in 4. junija 1995

Danes, 2. junija 1995
 ob 17.30 uri - Tekmovanje osnovnošolske mladine »MED DVEMA OGNJEMA« za XV. KRASKI POKAL
 ob 19.00 uri - Otvoritev razstave vin
 ob 21. do 01 ure - PLES na prostem ob zvokih ansambla HAPPY DAY

Jutri, 3. junija 1995
 ob 9. uri - Mednarodni balinarski turnir SK KRAS za XXII. KRASKI POKAL - finale ob 18. uri
 ob 13. uri - Mednarodni turnir v moškem rokometu za I. KRASKI POKAL
 ob 18. uri - Odprtje kioskov
 ob 21. uri - Finalna tekma v rokometu v SKC v Zgoniku
 ob 21. do 01. ure - PLES na prostem ob zvokih ansambla KRASKI KVINTET

Nedelja, 4. junija 1995
 ob 10. uri - EX TEMPORE za otroke vrtec in osnovnih šol;
 ob 16. uri - Odprtje kioskov
 ob 18.30 - Nastop GODBE NA PIHALA iz NABREZINE
 ob 20. uri - Nagradjevanje vinogradnikov
 ob 21. do 24. ure - PLES na prostem ob zvokih ansambla KEYDEA

Zagotovljen parkirni prostor **VABLJENI!**

PD SLOVENEČ BORŠT-ZABREŽEC
 prireja od 2. do 5. junija

25. PRAZNIK VINA
 v Hribenci

Danes, 2. 3., ob 21. uri nastop MePZ Slovenec-Slavec, tamburašev iz Boljunca in podelitev priznanj vinogradnikom;

jutri, 3. 6. ples z ansamblom Happy Day;

v nedeljo, 4. 6., ob 17.30 nastop Godbenega društva Prosek in TFS Stu ledi, zvečer ples z Adria kvintet;

v ponedeljek, 5. 6. ples z ansamblom Keydea.

SKD PRIMOREC - Trebče
 vabi na

Vaški praznik
dan. - 3. - 4. junija
 ob nogometnem igrišču »Griza« v Trebčah

Igrala bosta ansambla Keydea in Kraški kvintet ob dobro založenih kioskih.

Vabljeni!

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV
 vabi ob 25-letnici
 revij Nasa pomlad in Pesem mladih na

koncert
 izbranih otroških mladinskih zborov
 z območnih regij Primorske,
 ki bo v Kulturnem domu v Trstu
jutri, 3. junija, ob 20. uri.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 2. junija 1995
 DAN REP. ITALIJE

Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.47 - Dolžina dneva 15.29 - Luna vzide ob 8.54 in zatone ob 23.32.

Jutri, SOBOTA, 3. junija 1995
 KAREL

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 16,3 stopinje, zračni tlak 1006,6 mb narasča, veter 7,6 km na uro vzhodnik, vlaga 92-odstotna, nebo oblačno, padlo je 5,1 mm dežja, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
 RODILI SO SE: Manuele Tartaglia, Davide Fabris, Andrej Pelikan in Federica Doria.

UMRLI SO: 94-letna Domenica Morosi, 92-letna Nunzia Del Vecchio, 86-letna Giorgia Rustia, 84-letna Olga Prasel, 81-letni Ernesto Zimolo, 40-letni Sergio Demetri, 62-letni Mario Del Greco, 91-letna Maria Babic in 89-letna Maria Tuglik.

LEKARNE
 Od PONEDELJKA, 29. maja, do NEDELJE, 4. junija 1995
 Normalen urnik lekarn

Zaradi skorajšnje obnovitve razstavnih prostorov

OPREMA **Kraske**
 Nudi na vseh razstavljenih artiklih

POPUST od 20 do 80% POHITITE

Krstni koncert

Vokalne skupine

RESONET

Zborovodja
 Aleksandra PERTOT

Danes, ob 20.30
 Cerkev Sv. Jerneja na Opcinah

Vabljeni prijatelji petja!

Koncert sta podprli Zveza Cerkvenih pevskih zborov in Slovenska prosveta iz Trsta.

DRAMSKA SKUPINA KD I. GRUDEN
 iz Nabrezine vabi na iskanje Nušičeve

Sumljive osebe

Zaradi neuporabnosti lastne družbene dvorane in zaradi pomanjkanja gmočnih sredstev, da bi jo popravili, bo krstna uprizoritev v prostorih

KD A. Sirk v Križu.

Vabljeni danes, in v nedeljo, 4. junija ob 18. uri

SLOVENSKI DEZELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

SLOVENSKO DEZELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE-TRST
SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE-GORICA

prirejajo tečaj

STRATEGIJE PODJETNIŠTVA

za lastnike in upravitelje podjetij. Na razpolago je še nekaj mest.

Vpisovanje do konca tedna v tajništvih zgoraj omenjenih organizacij.

18.20, 20.10, 22.00 »Il bacio della morte«.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.45, 22.00 »Rob Roy«, i. Liam Neeson, Jessica Lange.

NAZIONALE 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lezioni di anatomia«, i. Melanie Griffith, Ed Harris.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bad company«, i. Ellen Barkin.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Mangiare bere uomo donna«, r. Ang Lee.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Morti di salute«, i. Anthony Hopkins, Bridget Fonda, Matthew Broderick.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Il diario segreto di Simona«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Sfida finale«.

ALCIONE - 19.30, 20.15, 22.00 »Sole ingannatore«, r. Nikita Mikhalkov.

LUMIERE - 17.00, 19.30, 22.00 »Forrest Gump« i. Tom Hanks.

PIREDITVE

KD I. GRBEC - Skedenjska ulica 124 vabi clane in prijatelje na CLANSKI VECER, ki bo v soboto, 3. junija ob 20.30 v društveni dvorani. Sodeloval bo ZPZ I. Grbec pod vodstvom zborovodkinje Boze Hrvatic. Vabljeni!

OB PRAZNOVANJU 200-LETNICE OSNOVNE SOLE NA PROSEKU ter poimenovanju po slikarju A. Cernigoju vljudno vabljeni na PROSLAVO, ki bo jutri, ob 19. uri pred prosekovo osnovno šolo ter OTROSKO PRIREDITEV v nedeljo, 4. junija, ob 19. uri v Kulturnem domu na Proseku. V solskih prostorih bo ob jutri, do 9. junija na ogled razstava osnovnega solstva na Proseku. Razstava bo odprta v solskih urah ter ob 18. do 20. ure.

SLOVENSKA ZUPNIJ-

SKA SKUPNOST v Rojano vabi na KULTURNO PRIREDITEV ob 30-letnici uvedbe slovensčine v bogoslužje in radijskega prenosa nedeljske mase iz cerkve v Rojano. Prireditelj bo v dvorani Marijinega doma v Ul. Cordaroli 29 v nedeljo, 4. junija, ob 20. uri.

GLASBENA SOLA Godbe na pihala iz Ricmanj vabi na ZAKLJUCNI NASTOP svojih gojencev, ki bo v ponedeljek, 5. junija, ob 20. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

DR. DANILO SEDMAK bo v sredo 7. t.m., ob 16. uri na sedežu kluba prijateljev v ul. Donizetti 3 nadaljeval z razlago alternativnega zdravljenja, ki je zela veliko zanimanja, pri udeležencih prvega takega srečanja v maju. Prosimo obvestite in povabite znance.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV TRST obvesca, da je se nekaj prostih mest za izlet v Treviso v sredo, 7. junija. Vpisovanje v dopoldanski urah v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360324.

DRUSTVO NARAVOSLOVCEV IN TEHNIKOV TONE PENKO prireja v nedeljo, 4. junija strokovno vodeno ekskurzijo na Sabotin (516 m) pri Gorici. Zbirališče ob 8. uri na Trgu Oberdan v Trstu, oziroma ob 8.30 v Sesslanu, blizu Hotela Posta. Prevoz z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika. Vabljeni clani in prijatelji.

SEKCIJA SPI-CGIL iz Križa prireja v nedeljo, 18. junija izlet v Neme z ogledom jame v Villanovi. Vpisuje Mario Turel do 10. junija (tel. st. 220266, 220710).

OBVESTILA

SZ SLOGA organizira celodnevni (9. - 16.30) tečaj miniodbojke ob ponedeljku. 12. t.m., do torka 20. t.m., namenjen otrokom letnika 83 in mlajšim. Tečaj bo potekal na Opcinah pod strokovnim vodstvom profesorjev telesne vzgoje in vadiateljev. Poskrbljeno je za kosilo in razvedrilne dejavnosti. Prijave sprejema urad ZSSDI v Trstu, ul. sv. Franciska 20, tel. 635627 od 9. do 14. ure in prof. M. Cac, tel. 214290. V ponedeljek bo zbirališče ob 9. uri pred vodom v naselje Vilaggio del fanciullo, ul. Conconello na Opcinah.

SZ SLOGA klicuje danes REDNI OBCNI ZBOR z običajnim dnevnim redom v prostorih Prosvetnega doma na Opcinah ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Ob tej priložnosti bodo nagrajene najuspešnejše ekipe in posamezniki v minuli sezoni. Vabljeni.

PRAZNUJES 40 let? Bivas na Proseku ali Kontovelju? Oglasi se pri Puntarjevih v mesnici v jutranjih urah. Tel. st. 225219.

ŠOLSKE VESTI

UCITELJICE in učenci osnovne šole F. Milcinskega s Katinare vabi starše, sorodnike in prijatelje na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki bo jutri in v ponedeljek, 5. t. m. od 12.45 do 13.30 in od 16. do 19. ure.

OTROSKI VTREC in o.s. Borst vabita na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki bo v prostorih osnovne šole v nedeljo, 4. t.m., od 9. do 12. ure in od 17. do 19. ure ter v ponedeljek 5. t.m., od 8. do 12. ure.

Vabljeni.

GORICA / JUTRI NA ESPOMEGU

Konferenca o kmetijstvu

Izkoristiti priložnosti za razvoj

Strokovna združenja kmetijskih podjetnikov Unione agricoltori, Coldiretti in Confagricoltori ter sindikati delavcev v kmetijstvu FISBA/CISL, FLAI/CGIL in UILA/UIL prirejajo jutri javno konferenco o kmetijstvu s posebnim ozirom na stanje na Goriskem. Posvet, ki se ga bosta udeležila tudi podtajnik v ministrstvu za kmetijsko in gozdno bogastvo prof. Mario Prestamburgo in deželni odbornik za kmetijstvo Bepino Zoppolatto, bo v konferenčni dvorani na razstavišču Espomego s pričetkom ob 9. uri.

V naši pokrajini, ugotavljajo pobudniki, je vinogradništvo nekaksen paradni konj, zapostavljene pa so številne druge kmetijske dejavnosti, ki bi se lahko uspešno razvijale sprico ugodnih klimat-

skih razmer, povpraševanja na trzišču, spreminjajočih se navad in potrebe prebivastva.

Poročevalci bodo posebej podrobno razčlenili problematiko na posameznih področjih od vinogradništva do sadjarstva in živinoreje, do vloge in protislovij pri varovanju okolja, strokovnega usposabljanja, sodelovanja s prehrambeno industrijo itd.

Poudarek bo, kakor je poudarjeno tudi v podnaslovu jutrisnje javne razprave na možnostih, ki se ponujajo na različnih (tudi novih) področjih in o prizadevanjih za ovrednotenje obstoječega.

Javna razprava bo pod pokroviteljstvom Goriske hranilnice, deželne ustanove za kmetijstvo ERSA, Trgovinske zbornice in Pokrajine.

KINO

GORICA VITTORIA 18.40-20.20.22.00 »L'amore molesto«. Rež. Mario Martone, igrajo Anna Bonaiuto, Gianni Cajafa in Angela Luce. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Pronti a morire«. Igrata Sharon Stone in Gene Hackman.

RAZSTAVE

V **GALERIJI KULTURNEGA DOMA** je se do 4. junija odprta razstava slik Oskarja Beccie iz Ronk. Ogled je možen ob delavnikih od 9. do 13. ure in v večernih urah med prireditvami v domu.

SLOVENSKI DEZELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
SLOVENSKO DEZELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE-TRST
SLOVENSKO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE-GORICA

prirejajo tečaj

STRATEGIJE PODJETNIŠTVA

za lastnike in upravitelje podjetij. Na razpolago je še nekaj mest.

Vpisovanje do konca tedna v tajništvih zgoraj omenjenih organizacij.

KROŽEK VIRGIL ŠČEK KATOLIŠKA KNJIGARNA

V petek, 2. junija, bo ob 18. uri v prostorih Katoliške knjigarne na Travniku v Gorici predstavitev starih publikacij, ki jih je letos izdal

Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček

- studiji Nadje Maganja in Alesha Breclja o slovenskih političnih skupinah v Trstu (1945-52);

- druga knjiga o mednarodnih pravnih in političnih dokumentih o varstvu manjšin Iva Jevnikarja;

- knjiga Marka Tavcarja o nastopih Virgila Ščeka v rimskem parlamentu v letih 1921-23.

Na predstavi bo poleg avtorjev prisoten tudi predsednik Krožka dr. Rafko Dolhar.

Vljudno vabljeni!

OBVESTILA

CICIKLUB obvesca svoje male clane, da je prislo do spremembe datuma zadnjega srečanja v letosnji sezoni. Animatorica Anka se bo poslovila (do jeseni) v ponedeljek, 12. t.m. (in ne 5. t.m.) ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabljeni tudi stari!

DRUSTVO OTON ŽUPANCIC IZ STANDREZA vabi na ogled turnirja v beach-volleyu, ki je v teku na igrišču ob domu A. Budala v Standrežu.

SOLSKO SKRBNISTVO obvesca, da so njihovi uradi odprti za občinstvo vsak dan od 11. do 13. ure, ob ponedeljkih in četrkih pa tudi od 15.30 do 17. ure.

V DIJASKEM DOMU SIMONA GREGORICA v Gorici sprejemajo prijave za OTROSKO POLETNO SREDISCE, ki bo delovalo od 19. junija do 29. julija. Prijave in informacije v pisarni Dijaskega doma ob delavnikih od 12. do 17. ure - tel. 533495.

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORISKEM priredi 18. junija avtobusni izlet z vodcem v okolico Padove. Obiskali bodo gricevno območje Colli Euganei ter si ogledali beneske vile v Luviglianu, Arqua Petrarca, Este in Montagnani. Obiskali bodo tudi grascino v Monselice. Skupno kosilo v restavraciji Bacco e Arianna v Vò Euganeo. Prijave pri poverjenikih in na sedežu društva do 7. junija.

VZPI DOL -JAMLJE in KD KREMENJAK obvesčata, da bo avtobus za izlet na Bled v nedeljo, 4. junija, odpeljal ob 5.40 iz Dola, 5.50 iz Doberdoba (pred občino) in 6.00 iz Jamelj.

SPD GORICA sporoča, da bo avtobus v nedeljo, 4. t.m., odpeljal ob 6. uri s Travnika. Kosilo iz nahrbtnika, udeleženci naj si po možnosti oskrbijo silinge že v Gorici. Za prehod meje je potrebna veljavna osebna izkaznica ali veljavni potni list.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL MORO, Carduccijska ul. 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 8. uri, Olga Bressan, vdova Cartelli iz splosne bolnisnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče; ob 9.30, Maria Di Lenardo iz splosne bolnisnice v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče; ob 11.00, Gisella Bratus, vdova Maniaco iz splosne bolnisnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče; ob 12.30, Giuseppe Policardo iz splosne bolnisnice na glavno pokopališče; ob 13.15 Luigia Olivo, iz cplosne bolnisnice v Koprivno; ob 14. uri, Rosalia Bercè, iz bolnisnice in cerkve sv. Justa na glavno pokopališče.

REFERENDUM / NA POBUDO SINDIKALNIH ZVEZ

Večina odobrila reformo pokojnin

Toda aktivni delavci so večinoma proti

Vecina udeležencev referenduma o pokojninski reformi, ki so ga razpisale sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, je na Goriskem odobrila sporazum med vlado in sindikati: za se je izreklo 6.913 volilcev (58, 7%), proti pa 4.873 (41, 3%). To je skupni podatek nekaj več kot 12 tisoč oddanih glasov na 16.570 volilnih upravičencev. Udeležba je bila razmeroma visoka, saj je v skupnem seštevku kar 73-odstotna.

Upoštevati pa gre tudi razclenjene podatke o glasovanju zaposlenih oziroma drugih skupin občanov (upokoјenci, brezposelni itd.). Med delavci v rednem delovnem razmerju so namreč gladko zmagali nasprotniki predlagane reforme: od 13.191 upravičencev jih je glasovalo 8.717, za sporazum se jih je izreklo 3.904 (46, 3%), proti pa kar 4.519 (53, 7%). Referendum je torej bil za sindikate uspešen le po zaslugi plebiscitarne opredelitve za DA med upokoјenci (katerih se reforma pokojninskega sistema seveda ne dotika, saj so svojo pokojninsko pravo že udejanili) in drugimi neaktivni-

mi volilci: po teritorialnih voliscih jih je glasovalo 3.379 in kar 3.009 (89, 5%) jih je odobrilo sporazum, medtem ko je nasprotnih glasov bilo 354 (10, 5%).

Mimo prvega ugodnega komentarja pokrajinskega tajnika CGIL Giuliana Bona, ki poudarja pomen visoke volilne udeležbe, demokratičnost posvetovanja in v skupnem seštevku prevlado pozitivnih glasov, se bodo sindikalni voditelji ob navedenih podatkih morali gotovo zamisliti. Stališca sindikalnih vodstev so namreč z 90-odstotno podporo "resili" upokoјenci, aktivni delavci pa so večinoma zavrnili sporazum.

Zanimivi so glede tega tudi podatki za posamezne stroke. Najštevilnejša in zgodovinsko najbolj sindikalizirana stroka kovinarjev je z dvotretjinsko večino glasovala NE (65, 4%). Proti sporazumu so glasovali se jestvinci, delavci v papirniški, kemični, tekstilni industriji, gradbinci, zaposleni v trgovini. Večinoma DA pa so glasovali v javni upravi, poštni upravi, solstvu, električarji in zaposleni v prevozihi.

SOLIDARNOST / MIROVNIŠKI POHOD ERNESTA OLIVERA

Iz Gorice na 687 km dolgo pot upanja v Rim

Ob predstavitvi nenadna polemika Marcolini - Valenti

Gorica in Nova Gorica bosta v ponedeljek startna točka mirovniškega romanja "687 kilometrov upanja za mladino" Ernesta Olivera, ustanovitelja katoliškega gibanja Sermig in kandidata za Nobelovo nagrado za mir. Zacetek bo 5. junija v obeh Goricah z nadaljevanjem v Gradiscu, Fiumicellu in Ogleju. Olivero s sodelavci bo v naslednjih dneh obiskal se Turin, Bergamo, Padova, Genova, Assisi in mnoga druga italijanska mesta. Pohod se bo sklenil 21. junija v Rimu, kjer bosta Olivera sprejela predsednika vlade in republike.

Glavni namen tega romarskega pohoda, sta na včerajšnji predstavitvi povedala vodja jezuitskega centra Stella Matutina Gi-

Župan se opravičuje užaljeni predsednici Pokrajine (foto SR)

no Dalla Vecchia in ravnatelj goriskega Caritasa Ruggero Dipiazza, je opozoriti javnost na trpeče otroke in razbiti zid indiferentnosti. Olivero bo hodil za otroke, ki so žrtve vojne v Bosni in Hercegovini, za 8 milijonov

otrok otrok na cestah v Braziliji, za milijon otrok z Aidsom, za polovico vseh otrok tretjega sveta, ki zapuščajo solo, se preden se naučijo pisati in brati. Gorici so izbrali za start pohoda prav zaradi simbolike teh dveh mest,

ki povezujeta različne kulture in sta zato za zgled miru in sožitja.

Predstavitve sta se udeležila tudi predsednica Pokrajine Marcolinijeva in zupan Valenti, ki pa nista bila nič kaj mirovniško razpoložena. Marcolinijeva je bila besna, ker jo je novi občinski načelnik Forza Italia Sergio Fornasir prav včeraj grobo napadel s stolpcem tednika "Il giornale di Giorizia" in zahteval njen odstop. Valentiju je očitala, naj nikar ne hlini odprtosti do sodelovanja s pokrajino, ko pa jo ekstremisti njegove politične skupine tako nestranno napadajo. Zupan je vidno v zadregi obžaloval napad in dejal, da strankarske razprtije ne bi smele pogojevati sodelovanja institucij.

TRŽIČ / V DISKU HIPPODROME

Nocoj koncert vokalne skupine "Neri per caso"

Sanremo jim je bil odskočna deska, zasebne radijske postaje sredstvo, prodajne police glasbenih trgovin pa pravi dokaz njihove uveljavitve. Govorimo o vokalni skupini Neri per caso, zmagovalcih festivala v sekciji novih glasbenikov, katerih prvi CD "Le ragazze", je najbolj prodana italijanska plošča prvih letosnjih mesecev.

Vokalna skupina sestih mladenicev iz Salerna in okolice bo drevi ob 21. uri nastopila v disku Hippodrome v Trzinu. Cira, Domenica Pabla, Gonzala in Diega Caravana, Massima De Vitisa in Maria Crescenza je odkril glasbeni maček Claudio Mattone skoraj slučajno. Na svojstven način pojejo znane skladbe kantavtorjev, njihovo izvajanje nas spominja na slavne vokalne skupine, kot so Manhattan Transfer, predvsem pa na angleske Flying Pickets. Vocalesi po italijansko torej, posodobljeno nadaljevanje slavne tradicije kvarteta Cetra in skupine i Giganti.

Skupini Neri per caso, ki se logično predstavljajo brez glasbenih spremljevalcev, se bo nocoj pridružila tudi kopica lepotic, saj bo po njihovem nastopu izbor za Miss Italia. (AW)

ŠOLE / DIJAKI IZ GORICE IN NOVE GORICE

Likovni natečaj za čisto okolje

Nagrajevanje in odprtje razstave jutri na srednji šoli Favetti

Prejšnji teden se je na sedežu goriske pokrajine sestala žirija, da bi podelila nagrade najboljšim likovnim delom, ki so prispela na nagradni natečaj, namenjen učencem osnovnih sol goriske pokrajine in mestne občine Nova Gorica. Tema natečaja je bila Ločeno zbiranje odpadkov - čistejše okolje. Pobuda, ki sta jo predlagali goriska pokrajina in mestna občina Nova Gorica ob sodelovanju solskega skrbništva in WWF (Svetovni sklad za varstvo okolja) iz Gorice, je bila delezna velikega uspeha, saj so učenci poslali na natečaj okoli sto likovnih del, od katerih so mnoga po oceni članov žirije na visoki umetniški ravni.

Komisija, ki so jo sestavljali predstavniki Pokrajine, Občine Nova Gorica, solskega skrbništva iz Gorice in Goriske hranilnice, je sklenila podeliti nagrade v

obliki hranilnih knjižic, ki sta jih darovala sponzorja Sklad "Cassa di Risparmio" (1. nagrada 2 milijona lir, 2. nagrada 1 milijon lir, 3. nagrada 500.000 lir) in Nova KBM, podružnica Nova Gorica (4. nagrada 25.000 SIT, 5. nagrada 15.000 SIT). Nagradili so dela, ki jih je žirija z vidika sporočilnosti in kvalitete likovne tehnike ocenila za najboljša. Nekatera druga likovna dela so dobila priznanja žirije. Prvouvrščeno risbo bodo natisnili kot plakat za promocijo kampanje za ločeno zbiranje odpadkov.

Podelitev nagrad bo jutri ob 10.30 na nizji srednji šoli C. Favetti v Ul. Mascagni, udeležili pa se je bodo vsi učenci, ki so sodelovali na natečaju. Vsa prispela dela bodo razstavljena v prostorih omenjene šole do 12. junija v času pouka.

SODIŠČE / STAVKA ODVETNIKOV

Proces Coop najbrž odložen

Obtožencev je skupno 12

Po skoraj poltretjem letu od začetka preiskave naj bi se danes na goriskem sodišču začel proces proti 12 obtožencem domnevnih nepravilnosti v postopku za odprtje blagovnice COOP v Ul. Lungo Isonzo. Uporabili smo pogojnik, ker se po vsej verjetnosti proces danes ne bo začel. Tudi goriski odvetniki namreč kompaktno sodelujejo pri vsedržavni odvetniški stavki zoper sporni vladni odlok in se zaradi tega združujejo sodnih obravnav (razen ko so obtoženci v priporu). Proces bodo zaradi tega danes skoraj gotovo odložili.

Odvetnik Samo Sanzin, ki skupaj z očetom Petrom zagovarja nekatere med obtoženci, meni, da odložitve sprico odmevnosti

procesa ne bo za daljše obdobje. Sodnik bi se utegnil odločiti že za mesec julij ali kvečjemu za zgodnjo jesen.

Na zatozni klopi tega procesa so z različnimi obtožbami in domnevnimi odgovornostmi bivši podzupan Mario Del Ben, zupan Erminio Tuzzi, odbornika Pier Raimondo Cappella in Marjan Brescak, deželni predsednik COOP Lucio Tollo, načrtovalec Bruno Brunello, drugi tehniki in gradbeniki ter občinski funkcionarji.

Zaradi odložitve najbrž ne bo niti odločitve o odprtju blagovnice, ki jo glasno zahtevajo člani zadrage COOP in za katero so odvetniki vložili že več vlog, ne da bi bili deležni posluha pri sodnih organih.

Avtomobilisti potrpežljivo v vrsti za bencinske bone

Pred poslovalnicami Avtomobilskega kluba v Gorici (na sliki - Foto: Studio Reportage) in v drugih centrih pokrajine so včeraj že mnogi avtomobilisti potrpežljivo čakali na razdelitev drugega letosnjega obroka bencinskih bonov. Tokrat je ali se bo

vsak prejel 90 litrov več od prvotno določene količine, vendar bodo ti dodatni boni uporabljivi šele po 1. juliju. Razdeljevanje, ki se je začelo včeraj, se bo nadaljevalo do 22. julija, medtem ko zapade rok za predložitev novih prosenj 30. junija.

NOVICE

Prispevek Trgovinske zbornice za tečaj Videmske univerze

Na prošnjo Konzorcija za razvoj univerzitetnega studija v Gorici je Trgovinska zbornica dodelila prispevek 60 milijonov lir za usposobitev laboratorija za poučevanje jezikov v korist diplomskega tečaja za tolmače in prevajalce, ki ga je v Gorici odprla Videmska univerza. Prispevek je prvi v planu podpor za razvoj tečajev Videmske univerze. Laboratorij za 30 studentov bodo uredili v solskem poslopju, ki začasno gosti tečaj, v končni fazi pa ga bodo prenesli v prenovljeno poslopje v Ul. Diaz.

Nastop begunskih otrok nocoj na akademiji SZ Dom

Vsi drugačni, vsi enakopravni je naslov prireditve, ki bo drevi ob 20. uri v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici na pobudo SZ Dom in uprave Kulturnega doma ter pod pokroviteljstvom Solidarnostnega odbora za pomoč beguncem iz BiH. V prvem delu večera bo zaključna akademija sportno-ritmičnega odseka SZ Dom "V Neptunovem kraljestvu". V drugem delu bo nastopil pevski zbor nižje srednje šole Ivan Trinko pod vodstvom Stanka Jerićija, zatem pa bodo nastopili se bosanski otroci iz zbirnih centrov na Kranjskem: predstavili bodo Povodnega moža Brede Rovsek. S to predstavo so begunski otroci uspešno nastopili že v Sloveniji, Avstriji in tudi v Italiji.

Dr. Tita jutri ne bo v Gorici

Namestnik državnega pravdnika v Pordenonu dr. Raffaele Tito bi bil moral jutri v svoji nekdanji soli, goriskem klasičnem liceju Dante Alighieri predavati o podkupniških aferah in poteh za izhod iz nastalega položaja. Vendar dr. Tita jutri ne bo: ravnatelj Gianfrancu Hoferju je pisal, da se toplo zahvaljuje za povabilo, da pa se želi v tem trenutku izogniti javnemu nastopanju v bojazni, da ne bi kdo napačno tolmačil njegovih stališč o kocljljivih in se odprtih vprašanjih.

Troje fotografskih prireditev v Novi Gorici in Solkanu

V Novi Gorici in Solkanu bodo danes tri pomembne prireditve s področja fotografije. Ob 17. uri bo v mali dvorani Kulturnega doma projekcija diapozitivov natečaja Dia Primorska 95, ob 18. uri bodo v galeriji osnovne šole v Solkanu odprli razstavo barvnih fotografij z republiškega natečaja v fotografiji, ob 19. uri pa v prostorih Pokrajinskega muzeja razstavo fotografij natečaja Varstvo narave in razstavo fotografij sodobnih danskih ustvarjalcev.

Gibanje za življenje hoče tudi premoženjske pravice za nerojene

Gibanje za življenje obvesča, da se je začelo zbiranje podpisov za spremembo nekaterih delov civilnega zakonika z namenom, da bi tudi nerojenim otrokom priznaval pravno osebnost in premoženjske pravice. Podpisati je mogoče na zupanstvu v kraju stalnega bivališča. Podrobnejše informacije nudijo na sedežu Gibanja za življenje, Verdijev Korzo 4.

KANALSKA DOLINA / NACIONALISTIČNI PRITISKI?

Slovenski frančiškani bodo morali zapustiti svetišče na Višarjah

ZABNICE - V zadnjih mesecih so Slovenci iz Kanalske doline z zaskrbljenostjo opozarjali, da se zna zgoditi, da slovenskih franciscanov na Sv. Višarjih in v Zabnicah ne bo več. To bojažen so utemeljevali tudi z določenimi političnimi pritiski, ki so postali močnejši po nastopu desničarske Berlusconijeve vlade.

Bojažen kanalskih Slovencev je v teh dneh

postala stvarnost. Slovenski franciskani, ki upravljajo svetišče na Višarjih, so namrec dobili pismo videmskega nadškofa, v katerem jih obvesča, da morajo do konca junija zapustiti svetišče. Povedati velja, da bi morala pogodba o upravljanju zapasti čez leto dni. Za to odločitev naj bi bilo krivo slabo gospodarjenje oziroma neprimeren način evangelizacije, ki jo uvajajo

slovenski franciskani.

Nekatera sredstva obvescanja so glede tega vprašanja podčrtala, da videmski nadškof ni pri volji, da bi v Zabnici in na Višarje prisla nova skupina slovenskih franciscanov, ki bi lahko odpravila netočnosti pri upravljanju, če so te razlog za takšno odločitev. Ob tem dodajajo, da pomeni odhod slovenskih franciscanov "hujski nacionalistični pritisk", kar bo vsekakor osibilo dosedanje prizadevanje obmejnih cerkvenih struktur za utrjevanje prijateljstva in sodelovanja.

Srečanje teh dežel, romanje goriske in koprške škofije in ne nazadnje sobotno srečanje slovenskih in furlanskih vernikov v Spetru so pomembni znaki utrjevanja prijateljstva in premagovanja narodnostnih napetosti. Skoda bi bila, ko bi odhod slovenskih franciscanov skalil to ozračje.

Rudi Pavšič

SSk danes pri Thalerju Drevi strankin deželni svet

TRST - Na strankinem sedežu v Ul. Gallina 5 se bo drevi ob 20.30 sestal deželni svet Slovenske skupnosti. Na dnevnem redu ima razpravo o političnih razmerah v Italiji, o odnosih med Italijo in Slovenijo ter o položaju slovenske manjšine. Nadalje bo tekla beseda o pravici do politične zastopanosti in do soudeležbe v javnem življenju slovenske narodnostne skupnosti, o stališčih stranke do referendumov ter o internem seminarju SSK ob 20-letnici deželne stranke.

Pristavimo še, da bo slovenski zunanji minister Zoran Thaler danes v Ljubljani sprejel zastopstvo SSK.

Zaskrbljujoče finančno stanje špeterskega dvojezičnega centra

SPETER - Ob zaključku solskega leta se je sestal upravni svet špeterskega dvojezičnega solskega središča, ki je v prvi vrsti analiziral zaskrbljujoče finančno stanje. Upravitelji so podčrtali nujnost, da se tudi v Senatu čimprej odobri finančna sredstva za osrednje zamejske kulturne ustanove, med katere sodi tudi špeterski center.

V zvezi z delovanjem središča je bilo izraženo zadovoljstvo predvsem zaradi vse večjega števila otrok, ki obiskujejo dvojezično solo. Predpisi za vrtec in prvi razred osnovne šole so izredno zadovoljivi. To se v večji meri izpostavlja vprašanje priznanja osnovne šole (priznanje velja le za vrtec), tako da otrokom ne bo treba ob koncu solskega leta polagati izpite na goriskih solah.

Na seji upravnega sveta so ocenili vse dosedanje korake, ki so bili storjeni, da bi uencem, ki zaključujejo peti razred osnovne šole, lahko zagotovili nadaljevanje dvojezičnega študija. Izredne važnosti bi namrec bilo, ko bi se beneski mladini zagotovil dvojezičen pouk vsaj do konca nižje srednje šole.

Beseda je tekla tudi o ustanovitvi podružnic špeterskega centra in to po modelu, ki so ga uresničili v Tipani, kjer otroci osnovne šole obiskujejo tečaj slovensčine v popoldanskem času. Da bi na najboljši način udeležili ta načrt, se bodo v kratkem sestali s krajevnimi pristojnimi upravami in z zainteresiranimi stari.

R.P.

Špeterski nogometaši v Belgiji

CEDAD - Izseljenstvo je od vedno pogojevalo življenje v Beneciji. Izredno veliko ljudi iz teh krajev se je namrec v tem stoletju izselilo v razne države sveta, saj v Nadiških in Terskih dolinah ter v Reziji ni bilo dela. Med državami, kjer najdemo največ beneskkih izseljencev, sodi vsekakor Belgija. V tej državi so se Benecani v glavnem zaposlili v rudnikih, kjer so opravljali najtežja dela.

Zveza beneskkih izseljencev je že od svoje ustanovitve vzpostavila stike z belgijskimi izseljenci. Veliko je bilo obiskov in skupnih pobud, še najbolj pa se je utrdilo sodelovanje s skupnostjo, ki živi v občini Sambreville, s katero so se Nadiške doline tudi pobratile. Pred nedavnim je tako skupina nogometnih sodnikov iz Belgije obiskala Benecijo, v teh dneh pa je v Belgijo odpotovala nogometna ekipa Skrat iz Spetra, ki bo sodelovala na mednarodnem nogometnem turnirju. Obisk je organizirala Zveza beneskkih izseljencev, ki bo desetdnevno gostovanje izkoristila tudi za utrditev stikov s tamkajšnjimi slovenskimi izseljenci. (r.p.)

PISMO UREDNIŠTVU

Komu poje lira?

Banke so srce gospodarstva, gospodarstvo pa je osnova samostojnosti. To misel skrajšano povzemam iz pisma italijanskega zakladnega ministra iz leta 1919. Leta 1918, 29. oktobra, je bila ustanovljena Država Slovencev, Hrvatov in Srbov in istega dne je Ljubljana praznovala osvoboditev. Pet dni zatem so italijanske čete zasedle Trst. Takoj zatem je italijanska vlada postavila komisarsko upravo v vse banke in denarne zavode v lasti Slovencev. Takrat je bila v Italiji na oblasti t.i. liberalna vlada. Fasistična stranka je nastala sele marca leta 1919, oblast pa prevzela leta 1922. Ze leta 1920 pa je bil pozgan Narodni dom v Trstu. No, februarja 1919 je finančno (zakladno) ministrstvo iz Rima pisalo guvernerju Trsta dve pismi. Povzetek je približno takšen: »nemske banke je potrebno likvidirati, saj vse njihove posle lahko opravljajo italijanske banke, Nemcija pa je na strani poražencev. Z bankami slovenskega porekla je problem večji, saj jih posedujejo domačini, italijanski državljani. Toda stališče je jasno - morajo se italijanizirati. Zato je treba nadzirati njihovo poslovanje. Vladni komisariji, ki zamenjujejo bancno upravo pa morajo biti neoporečni in zvesti italijanski državi, saj so predstraž italijanskih interesov. Italijanizacijo bi kazalo izvesti tako, da bi italijanske banke odkupile delnice slovanskih bank, nato pa bi izvedli združitve z neko italijansko banko.« Leta 1923 je bila tako ukinjena se zadnja, najpomembnejša od vseh t.i. slovanskih bank - trzaska Jadranska banka. Oslabljen Slovenija oziroma takratna Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ni posredovala. Leta 1943 in 1945 je Italija kapitulirala, za kar je moralo umreti desetisoce Slovencev. Po drugi svetovni vojni sta v zamejstvu zrasli dve močni banki »slovanskega porekla« - Kmečka banka v Gorici in Trzaska kreditna banka, povezani s podjetji zamejskih Slovencev, naslonjenimi na velik jugoslovanski gospodarski prostor. Leta 1991 se je Slovenija osamosvojila, Ljubljana pa je praznovala osvoboditev. Leta 1994 so v Italiji oblast prevzeli t.i. liberalci v zavezništvu z nasledniki fasistov. Nekaj mesecev zatem so oblasti v Kmečko banko poslale komisarsko upravo, v začetku maja pa Trzasko kreditno banko prisilile v obvezno dokapitalizacijo, pri kateri obstoječi lastniki slovanskega porekla ne smejo sodelovati. Ustrahovana od proitalijanskih udbomafijskih zmernjivk stranke SDSS, SLS in legije Danila S. ter od notranjih bojev oslabiljena Slovenija (doslej) ni posredovala. Ta spis sem napisal v spodbudo ministru za finance in guvernerju pri obotavljivem odločanju o učinkovitem ukrepanju, ki je v njuni pristojnosti. Večina citiranih podatkov iz let 1918-1923 je iz se neobjavljenega gradiva trzaska zgodovinarja Milana Pahorja.

Janez Kopač, poslanec LDS

V NEDELJO, 4. JUNIJA, ODPRTO

ELEPHANT GROUP

NOVOSTI
& moda

obiskovalcem
SLADOLED
brezplačno

OBUTVE

Pittarello

ILGiULIA
TRGOVSKI CENTER
TRST

PADOVA
VERONA
TRENTO
UDINE
TRIESTE
MESTRE
BASSANO
CASTELFRANCO V.
CITTADELLA
MIRA
SPRESIANO
MONTAGNANA
JESOLO
LIGNANO

gospodarstvo in finance

MONETARNA POLITIKA / UGODNA OCENA ZA FAZIA IN TUDI ZA DINIJA

Mednarodni denarni sklad podprl politiko Banke Italije

Izjave šefa evropskega oddelka MDS - Lira dobro, borza negotova

RIM - Mednarodni denarni sklad (MDS.) podpira Faziov boj proti inflaciji. Ugaja mu Banka Italije kot »garant inflacije«, kot določevalec njene povprečne letne stopnje in kot nosilec pravice in dolžnosti ukrepanja za spostovanje letno določene stopnje cenovne rasti. To je včeraj v Rimu izjavil odgovorni za evropski oddel Mednarodnega denarnega sklada Massimo Russo, ki je implicitno podprl »inovacijo« guvernerja Antonia Fazia, ko je v svojem dokumentu na obcnem zboru centralne banke nakazal zgornjo mejo inflacijske rasti za letosnje leto na ravni 4,5 odstotka. »Gre za dobrodosel in potreben ukrep monetarne politike, ki ga tudi sam podpisem,« je komentiral Russo.

Mednarodni denarni sklad, ki že vrsto let preučuje ravnotežja med različnimi oblastmi na področju monetarne politike v najrazvitejših gospodarstvih, torej opogumlja italijanski emisijski zavod, naj ubere pot, po kateri že hodijo druge države, kot Nemčija, Velika Britanija in ZDA. »Dolociti strogo zgornjo mejo za inflacijo in napovedati, da bo centralna banka se bolj stisnila kreditne možnosti, če bi cen pretirano rasle, je gotovo zadržanje, ki ga trgi poplacaajo,« je dejal Russo. »Gre za monetarno politiko, kakršna je v praksi že dala dobre rezultate.«

Russo, ki se je včeraj sestal s predstavniki zakladnega ministrstva in državnega računovodstva, danes pa se bo sestal s predstavniki Banke Italije, je pohvalil tudi stopnjo usklajenosti, ki je bila v zadnjih mesecih dosežena med vlado in centralno banko. Zelo pomembno se mu zdi, da je vlada prvič anticipirala rok, do katerega navadno predstavi splosne smernice triletnega ekonomskega-financnega programa, in da je Banka Italije samo dan kasneje te smernice že sprejela. »Tako Dini, ki je zastavil program na odličnih ciljih, tistih, ki jih že dve leti svetuje Mednarodni denarni sklad, kot Fazio, ki je večkrat posegel na vzvod cene denarja, veliko prispevata k ustvarjanju pogojev, da se bo lahko Italija leta 1988 približala mastrichtskim merilom,« ocenjuje predstavnik MDS, ceprav ne skriva motečega elementa politične nestabilnosti. »Problem ni datum volitev, za katerega je sicer v Italiji veliko občutljivo, ampak potreba po tem, da se trgi prepričajo v odločenost Italije, da enkrat za vselej sanira

svoje javne račune.« To prepričanje je Russo utemeljil z gibanjem lire, ki se je sicer nekoliko okrepila, vendar se naprej močno nioha prav zato, ker na trgih prevladujejo dvomi o prihodnosti.

In ko smo že pri trgih, pogledimo, kako so se včeraj »odrezali«. Denarni trg je preživel dan v znamenju dolarja, ki so ga koordinirani posegi največjih centralnih bank v sredo doobra spravili k sebi. Lira mu je tako placala svoj »ceh«, saj je do

segel za 2,3 odstotka višji tečaj kot komaj 24 ur prej. Podobno se je zele nemu bankovcu godilo tudi na ostalih mednarodnih trgih in tudi ob sinočnjem odprtju Wall Streeta, kar je po drugi strani pomagalo tudi litri, da se je okrepila do marke in do ostalih glavnih bankovcev. Če bo dolarju uspelo ohraniti doseženi trend, potem bo po mnenju analitikov tudi lira utrdila svoj tečaj z valutami območja marke, kot se je to

jasno pokazalo že včeraj.

Na milanskem delniškem trgu pa je včeraj prevladovala negotovost, zaradi katere so se začetno pozitivni kazalci popoldne znizali, vrednost poslova pa je dosegla le skromnih 440 milijard lir. Splosni kazalec MIB se je znizal za 0,30 odstotka, zadnji Mibtel za 0,70, Mib-30 pa za 0,75 odstotka. Trg državnih vrednotnic future je po nihanju poteku zaključil sestanek z ovrednotenjem tečajev.

NAČRTOVANJE / KOMISIJA ZA GOSPODARSTVO

Naši gospodarstveniki analizirali Projekt Trst

Tudi manjšina potrebuje strategijo razvoja

TRST - Projekt Trst, ki ga je izdelala trzaska občinska uprava in se je leta 1994 preizkušnja v mestni skupščini, je izjavil tudi za našo manjšinsko skupnost. Razmere se korenito spreminjajo in z njimi tudi vizije, pristopi in metode poseganja. Kakšna je ocena Projekta z vidika nase skupnosti, kaj lahko sama prispeva in kako naj se vključi v njegovo uresničevanje?

Ta, resnici na ljubo vse prej kot lahka vprašanja so si predvčerajšnjim zastavili člani komisije za gospodarstvo pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi, ki so po uvodnem orisu vsebine tega načrta razvili široko razpravo o bližnji in srednjeročni gospodarskopolični prihodnosti Trsta in Gorice in se posebej nase narodne skupnosti. Vodja komisije Branko Jazbec je na splošno ocenil, da Projekt Trst ni zarisan novega scenarija, pač pa da je nekakšna lepljenka odprtih problematik in obstoječih načrtov, ki je bila izdelana brez predhodne analize. Nedvomno pa iz njega veje odločenost, da se odprta vprašanja končno le začnejo reševati, načrti pa uresničevati. Če so izhodišča načrta pravilna (konec obdobja trzaskih obremenitv in državnih podpor, prevlada kulture internacionalizacije in konkurenčnosti na osnovi novih razvojnih nalog, usklajevanje pristojnosti posameznih in morda prestevilnih protagonistov ekonomske politike), jih postavljajo pod vprašaj nekatere negativne okoliščine, v prvi vrsti demografsko upadanje, ki povzroča pomanjkanje delovne sile, deindustrializacija in sibkost krajevnega podjetništva. Po analizi posameznih gospodarskih sektorjev (med katerimi pa ni kmetijstva), je Jazbec strnil svojo oceno v skupino pozitivnih in negativnih plati projekta. Med pozitivne je uvrstil usmerjenost k odpiranju in internacionalizaciji Trsta, neformalni pristop k problematiki in konkretnost ter sistematičnost projekta, medtem ko so temne plati po njegovih besedah te, da stojijo za projektom iste osebe ali sile, ki so doslej nasprotovale odpiranju, da naša manjšina pri pripravi projekta ni sodelovala in da načrt za urbanizacijo Ra-

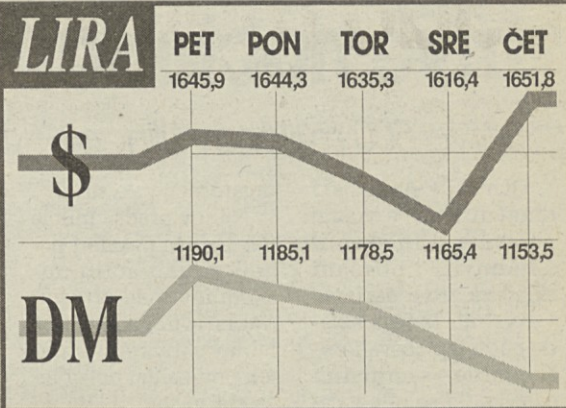
ziskovalnega območja in nekatere smernice novega občinskega regulacijskega načrta niso v skladu s konceptom kraskega parka.

Z vidika nase narodne skupnosti so se posebno vprašljive tiste točke Projekta za Trst, ki se nanašajo na kraski park, na načrtovani prodajni center na Opcinah, na tovarni terminal pri Fernetičih, na urbanizacijo Padric in na avtocestne povezave. In kaj lahko sami predlagamo? Na to zaključno vprašanje svojega poročila je Branko Jazbec odgovoril s predlogom, ki sicer kot zamisel ni nov: ustanovitev ekonomsko-tehničnega centra za vzhodno Evropo ali pa čezmejnega tehnološkega parka, ki naj bi ga urednicili v sodelovanju med Trstom in Ljubljano.

O podobnem (ceprav si tega imena resnici na ljubo ne zasluži) projektu goriske občinske uprave z ambicioznim naslovom »Gorica- mesto laboratorij« je poročal Karlo Devetak; ki je opozoril, da gre v bistvu za posnemanje Projekta Trst in da ne vsebuje jasnih ciljev. Dokument je sicer sele v razpravi, v ozadju pa se jasno kažejo nekateri interesi, posebno trgovske naarave. Daljše posege v razpravo so imeli predsednik Slovenskega deželnege gospodarskega združenja Boris Siega, Dario Cupin, Sudam Kapic in Edi Bukavec, ki so izpostavili nekaj za manjšino zelo pomembnih točk. Te je Siega v imenu organizacije slovenskih podjetnikov že razgrnil v svojem posegu na nedavni pokrajinski gospodarski konferenci, dokument pa bo lahko tudi osnova za izdelavo širšega gospodarskega načrta manjšine.

V osnovi gre namreč za vprašanje, kako naj se nase gospodarstvo sprime s tranzicijo in si poišče novo mesto v italijanskem in mednarodnem kontekstu. Za to bo seveda potreben nov strateški načrt, za katerega pa moramo - z besedami Daria Cupina - najprej vedeti, kje smo, kakšne resurse imamo in potem - kaj hočemo. To pa je tista zahtevna in konkretna naloga, ki stoji pred mlajšo generacijo nosilcev gospodarske dejavnosti nase manjšine.

Vlasta Bernard

NOVICE

Vnitev davčnega grabeža

RIM - Včerajšnji uradni list je objavil zakonski odlok, ki določa vnitev davčnega grabeža za letosnje leto. Kot je vlada napovedala že 18. maja, ko ga je sprejela, predvideva dekret povišanje odbitkov za davek Irpef, in sicer z 20-odstotnim »popustom« glede na lansko povišanje življenjskih stroškov. Odbitki za zakonca v breme se tako povišajo na 817.552 lir, za enega otroka na 94.437 lir, za dohodke od odvisnega dela pa na 784.634 lir. Nove odbitne stopnje za odvisne delavce in upokojece se bodo v plačilni ovojnici poznale pri junijskih dohodkih.

Sever polni državno blagajno

RIM - Vec kot 55 odstotkov celotnega davčnega priliva priteze v državno blagajno iz severnega dela Italije, kjer vsak prebivalec plača povprečno 8,10 milijona lir na leto, medtem ko znaša državno povprečje 6,46 milijona lir. Najboljši »klienti« davkarje so Lombardi, ki potegnejo iz zepa 8,83 milijona lir na prebivalca, vsi skupaj pa napolnijo kar 21,15 odstotka državne blagajne, kar je skoraj toliko, kolikor prispeva ves južni del države. Na jugu odpade na vsakega prebivalca komaj 4,15 milijona lir, na repu pokrajin pa je Calabria s komaj 3,57 milijona. Podatki so iz italijanske »davčne geografije«, ki jo je zarisalo generalno državno računovodstvo na osnovi podatkov iz leta 1992.

V Trstu nastala Sasa Vita

TRST - Trzaska zavarovalnica Sasa in njena lastnica Cofiri iz grupe Iri, sta ustanovili novo zavarovalnico Sasa Vita z začetno glavnico 10 milijard lir. S to pobudo bo Sasa razširila svojo dejavnost na trgu življenjskega zavarovanja, temu namenu pa bo posvetila tudi ves presežek lanske poslovne dobe v znesku 943 milijone lir.

V ponedeljek v Trstu delegacija GZ Slovenije

LJUBLJANA - Gospodarska delegacija, ki jo bo vodil predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Dagmar Suster, bo v ponedeljek, 5. junija v gosteh pri predsedniku trzasko Trgovinske zbornice Adalbertu Donaggu. Gre za nadaljevanje razgovorov, ki so se začeli marca letos v Ljubljani ob tamkajšnjem sejmu Alpe-Adria, glavne teme pa bodo zadevale gospodarski položaj v Sloveniji in Italiji, gradnjo železniskih in cestnih povezav od Trsta in Gorice do madžarske meje, stare dolgove JIK banke, revizijo lista C in D Trzaskega sporazuma in sejm.

Delegacija GZ Slovenije se bo sestala tudi s predstavniki Slovenskega deželnege gospodarskega združenja, s katerimi bo tekla beseda o gospodarskih razmerah in o sodelovanju med GZS in SDGZ na področju informatike, poslovnih srečanj ipd.

VINO / KONZORCIJ KRAS

Vinogradniki te dni v gosteh pri gostincih

TRST - Kot smo že večkrat poročali in pisemo danes tudi na straneh trzasko kronike, se jutri zacena pobuda, s katero bo Konzorcij za zasciteno poreklo vin Kras v sodelovanju z gostinsko sekcijo SDGZ in italijanskim združenjem gostincev FIPE predstavil vina svojih 11 članov. Predstavitev bo sicer prihodnji konec tedna, 10. in 11. junija na Devinskem gradu, te dni pa bodo vinogradniki navzoci v 14 gostinskih lokalih, v katerih bodo gostom ponudili kozarec svojega vina in jim izročili vabilo za predstavitev na Devinskem gradu.

Člani Konzorcija Kras bodo gostje naslednjih gostiln in restavracij:

Urdih »Al Carso« - Mavhinje (v nedeljo ob 12. uri)
Sardoč - Slivno (jutri ob 20. uri)
Sardoč - Prečnik (v nedeljo ob 12. uri)
Gruden - Sempolaj (v nedeljo ob 12. uri)
Društvena gostilna v Grabrovcu (jutri ob 13. uri)
Milič - Brisciki (v nedeljo ob 12. uri)
Volnik - Repen (jutri ob 20. in v nedeljo ob 12. uri)
Krizman - Repen (jutri ob 20. in v nedeljo ob 12.)
Furlan - Repentabor (danes in jutri ob 19.30)
Kras - Col (v nedeljo ob 12. uri)
Pri vodnjaku - Jezero (v nedeljo ob 12. uri)
Pesek na Pesku (v nedeljo ob 12. uri)
Scabar - Kolonkovec (danes ob 19.30)
Devetak - Vrh (danes ob 19.30).

PARLAMENT / ODŠKODNINE

Ustanovljen sklad za žrtve nacizma

Sprva 500 milijonov šilingov

DUNAJ - Avstrijski državni zbor je včeraj obravnaval in sklenil ustanoviti posebni sklad za žrtve nacizma v Avstriji. Iz tega sklada bodo izplačevali odškodnine vsem tistim osebam, ki so bile v času nacionalsocialistične strahovlade v Avstriji preganjane zaradi svoje etnične pripadnosti, vere, nacionalnosti in tudi spolne usmeritve.

Predlog ustanovitve sklada za žrtve nacizma je v državnem zboru podala vladna koalicija (socialdemokrati in ljudska stranka); v zakonu navedeni pogoji za pravico do odškodnin pa so bili deležni dokaj ostre kritike, zlasti židovskih

organizacij v Avstriji.

Njihov predsednik je dejal, da bi nekateri pogoji za izplačilo odškodnine med žrtvami nacističnega terorja lahko ustvarjali občutek ponizanja, poleg tega pa je menil, da so žrtve nacizma pričakovale od avstrijske vlade večjo širokogradnost. Židovske organizacije so ostro zavrnile izjavo prvaka ljudske stranke Kholi, ki je menil, da so žrtve nacizma od države že tako in tako prejele 300 milijard šilingov. V Uradu zveznega kanclerja na Dunaju računajo, da bodo prejeli nekaj tisoč prošenj; v skladu pa bo zaenkrat zagotovili le 500 milijonov šilingov.

Ivan Lukan

TINJE / DOM PROSVETE

Kraj sprave in dialoga

Odprtje obnovljenega doma

IVAN LUKAN

CELOVEC - Katoliški Dom prosvete Sodalitas v Tinjah je včeraj praznoval velik dogodek: v navzočnosti številnih častnih gostov, med njimi krškega škofa dr. Egona Kapelarija, zastopnika avstrijskega ministrstva za kulturo Oberleitnerja in državnega sekretarja za Slovence po svetu pri MZZ Petera Vencelja, so uradno odprli skoraj popolnoma prenovljeni dom.

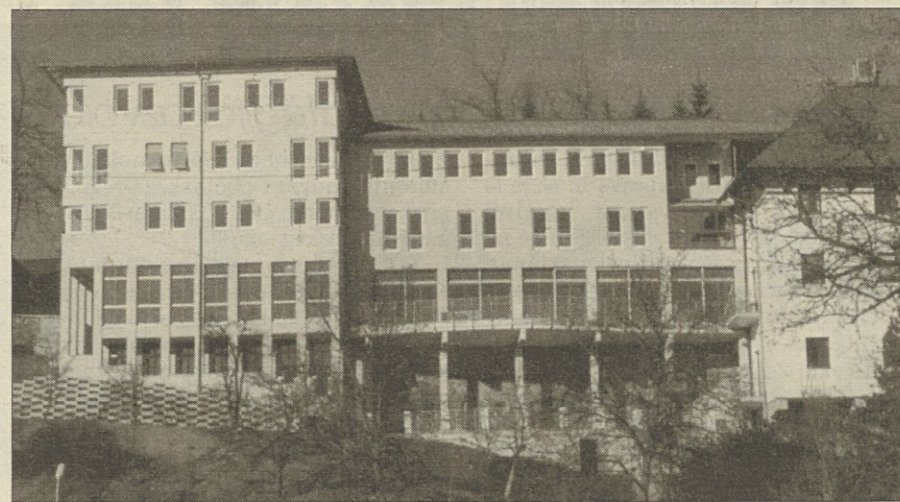
Investicija je znasala nekaj manj kot 40 milijonov šilingov, obnovljeni dom ima zdaj vso infrastrukturo, ki jo mora imeti sodoben izobraževalni center. K uresničitvi tega zahtevnega in povsem uspešnega projekta so 26 milijonov šilingov prispevali duhovniki Solidaritete, prijatelji doma, krška škofija in škofije v Sloveniji, preostalih 14 milijonov šilingov pa naj bi zbrali z darovi.

Rektor Jože Kopeinig je v svojem nagovoru pou-

daril, da je bil tinjski dom vedno več kot zgolj hiša izobraževanja, saj je v nadalje večji meri tudi kraj dialoga z nemškimi sodelavci. V zadnjih letih je bil tudi zatočišče za begunce iz bivše Jugoslavije, z obnovo pa ima dom tudi vse prostorske pogoje za sprejem tudi skupin prizadetih in invalidnih oseb.

Dograditev je bila potrebna, ker je dom prerasel svoje začetne okvire in postal premajhen za vedno več in čedalje bolj različne izobraževalne programe. S svojo novo zunanjo podobo in umetniškim bogastvom pa naj bi dom - se bolj kot doslej - postal »izkaznica našega hotenja živeti v dialogu z vsemi ljudmi, ki želijo dobro družiti sebi, Cerki in narodu, deželi in državi, mladim in starim, Slovincem in nemško govorecim prebivalcem«.

Slavnostni govornik je bil nekdanji podkancler Erhard Busek.

Izgradnja tinjskega izobraževalnega doma je stala približno 40 milijonov šilingov

RAZOČARANJE

Brez podpore koroških oblasti

Odbita prošnja

TINJE - Rektor Kopeinig se je na otvoritvi tinjskega doma dotaknil tudi financiranja dogradnje in z razočaranjem ugotovil, da sta projekt - poleg duhovnikov krške škofije in škofij v Sloveniji - finančno podprli tudi Avstrija in Slovenija.

»Le dežela Koroska doslej ni imela posluha za naše prošnje, ne volje, da nam pomaga, ne zahvale za naše delo v dobro vse Koroške in prek njenih meja«, je razočarano poudaril Kopeinig. Ob tem je opozoril, da se vodstvo doma že dve leti pogaja z deželnimi oblastmi, ne da bi doseglo kak premik v odnosu vlade. Vodstvo doma je pri koroški vladi zaprosilo za podporo v znesku deset milijonov šilingov, vključno s prvo pregradnjo, ki je stala približno 30 milijonov šilingov.

VLADA / PARTNERSTVO ZA MIR

Že kmalu vaje zveze Nato na ozemlju Avstrije

Avstrija je predložila načrt

DUNAJ - Avstrija se vse bolj odpira sodelovanju pri mirovnihih akcijah tudi zunaj OZN.

Konkretno si avstrijska vlada predstavlja sodelovanje Avstrije pri mirovnihih operacijah pod okriljem Organizacije za

varnost in sodelovanje v Evropi ter pri projektu severnoatlantske (vojske) zveze Nato Partnerstvo za mir.

Potem ko je na začetku tedna kancler Franz Vranitzky napovedal, da bo koalicijska vlada že v bližnji prihodnosti predložila državnemu zboru zakonsko novelo, ki naj bi Avstriji omogočala sodelovanje pri mirovnihih operacijah Organizacije za varnost in sosedelovanje v Evropi (OEVS) v vzhodnoevropskih deželah, je zunanji minister Wolfgang Schüssel na zadnji seji ministrskega sveta Nato v nizozemskem Nordwijk predložil avstrijski načrt za sodelovanje pri projektu Partnerstvo za mir.

Avstrijski dokument med drugim predvideva, da bi Nato na avstrijskih tleh lahko izvedel vojske vaje, da bi natova letala lahko preletala avstrijski zračni prostor, dovoljen pa naj bi bil tudi tranzit orožja in vojske opreme. Tovrstno zagotovilo bi bilo povezano le s pogojem, da gre za akcije v okviru Partnerstva za mir, torej za operacije, ki so namenjene zgolj ohranitvi miru (peace-keeping). Avstrija sama pa v prihodnjih letih načrtuje ustanovitev posebne enote za humanitarne in reševalne akcije. Enota naj bi stela približno 2.500 specialcev. Avstrijska ponudba o sodelovanju z Nato, v partnerstvu za mir in pri mirovnihih akcijah OEVS je skladna z novimi smotri vlade pred konferenco sefov vlad držav članic Evropske zveze leta 1996. (I. L.)

Zunanji minister Schüssel

ZAGOTOVILO

Šiling bo ostal trden!

DUNAJ - Avstrijski šiling bo tudi v prihodnje ostal trdna valuta, njen tečaj pa bo še naprej vezan na tečaj nemške marke.

To je pri nastopu svoje službe izjavil novi predsednik Avstrijske nacionalne banke Liebscher, ki je nasledil dosedanjega predsednika Schumayrjevo. Liebscher je se izjavil, da prinaša trden šiling avstrijskemu gospodarstvu več prednosti, pri čemer ni zamolčal negativnih posledic takšne politike.

NOVICI

Dunaj - gospodarsko okno na vzhod in jugovzhod

DUNAJ/OSLO - Avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil je v okviru svojega uradnega obiska na Norveškem obravnaval tudi možnosti za krepitev odnosov med obema državama, se posebej na gospodarskem področju. Klestil je v tej zvezi poudaril, da je Dunaj zelo zanimiva lokacija za navezovanje gospodarskih stikov in realizacijo različnih poslov s srednje- in vzhodnoevropskimi državami tudi za Norveško. Se posebej zato, ker so prebivalci Norveške decembra lani na referendumu že drugič zavrnili pristop k Evropski zvezi.

Konsum bo odpustil 3.000 svojih sodelavcev

DUNAJ - Nesolventna veletrgovska veriga Konsum bo morala odpustiti mnogo več delavcev kot so prvotno sporočili. Poleg 2.000 namesencev, ki so že dobili odpoved, bo podjetje do konec junija odpovedalo službo še tisoč drugim namesencem. Veletrgovska veriga bo morala prodati vsaj 600 od skupaj 1.500 svojih trgovin, če bo hotela poravnati svoje obveznosti do upnikov.

NEKJE V EVROPI

Zvestoba do groba

BRANKO ŠÖMEN

Nekje v Evropi je Evropa v preteklih dneh praznovala petdeseto obletnico zmage nad nemško-italijansko-madžarskim fašizmom, ki je med drugo svetovno vojno posegel po slovenskem ozemlju in zahteval slovenske žrtve, na Hrvaškem pa so slovesno, z vojaškim mimohodom praznovali dan državnosti. Ze peto obletnico. Na Jarunu je bilo srhljivo samovsečno, optimistično samozadovoljivo, kajti disciplina, izurjenost, oboroženost hrvatske profesionalne vojske niso bile samo reklama za novo državo na evropskem zemljevidu, marveč tudi svarilo pravoslavne svetlu, da Hrvati tujega nočejo, svoje pa si bodo vzeli nazaj.

»Upam, da tega ne bodo uporabili v boju s Srbi...«

»Mislim, da se bodo usrali, ko bodo videli, kako smo se v teh nekaj letih oborožili...«

Po slavlju sva z Juretom zavila na skromno malico, ki nama jo je pri-

pravila njegova sestra Ivana, nato pa sem se s tramvajem odpravil domov, na drugi konec mesta, v Maksimir. Vsi so se drenjali, kajti po slovesnosti se je zoblacilo, pomladni pljus je ohladil ozračje nad Zagrebom, prinesel večerno svežino, opral sledi za tankovskimi gosencami in vrnil ljudi iz prazničnega zanosa militantne kozmetike v postkomunistično vsakdanjost.

Vtisi potnikov v tramvaju so bili enotni. Mladi ljudje so bili navdušeni nad obritimi mladeniči, zlikanimi uniformami, vojaškim paradnim korakom, modernim orožjem v lastni proizvodnji...

»Iz nič smo postali velesila. Maritič se je zagotovo usral.«

»Saj so nas Srbi k temu prisilili... da se oborožimo.«

»Zato so stipendije piškave, se knjig si ne morem kupiti.«

»Ti bodi tiho, tvoj oče je bil včeraj odlikovan. Pri koritu je. Tam pa niso majhne plače.«

»Sminker. Dal boš za pivo.«

»Dal bom za pet piv, ker je peta obletnica, odkar sem oproščen vojske.«

Potem se je tramvaj ustavil. Vrata so se odprla, luči so ugasnile. Nastal je prometni zastoj. Ljudje so se usuli iz vozil. Dež pa je neusmiljeno padal, padal. V tramvaju smo ostali samo trije. Dva praznična veterana sta živahno klepetala.

»To me spominja na srbskega ranjenca, ki so nam ga pripeljali na oddelek. Zakrpal sem ga od spredaj in od zadaj. Celo zobe smo mu popravili. Prišli so tuji snemalci, CNN je hotela reportažo o njem. Kako hrvaški zdravniki pomagamo srbskemu vojaku, četniku. Bolnika smo prepeljali v knjižnico, dali smo mu celo telefon, ki ni delal, on pa se je dvigal iz postelje, spraševal, kaj naj reče, mi pa smo mu svetovali, naj govori samo resnico, naj enkrat v življenju ne laže. Da smo ga zakrpali. Da ima popolno zdravniško nego,

čeprav je vojni ujetnik. Klavec. Ko so prišli novinarji, sta stali ob njegovi postelji dve lepi medicinski sestri v modrih haljah, z odpetimi gumbi na prsih. Vse kot v ameriških filmih. Kozmetika. Sminkanje. Cisti kič. Ko so novinarji zadovoljni odšli, so ranjeni vitezi domovinske vojne zagrozili, da bodo četnika spravili na drugi svet, v nebesa, saj je tako ali tako predstavnik 'nebeskega naroda', zato sem si belil glavo, kam naj ga vtaknem. Hrvaški rodoljubi so bili upravičeno besni, kajti videli so, da delamo cirkus. Pa sem se spomnil. Dal sem ga v sobo, kjer sta ležala dva norca. Benigna. Prvi je trdil, da ima v sebi pozitivno sevanje in negativno energijo ali narobe, drugi pa je trdil, da je naiven pisatelj, ki piše samo z zlatim persom, vse skupaj pa zapečati z govnom. Nicesar jima nisem rekel, kdo je njun novi gost, pa tudi četniku nisem črnil, da je v družbi dveh norcev. Norca pa sta hodila

okrog njega po prstih, se ga nežno dotikala, mu dajala zdravila, odlašala nočno posodo, račko, mu postiljala ter ga nagovarjala, da bi vsi trije skočili skozi okno, pobegnili na svobodo.«

»Pa so skočili?«

»Ne. Četnik je naglo okreval, premetili so ga, norca pa sta odšla v norišnico.«

»Torej pošminkani 'happy end'.«

»To je zdaj v modi. Pa tudi dokaz, da s Srbi niti norci nočejo živeti...«

»Pa znoreli bi, če bi živeli z njimi...«

»Misliš? Tudi jaz vem za zgo-

dbo...«

Vstal sem in stopil v dež. Pred mano je obstalo dvajset tramvajev. Ljudje so stali ob odprtih vratih. Kadili. Na drugem koncu mesta je bil ognjemet. Država je trosila za licilo. Izleptčila se je kot ženska, Lepa naša, že pet let zaljubljena v sivolasega politika; kadar domovina ljubi, je to zvestoba do groba.

GORICA

Najlepša dela petega natečaja »Otroci odraslim«

V mali dvorani Kulturnega doma v Gorici bo vse do 5. junija odprta 5. jubilejna razstava natečaja »Otroci odraslim«, ki jo prirejajo slovenske osnovne šole z Goriskega (foto Studio Reportage). Natečaj, ki se ga je v letu 1994 udeležilo več kot 200

osnovnih sol, tudi nekaj otroških vrtcev in solsko-vzgojnih zavodov iz vse Slovenije in zamejstva, organizirajo: podjetje Petrol iz Ljubljane, Zavod Republike Slovenije za solstvo in sport ter Mednarodni grafični likovni center.

Podjetje Petrol kot glavni pokrovitelj akcije vsako leto nagradi 25 likovnih del in podeli 50 priznanj mladim ustvarjalcem. K temu naj dodamo, da je geslo nadvse hvalevredne pobude: »V podporo likovni ustvarjalnosti najmlajših«. Pri tem pa ne smemo mimo vloge, ki jo v tem oziru imajo šole, ki spodbujajo likovno ustvarjalnost ter na ta način omogočajo, da akcija »Otroci odraslim« tako uspešno poteka že peto leto. Solam zatorej prireditelji namenijo 10 nagrad.

Začetki akcije segajo v leto 1990, ko so v Sloveniji s stiriimi solami postavili temelje, na katerih se danes več kot uspešno razvija natečaj. Stevilo sol, ki se odzivajo na razpis, narasča iz leta v leto, sodelovanje pa ni ostalo samo v okviru slovenske republike, ampak svoja dela pošiljajo tudi učenci slovenskih osnovnih sol iz zamejstva (Italije, Madžarske in avstrijske Koroske). V programu organizatorjev pa je tudi, da bodo v prihodnje povabili na natečaj tudi otroke, ki obiskujejo slovenske šole po Evropi.

Dela poslana na natečaj ocenjuje posebna komisija, ki jo pod strokovnim vodstvom Zavoda Republike Slovenije za solstvo in sport sestavljajo strokovnjaki s Pedagoške fakultete, MGLC in predstavniki podjetja Petrol, vsako leto znova pa komi-

sija ob pregledu poslanih del z največjim zadovoljstvom ugotavlja, da kakovost del nenehno narasča. To pa je prav gotovo največje priznanje za vse, ki se zavzemajo za podporo likovne ustvarjalnosti najmlajših.

Prireditelji tudi vsako leto poskrbijo, da se na grajena dela ustrezno predstavijo slovenski javnosti. Zato prirejajo razstave po solah, galerijah, kulturnih domovih, celo v Postojnski jami so že večkrat razstavljali. Razstava v goriskem Kulturnem domu, od 25. maja pa do 5. junija 1995, sodi ravno v okvir predstavitve del javnosti, tudi izven državnih meja Republike Slovenije.

Prireditelji izkoristijo namrec vsako priloznost, da ob razlicnih kulturno zelo pomembnih dogodkih predstavijo tudi ustvarjalnost slovenskih malckov. Razstavljali so namrec ze v Mariboru v sklopu Borstnikovega srečanja, letos pa se bodo vključili v program Ljubljanskega grafičnega bienala.

Gledalci ob ogledu razstave se lahko sami prepričajo o kakovosti del, ki so razobesena na stenah male dvorane Kulturnega doma v Gorici, ki je bila za to priloznost izbrana za razstavni prostor. Vsi smo namrec prepričani, da je ta razstava dobra spodbuda tudi solam, ki se do sedaj tovrstnih natečajev niso udeležile, da tudi one predstavijo ustvarjalnost svojih uencev. Naj v zaključku le se dodamo, da so uenci goriskih osnovnih sol v preteklosti ze sodelovali na tovrstnem natečaju in ravno zaradi tega so ob otvoritveni slovesnosti slovenske osnovne šole prejele v darilo - kot posebno nagrado - racunalnik. Vsekakor pa je težnja, da naj bi na tem pomembnem in stimulativnem likovnem natečaju »Otroci odraslim« v prihodnje sodelovalo veliko stevilo zamejskih osnovnih sol - oziroma uencek in uencev.

(ik)

GLEDALIŠČE

Uspešni »Palček« oz. spodbuden začetek za devet mladih tečajnic Gledališke šole SSG

O Grimmovi pravljici »Palček« v priredbi in s pesmimi Miroslava Kosute, ki so jo v režiji Adrijana Rustje izvedle slusateljice Gledališke šole SSG, smo na kratko že poročali (na sliki prizor iz igre, foto KROMA). V takratnem zapisu je bilo tudi poudarjeno, da je maske pripravil Marjan Kravos, kostume Marija Vidau, za glasbeno opremo pa je poskrbela Anastazija Puric.

Tokrat nas bolj zanima, kaj menijo o svojem delu v soli in sodelovanju v tej predstavi dekleta sama - gre namrec za devet deklet - ki so pridno obiskovala solo in se močno potrudila, da je predstava uspela. S »Palčkom« bo skupina nastopala v prihodnji sezoni na raznih solah in društvih, kot je na primer ze nastopila v Barkovljah in Prebenegu.

Gledališka sola deluje v sklopu nase gledališke ustanove ze vrsto let z raznimi premori, v vsem tem casu pa se je izmenjalo tudi veliko mentorjev. Vcasih so bili to glavni igralci »stare gledališke garde«, sledili so jim predstavniki mlajše generacije, danes je to vlogo prevzel Adrijan Rustja, ki se je s srcem in duso posvetil temu zahtevnemu delu.

Mladih igralk nismo »mučili« z intervjuji. Prisluhnilimo jim kar, ko so sodelovale v radijski oddaji, ki jo je pripravila urednica Radia Trst A Nataša Sosic.

Povedale so, da so nekatere se studentke, druge so ze zaposlene, vsem pa je obiskovanje šole ze veliko breme, ki ga zmorejo le zato, ker imajo rade gledališki poklic, ker rade nastopajo. Ocene o rezultatu njihovega tokratnega truda so bile laskave, saj je prevladalo splošno mnenje, da gre za predstavo vredno ogleda.

Po pogledu malo nazaj v delo gledališke šole SSG. V svojem 50-letnem delovanju je gledališke organiziralo več igralških tečajev oziroma sol. Prvo sta ze v sezoni

pa so sodelovali Jože Babič, Vladimir Jurc in Bogdana Bratuz, v zadnjem letu pa sta se jim pridružila se Gojmir Lesnjak in Maja Blagović.

Delovanje šole je vselej predvsem vodila skrb za bodoče gledališke kadre. Veliko nekdanih tečajnikov se je namrec kasneje uveljavilo na gledališkem odru, nekateri pa so svoje pridobljeno gledališko znanje koristno uporabili za sodelovanje z amaterskimi odri, ki v nasi kulturni stvarnosti nedvomno igrajo pomembno vlogo.

Kakšne so-zelje in cilji tokratnih udeleženk gledališke šole? Kot so same povedale, jih vodi predvsem ljubezen do teatra, do gledališke ustvarjalnosti. Zaenkrat si se niso zastavile konkretnih ciljev, temveč so bile predvsem vesele, da igrajo, da

1946-47 vodila igralca Modest Sancin in Nada Gabrijelcic; v naslednjih letih so se jima pridružili Stane Staresinic, Stefka Drolceva, Josko Lukes in Miha Baloh, teoretična predavanja pa je imel takratni upravnik dr. Andrej Budal. Nato pa so pristopili se Mira Sardoc, Adrijan Rustja in prof. Josip Tavcar. Ko se je v letih 1970-80 znova obudila dejavnost gledališke šole, so jo vodili Marij Ursic, Boris Kobal in Sergej Verč.

Predlansko igralsko solo je organiziral Zavod za poklicno izobraževanje s sodelovanjem SSG, kot mentorji

nastopajo in da jih občinstvo, predvsem mlado, s taksnim veseljem in navdušenjem sprejema.

Ali bi profesionalno sodelovale pri gledališču? Tu ni bilo odločnega odgovora. Nekatere so ze vezane s studijem, druge s poklicem, a morda, cisto na dnu duše, vendarle tli upanje, da bi se lahko se spoprijele na odru z raznimi vlogami. Uspešni »Palček« naj bo torej njim devetim, ki so se izkazale kot talentirane igralke, spodbuda za nadaljnje preiskusanje na gledališkem odru.

Neva Lukes

Zanimiv »Biedermeier koncert« na pobudo ustanove Sonora

Glasbena ustanova Sonora prireja ze vrsto let zanimive koncerte. Nastala je na pobudo nekaterih trzaskih glasbenikov in združuje v svoji sredi italijanske in slovenske glasbenike, ki so ze v preteklosti sooblikovali trzasko glasbeno življenje. Pri oblikovanju koncertnih sporedov Sonore dajejo prednost predvsem klavirskemu repertoarju bodisi v solistični bodisi v komorni zasedbi.

Na petkovem koncertu v trzaskem gledališču Miela se je trzaskemu občinstvu predstavil trio, ki ga sestavljajo pianist Paolo Bidoli, flautistka Francesca Pagnini in čelist Mauro Valli. Organizatorji so večeru dali naslov »Bie-

dermeier koncert«; na koncertnem sporedu so si tako sledili manj znani skladatelji iz obdobja, ki ga obicajno označimo z vzdevkom »Biedermeier«, tj. cas med letom 1815 in letom 1848. Trio, ki ga sestavljajo Bidoli, Pagnini in Valli, je pričel koncert s »Sonato v b-molu« op.39 Friedricha Kalkbrennerja. V tritavčni sonati nemškega skladatelja je trio dokazal zelo skladno skupno igranje, ki je prila do izraza v sinhronem podajanju. Obenem pa so izvajalci nakazali gojeno skupno fraziranje, ki je odgovarjalo glasbenim sugestijam skladbe. Te lastnosti glasbenega podajanja tria so se izkazale tudi v ostalih dveh

skladbah na sporedu. Z »Veliko sonato v F-duru« op.65 Jana Ladislava Dussika je trio zasel v bolj romantično vzdušje; kakovostni ravni podajanja pa je odgovarjal zmeren glasbeni cut, ki ni nikoli segel v pretirano poudarjanje romantičnih glasbenih prvin. V prvem delu večera je prav pianist Paolo Bidoli najbolje dokazal svojo tehnično pripravo in uspešno podal zahtevni klavirski part. Koncert je trio sklenil z »Veliko sonato v B-duru« iz op.23 Konradina Kreutzerja, v kateri so izvajalci se naknadno dokazali svojo tehnično dovršeno pripravo okviru uspešnega glasbenega izražanja.

Luisa Antoni

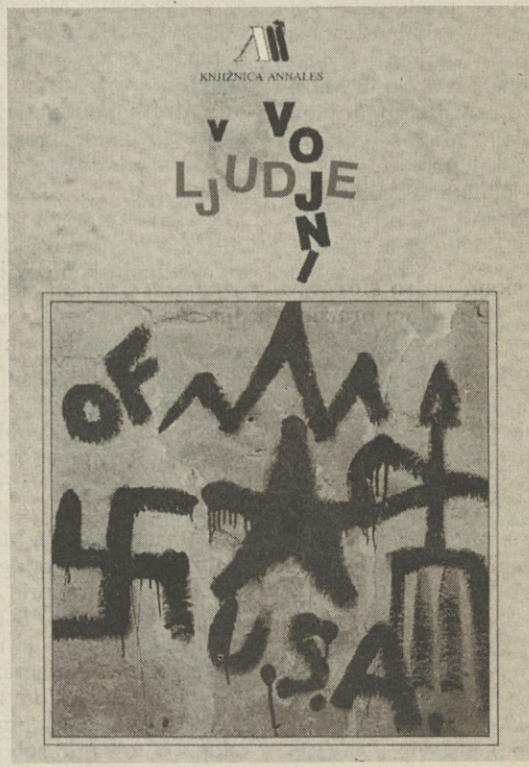
Druga svetovna vojna v pričevanju udeležencev

50-letnica konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifasizmom je nudila priloznost za celo vrsto spominskih pobud in prireditev. Mednje sodi tudi knjiga »Ljudje v vojni: druga svetovna vojna v Trstu in na Primorskem« izpod peresa mladih trzaskih zgodovinarjev Martje Verginelle, Aleksandra Volka in Katje Colje. Knjiga, ki so jo pred kratkim predstavili v Kopru, je izšla v knjižnici »Annales« Zgodovinskega društva za južno Primorsko, ki se zelo resno ukvarja s polpreteklo zgodovino tega obmejnega prostora.

Kot je v uvodni besedi napisal Boris M.Gombac, prispevki treh slovenskih zamejskih zgodovinarjev mlade generacije osvetlujejo nekatere temeljna vprašanja primorske polpretekle zgodovine. Verginellova, Volk in Coljeva so se poslužili novih metodoloških prijemov, zlasti z analizo ustnih pričevanj, ki odkrivajo specifičnost, a hkrati tudi kompleksnost dogajanj ter izkušnje predvsem »malega cloveka« v vojnem obdobju. Gombac podčrtuje, da so avtorji prav s temi dragocenimi ustni-

mi viri zapolnili arhivske praznine in hkrati ovrednotili subjektivne izkušnje ljudi.

Marta Verginella, ki je tudi napisala spremno besedo, je prispevala sestavek o porazenih zmagovalcih v slovenskih pričevanjih o osvobodilnem gibanju na Trzaskem. Aleksander Volk pise o raznolikosti vojnih izkušenj v spominih trzaskih Slovencev, Katja Colja pa objavlja studijo o kolaboracionizmu in o domobranstvu v Jadranskem Primorju. Knjiga »Ljudje v vojni« bo v kratkem na prodaj tudi na Trzaskem.

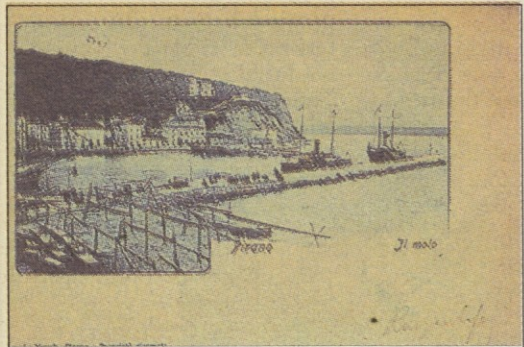

NA KRATKO

Novo mesto pred Iliri

LJUBLJANA - V Dolenjskem muzeju v Novem mestu bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo Novo mesto pred Iliri, ki jo je pripravil arheolog Borut Kriz. Razstava, s katero bodo v muzeju obeležili tudi 45. obletnico delovanja ustanove, bo ponujala vpogled v raziskave in muzejsko delo na področju najdb iz obdobja kulture žarnih grobišč, ki je pomenilo začetek kulturnega in gospodarskega razcveta tedanje družbe. Muzejsko delo Dolenjskega muzeja ima na tem področju tudi najdaljšo tradicijo; arheološka dedščina Novega mesta je izjemno bogata in se uvršča med najbogatejša najdišča v Sloveniji, posamezne najdbe pa uživajo tudi mednarodni ugled. Na razstavi bodo predstavljeni predmeti iz dveh velikih nekropol na Mestnih njivah in Kapiteljski njivi, njen pokrovitelj pa je Dolenjska banka. (V. U.)

Sto let arhitekturnih sprememb

LJUBLJANA - V Mestni galeriji Piran bodo nocoj ob 20. uri odprli multimedialno razstavo Piran na robovih stoletja, ki bo z okoli sto eksponati (med njimi s pari fotografskih posnetkov, ki bodo ponujali primerjavo med nekdanjim in današnjim stanjem mestnih momentov in filatelistično predstavitev vseh dosedanjih znamk z motivom Pirana, ob tem pa še s projekcijami in predvajanjem glasbe starega Pirana) dokumentirala sto let življenja Pirana ter prebivalce in obiskovalce mesta skušala seznaniti s potrebo ohranitve kulturno-zgodovinske enkratnosti mesta in kakovosti življenja v njem. (Na sliki del Pirana na stari fotografiji) (V. U.)

LITERATURA / NAGRADA KRESNIK

Izbranih pet kandidatov

LJUBLJANA - Včeraj je v Društvu slovenskih pisateljev predsednik žirije Marjan Dolgan za podelitev nagrade Kresnik razglasil pet kandidatov, ki so prisli v končni izbor. Letos so se zaradi dosedanje dramaturgije pričakovanja, ki je vzbujala vsem avtorjem do zadnjega dne upanje na zmago, prvič odločili za predhodno razglasitev najboljših kandidatov.

Žirija v sestavi - Andrej Hieng (lanskoletni dobitnik nagrade), Jože Horvat, Milček Komelj, Zenja Leiler, Tea Stoka, Tomo Virk - (tri člane imenuje Delo, tri pa Društvo slovenskih pisateljev) se je med stiri desetimi romani lanskega leta, kljub zelo različnim literarnim okusom, odločila na seji 29. maja s tajnim glasovanjem za sledeča dela: Klan, roman s sodobno aktualistično tematiko Igorja Karlovskega; Pot v Trento Kajetana Kovica, ki se ozira za preteklostjo in opiše zgodbo življenja svojega prednika, ki je doživel divjo ljubezen, pa tudi vihrav svetovne vojne, a je kljub temu ostal radoživ ljubitelj življenja; Izganjalec Hudica Toneta Percica, zajetna stvaritev, napisana

na v postmodernistični tehniki preigravanja različnih žanrov in parodija na slovenske partizanske tekste; Kačja roža Alojza Rebule, ki oživlja zvrst biografskega romana in kaže, da je v ozadju pesnik Srečko Kosovel. V romanu se Trst kaže kot mesto, kjer se križajo različne mentalitete, nacionalnosti, usode. Gre za roman intelektualcev, ki izpostavlja umetniško ustvarjanje, zraven pa se dotika tudi metafizičnih vprašanj; Pastoralna Vlada Zabota se dogaja v podezelski vasi, okolju, ki je povezano z naravo, folklorno dediščino, prvobitnostjo. Glavna junakinja je zenska, ki doživlja usodne stike z nadnaravnimi silami in zato pride v spor s cerkevno institucijo.

Podelitev nagrade Kresnik bo 23. junija na Jurčičevi kmetiji v Mušjavi. Ob 16. uri se bo začel simpozij na temo Leposlovje v senci faktografske literature, ki ga pripravlja Društvo slovenskih pisateljev. Tema je aktualna, saj je ob poplavi sekundarne literature (priročniki, memoari, okultni, parapsihološki, zgodovinske teksti...) opazno vse manjše zanimanje bralcev za leposlovno literaturo.

Ob 20. uri se bo pričel kulturni program, za katerega bo poskrbela Zveza kulturnih organizacij Grosuplje. Slovesna podelitev nagrade za najboljši slovenski roman lanskega leta bo natančno ob 22.20.

Dobitnik bo prejel 10.000 mark v tolaški protivrednosti. Nagrado sponzorira Delo, prvič po petih letih pa je svoj delež v višini 300.000 SIT prispevalo tudi ministrstvo za kulturo.

Andreja Paljevč

GLEDALIŠČE / FESTIVAL EXODOS

Moški svet DV8 brez žensk navdušil

LJUBLJANA - Prvi festival sodobnih odrskih umetnosti je prispel v svojo drugo polovico in že na začetku navdušil festivalsko občinstvo s predstavama Jozsefa Nagya Woyzeck in Anatomija zveri. Poleg treh gostovanj je bil predstavljen že del domače produkcije premierno že izvedenih predstav (Tanja Zgonc - Ilza, Vlado Repnik Gertruda Stein) in predstav v nastajanju, ki so bile namenjene predvsem tujim producentom.

Včeraj smo si ogledali predpremierno izvedbo Stopi Ahil atraktivne londonske skupine DV8 Physical Theatre režiserja in koreografa Lloydja Newsona. Projekt s katerim praznuje skupina svojo desetletnico bo premierno uprizorjen junija na Dunajskih slavnostnih tdnih. V njej režiser tematizira vprašanje moškosti, stereotipov, ki jih moski ponotranjijo o tem, kaksni naj bi bili in vprašanje feminizacije. Predstava se začne z lezečim moskim pred zrcalno steno, ki ljubeče objema zensko lutko. V naslednjem prizoru se osvetli prostor dogajanja - ki je nekakšna gostilna oziroma bar, kamor ob zvokih starih pop uspešnic pozibavajoce priplese moska družina. Kot je navada ob taksnih priložnostih moski pridno posegajo po kozarcih piva, ki virtuosno prehajajo iz roke v roke in botrujejo njihovem osebnostnemu spreminjanju in razkrivanju skozi predstavo.

V neprestanem akrobatskem prepletanju teles, ki obstajajo predvsem v povezavi in odnosu enega do drugega, se kažejo različne značajske lastnosti, težnja po dokazovanju in premoci, medsebojno osvajanje. Koreografirani gibi na zelo subtilen način govorijo o emocijah, ki se spremi-

njajo iz prizora v prizor in vnašajo v dogajanje notranjo dinamiko. To odnosno gibanje je kljub prisotnosti agresije, krutosti in neusmiljenosti polno erotičnega naboja, kar ne preseneča, saj gre dejansko za homoerotično usmerjene člane skupine, ki ne zapeljuje le občinstva, pač pa tudi drugega. Izjema med potentnimi mladci je graciozen mladenič, ki zaradi svoje zenskosti vzbuja posmeh in sovraštvo ostalih. Ravno zanj se izkaže, da je »Superman«, ki vnese v sicer povezano družbo moskih nemir in razdor. Med scenskimi rekviziti (kozarci, zoga, krema za britje, britev), ki so fetišizirani, igra pomembno vlogo že omenjena zenska lutka, ki je deležna brutalnega izživljanja. Njenemu edinemu oboževalcu preostane le, da obvisi v sklepnem prizoru dvignjen na steni, kjer ob milih zvokih melodije zaman skuša doseči nedosegljivo zvezdo.

Moski svet brez žensk se na zunanji ravni kaže kot svet zmagovalcev in zavojevalcev, medtem ko svet čustev, bolečine in ljubezni subtilno pronica v majhnih gestah in detajlih. Predstava, ki radikalizira vprašanje moskega sveta, je navdušila ljubljansko publiko.

Andreja Paljevč

VABILO NA RAZSTAVE

Klementina Golija: Brez naslova, 1993, mešana tehnika

Novo dosleje:

V tednu, ki ga je zaznamovalo zlasti včerajšnje odprtje doslej najobsejnejše predstavitve gotške ustvarjalnosti v Narodni galeriji, Narodnem muzeju in Muzeju novejši zgodovine, poleg te pa se gostovanje nemškega slikarja Gottharda Graubnerja v Mestni galeriji Ljubljana, je luč sveta ugledalo kar nekaj razstavnih projektov slovenskih likovnih razstavišč. V Likovnem razstavišču Domzale so odprli razstavo slikarke Klementine Golija (do 15. julija, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 19. uro, brezplačna zloženka s tekstom Aurore Fonda). Avtorica, ki svoje občinstvo pogosto seznanja s svojim delom (njena dela so trenutno na ogled tudi v Bežigradski galeriji v Ljubljani), se predstavlja z abstrak-

tno zastavljenimi slikami, na katerih je zabeležila impulze svojih nezavednih spominov. V galeriji Poslovnega centra Mercator razstavlja slikar France Slana (do 29. junija, Dunajska 107, prost vstop, od ponedeljka do nedelje med 8. in 18. uro, brezplačen katalog s tekstom dr. Naceta Sumija). Slana je za razstavo pripravil izbor 18. del, vezanih na motiviko cvetličnih kompozicij, nastalih v letih med 1988 in 1995 (prevladujejo dela najnovejših datumov). Novost v Equini v Ljubljani je razstava Končni prostor Mateje Sever in Zvonke Simčič (do 20. junija, Gregorčičeva 3, prost vstop, od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 17. in 19. uro, katalog s tekstoma obeh avtoric in Milana Zinaica 500 SIT). V koprski Meduzi je na ogled razstava kolografij Crtomirja Freliha (do 30. junija, Cevljarska 34, prost vstop, od torka do sobote

med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro). Umetnik mlajše generacije je prvič razstavil ciklus grafičnih diptihov Serija Novak velikega formata, nastalih v letošnjem letu in natisnjenih v enem samem izvodu. Na razstavi bo na ogled tudi izbor uničenih matric. Zanimiva fotografska razstava je na ogled v Vodnikovi domačiji, kjer razstavlja podvodni fotograf Miro Potocnik (do 27. junija, Vodnikova 65, prost vstop, od torka do petka med 10. in 14. uro ter med 16. in 19. uro, sobota in nedelja med 10. in 13. uro, brezplačna zloženka s tekstom dr. Petra Habica in Barbare Ravnik-Toman). Raziskovalec rečnih in jezerskih globin, zlasti Ljubljanskega področja, podvodni arheolog, zbiralec, sodelavec Narodnega muzeja in dobitnik Valvazovega priznanja, se predstavlja z dokumentarnimi podvodnimi fotografijami.

Novo odslej:

V piranski Meduzi 2 bodo nocoj ob 19. uri odprli razstavo grafik Ganija Llallosija (do 7. julija, Cankarjevo nabrečje 7, prost vstop, od torka do petka med 10. in 14. uro, sobota med 10. in 12. uro, brezplačna zloženka s tekstom Nives Marvin). Na njegovih grafičnih delih, nastalih v zadnjih starih letih, prevladuje abstraktna likovna govorica, ki le spominja na motivna izhodišča, s specifično in tudi simbolno barvitostjo pa učinkuje tudi slikarsko.

Knjigi:

Novosti tedna sta obsejni monografski predstavitvi dejavnosti dveh pomembnih slovenskih slikarjev, in sicer Andreja Jemca in Zvesta Apollonia. Obsežno Jemčevo monografijo je v zbirki Arkade založila založba EWO (gre za monografijo velikega formata, ki je ob številnejših doslej izdanih manjših nasledila prvo, posvečeno Gabrijelu

Stupici). Monografijo, posvečeno Zvestu Apolloni, pa bodo svečano predstavili jutri ob 20.30 uri v portoroškem Avditoriju, v katerem bodo istocasno odprli tudi slikarjevo pregledno razstavo.

Dogodek:

Nocoj bo ob 20. uri v celjski Galeriji sodobne umetnosti v Mestnem gradu predstavitev projekta P.A.R.A.S.I.T.E.; Muzej moderne umetnosti Tadeja Pogacarja. Projekt bosta predstavila sam avtor in likovni kritik Igor Zabel. Avtor projekta sicer sodeluje tudi v Urbanariji SCCA, in sicer z akcijo Kralji ulice, ki bo iz konceptualne faze kmalu docakala realizacijo, s katero bo z aktivno komunikacijo med prebivalci in izbranimi protagonisti, ki predstavljajo rob in simptom mesta, izpostavila obsečno, divje in prezrto v mestni strukturi. (V. U.)

France Slana: Beli šopek, olje na platno

GLEDALIŠČE / SNG DRAMA

Repertoar za 1996/97

LJUBLJANA - Umetniškega vodjo SNG Drame Janeza Pipana so pri sestavi repertoarja za novo sezono 1996/97 vodili predvsem praktični razlogi. V prihajajoči sezoni napovedujejo kar 20 predstav, šest na velikem odru, stiri na majhnem, preostale pa iz njihovega želenega repertoarja.

Skupni imenovalec predstav velikega odra je ukvarjanje z resničnostjo in usodo sveta po padcu Berlinskega zidu. Novo sezono pričenja s Cankarjevimi Hlapci v režiji Mileta Koruna, sledile bodo Tri sestre A. P. Čehova v režiji Mete Hočevar, januarja bodo predstavili dvojni projekt Filoktet Sofoklesa in Heinerja Müllerja režiserja Paola Magellija, pomladi pa bo se ena predstava sodobnega nemškega dramatika in to Petra Handkeja Ura, ko

nismo nicesar vedeli drug o drugem. Zaključna prelozena predstava bo Čakajoč Godota Samuela Becketta.

Na repertoarju male drame pa so komorne igre, katerih dramaturška moč temelji na dialogu, odnosih in tematizirajo predvsem različne oblike nasilja, skozi katere se danes artikulirajo medčloveški odnosi. (David Mamet - Oleanna, John Osborne - Ozri se v gnev, Israel Horowitz - Indijc hoče v Bronx, Philip Ridley - Disney Razparac) Iz navedenega je razvidno, da na repertoarju ni nobenega novega slovenskega besedila. Sicer pa ima SNG Drama za seboj uspešno sezono s kar 396 predstavami, pri čemer je bil najuspešnejši Shakespearjev Hamlet v režiji Janeza Pipana s 40 reprizami.

(A. P.)

ZAIRE / SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA

Epidemijo ebole so skoraj zatrli?

Sedaj bodo poskušali ugotoviti, katera žival je zdravi prenositelj tega virusa

ZENEVA, KINSASA - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je včeraj v Ženevi sporočila, da se je epidemija smrtonosnega virusa ebole stabilizirala in da že tri dni niso zabeležili nobenega novega primera okužbe. V Ženevi pa vseeno ne izključujejo, da bi v prihodnjih dneh ugotovili se kak osamljen primer, a po vsej verjetnosti bodo lahko čez tri tedne sporočili, da je epidemije konec. WHO je tudi navedla, da je epidemija morila le v zairski pokrajini Bundundu in da so bile brez osnove vse govorice in vesti, ki so navajale primere okužbe v drugih krajih Zaira. Trenutno izvedenci poskušajo preveriti resničnost vesti o sumljivih primerih v nekih vaseh pri Kikwitu.

Po zadnjem obračunu WHO je sedanja epidemija terjala smrt 164 ljudi, okuženih pa naj bi bilo 211 oseb. Umrljivost je bila torej le 75 odstotna, kar vzbuja sum, da so med okužene z ebolo uvrstili tudi bolnike, ki so zboleli za tropsko krvavo grizo. In prav ta tropska bolezen je bila v začetku kriva, da zdravstveno osebje ni poskrbelo za

preventivo in se je nehote okužilo.

Svetovna zdravstvena organizacija pa je včeraj napovedala, da bo vsak čas v zairsko pokrajino Bundundu prispela ekipa izvedencev iz ameriskega centra v Atlanti (Center for disease control), ki bo s pomočjo strokovnjakov ameriske vojske poskušala odkriti, kje je leglo virusa ebole in katera žival je zdravi prenositelj tega virusa. To gotovo niso ne opice in ne ljudje, ker jih virus ugonobi. Virologi so matematično prepričani, da je ta virus latentno prisoten v krvi neke živali in da se aktivira šele ko pride v dotik z opicami ali s človekom. Skoraj gotovo to niso žuželke in niti domače živali. Na sumu so predvsem glodalci (miši in podgane) in netopirji. Naloga ne bo lahka, ker v podobnih prejšnjih primerih izvedencem ni uspelo nikoli ugotoviti prenositelja, se manj pa izvor tega virusa. Sumov, da bi lahko to bile razne jame s posebno mikroklimo, kamor se zatekajo glodalci in netopirji, niso uspeli še preveriti.

RUSIJA / PO KATASTROFALNEM POTRESU NA SAHALINU

Vse manj je upanja, da bi še koga rešili

Včeraj je eksplodiral tudi poškodovani naftovod

Reševalci so včeraj izpod ruševi rešili samo 6-letno Mašo Lavrenčenko. (Telefoto AP)

NEFTEGORSK - Iz ure v uro je manj upanja, da bi reševalci izpod rusevin sahalinskega Neftegorskega rešili se kako zrttev nedeljskega katastrofalnega potresa. Do včeraj so reševalci odkopali 619 trupel, med katerimi so bila trupla 77 otrok. V noci na nedeljo, ko je potres prizadel to mesto ce ruskega Daljnega vzhoda, je v njem prebivalo 3200 ljudi. Do sedaj so rešili 800 oseb, vse ostale pa so brzkone izgubile življenje. Vsekakor pa bodo reševalci še deset dni iskali morebitne preživele.

Včeraj pa so s Sahalina poročali tudi o strahotni eksploziji in več sto metrov visokem stebur dima, ki se dviga severno od Neftegorske. Po prvih ugotovitvah je eksplodiral od potresa poškodovani naftovod. K sreči se je to zgodilo na nenaseljenem območju, tako da ni bilo novih žrtve.

Sahalinsko sodstvo pa je prav včeraj sprožilo sodni postopek proti vsem tistim, ki so dopustili gradnjo »stanovanj iz lepenke« na izredno nevarnem potresnem območju. Morebitni krivci pa si ne belijo glav, ker stari sovjetski zakon za nepravilnosti pri gradnjah predvideva skoraj simbolične zaporne in denarne kazni.

Medtem pa je japonski premier Tomiichi Murajama presenečeno reagiral na Jelcinove izjave, da noče japonske pomoči, ker bi z njo izsiljevali vrnitev Kurilov. Zanj so take izjave nesmiselne in nerazumljive.

Igralec Christopher Reeve je zaradi padca s konja v življenjski nevarnosti

NEW YORK - Tokrat ne gre za ukano podlega Lexa Luthorja ali za filmski trik: igralec Christopher Reeve, protagonist filmov o Supermanu, je zaradi padca s konja zadobil hude hrbtenične poškodbe, zaradi katerih se nahaja v bolnišnici Virginia Medical Center in se bori s smrtno.

Christopher Reeve (na sliki) je bil odličen jahalec in se je rad udeleževal konjskih dirk. V soboto se je njegova najljubša kobila Eastern Express pred zapreko nenadoma ustavila. Reeve je padel in si zlomil vratni vretenici, zaradi česar je sedaj paraliziran od vratu navzdol in ne more samostojno dihati. Zdravniki ga bodo morda operirali,

vendar je prognoza dramatična: v najboljšem primeru bo Reeve vse življenje ostal na invalidskem vozičku, priključen k napravi za umetno dihanje. Zdravniki je presenetila igralčeva moč, saj je navadno odstotek pacientov, ki ostanejo živi kljub tovrstnim poškodbam, zelo nizek.

Po usodnem naključju je Reeve v svojem zadnjem filmu igral vlogo paraplegika: policista, ki ga je med streljenjem krogla zadela v hrbtenico in se je moral sprijazniti z življenjem na vozičku. Tragično je tudi dejstvo, da je bil Reeve med tistimi, ki so se borili za varnejšo jahalno opremo, vendar ga tudi celada, ki jo je nosil, ko je padel s konja, ni rešila.

VREME / POLETJE?

Poplave in snežni viharji so prizadeli Norveško

OSLO - Norveško so v zadnjih urah zajeli snežni viharji in izredno deževje z neobičajno nizkimi temperaturami, kar ne pomimo, od kar so pred 125 leti začeli sistematično zbirati meteorološke podatke. Vlada je že ustanovila krizni stab, ki skrbno sledi razvoju in pripravlja vse potrebno za nudenje pomoči prizadetemu prebivalstvu. Najhuje je v jugozahodni Norveški, kjer so zaradi polav in prekinjenih prometnic številne kmetije in vasi odrezane od sveta, tako da bi lahko vlada v Oslu vsak čas proglasila izredno stanje.

Snežni viharji na severu Norveške so kot kaže povzročili le zastoje v prometu, a nič hujšega, ker so tu ljudje navajeni na sneg.

Odgovorni pri državnem podjetju za vodo in električno gospodarstvo (NVE) so sporočili, da je reka Glomma pri Hedmarku za stiri metre nad maksimalno dopustno visino. To je najvišja visina, od kar so jo začeli meriti leta 1870. Pretok je 3.500 kubčnih metrov na sekundo, kar je prav tako rekordno, saj so največji pretok 3.000 kubčnih metrov na sekundo izmerili ob povodnji leta 1934.

ZDA / IZ ŠE NEPOJASNJENIH RAZLOGOV

Vojaško reaktivno letalo je trčilo v stanovanjsko hišo

V nesreči so umrle tri osebe, 14 pa jih je bilo lažje ranjenih

WASHINGTON - Vojaško reaktivno letalo T-38 se je med urjenjem ponesrečilo in trčilo v stanovanjsko hišo v mestu Wichita Falls v ameriski zvezni državi Texas. Letalo je malo pred tem vzletelo z oporišča Sheppard, nedaleč od Wichite Falls. Pilota sta se resila s padalom, vendar so v nesreči umrle vsaj tri osebe; dve sta se nahajali v avtu, parkiranem pred stanovanjsko hišo, v katero je letalo trčilo (na sliki AP). Tik ob poslopju se nahaja šola, pred katero je pristal del razbitin letala. V nesreči, ki se je pripetila ob deseti uri po krajevnem času, je bilo lažje ranjenih 14 oseb, število mrtvih in ranjenih pa bi lahko se naraslo.

Letalo padlo zaradi okvare

BRUSELJ - Letalsko nesrečo, v kateri je 31. marca izgubilo življenje 48 potnikov potniškega letala airbus, ki je strmoglavilo kmalu po vzletu z letališča v Bukaresti, je bilo mogoče preprečiti. Tako je včeraj poročal ugledni belgijski dnevnik Le Soir, ki v je na prvi strani razkril vsebino predhodnega poročila romunske preiskovalne komisije, ki je imela nalogo ugotoviti vzroke nesreče. Letalu je namreč med vzletom že več mesecev nagajal eden od motorjev, pri kontrolah pa tehniki okvare niso nikoli popravili.

NOVICE

Nova usmrtilitev v Teksasu

HUNTSVILLE - V teksaskem Huntsvilleu so z injekcijo strupa usmrtili Fletcherja Thomasa Manna, ki je bil leta 1980 zaradi umora dveh oseb obsojen na smrt. Teksaski guverner George Bush (sin bivšega predsednika Busha) je zavrnil prošjo za pomilostitev. Z včerajšnjo usmrtitvijo so v ZDA usmrtili že 283 oseb, odkar so leta 1976 ponovno uvedli smrtno kazen.

Kriminalce obglavili in kržali

RIAD - Kot je sporočila savdska uradna agencija SPA, so v zahodi Savdski Arabiji z mečem obglavili šest Somalcev, njihova trupla pa nato kržali in izpostavili na javnih mestih. Sesterica je bila obtožena, da je ubila dva Savdijca in nekega Egipčana ter jih oropala. Somalci so bili obenem obtoženi, da so prekupevali z mamili. Letos so v Savdski Arabiji usmrtili že 102 oseb.

Italijanka ostane v zaporu

SINGAPUR - Singapursko sodstvo je včeraj ponovno zavrnilo prošnjo, da bi na začasno prostost izpustilo 29-letno Italijanko Luciano Mari, ki je obtožena, da je na otocju Vanuatu (vzhodno od Avstralije) ubila svojega moža Francesca Picchija. Oblasti z Vanuata so že zahtevale izročitev domnevne morilke.

Spekter se je spojil z Mirom

MOSKVA - Ruski znanstveni modul Spekter se je včeraj uspešno spojil z rusko vesoljsko postajo Mir. Kot je sporočila tiskovna agencija Itar-Tass, je v njem 800 kilogramov ameriskemu znanstvenih naprav, ki bodo služile ameriskemu astronautu Normanu Tagardu, ki se od 17. marca nahaja na krovu postaje Mir.

NOVO ZAOSTROVANJE GRŠKO-TURŠKIH ODNOSOV

Vročje Egejsko morje

Atenski parlament je sklenil razširiti ozemeljske vode

ATENE (Reuter) - Grški parlament je včeraj soglasno potrdil mednarodni sporazum, ki Grčiji dovoljuje razširitev ozemeljskih voda. Sosednja Turčija je bila zaradi sprejetja zakona o morski konvenciji, po kateri bo Grčija svoje teritorialne vode od obale razširila s šestih na dvanajst morskih milj, ogorčena: meni, da bi lahko prislo do vojne med državama članicama Nata.

Grčija se ni napovedala uresničevanja določil sporazuma, vendar je dala jasno vedeti, da je odločitev v njenih rokah. »Grčija bo uveljavila svoje pravice, ko bo to v njenem interesu,« je pred glasovanjem v parlamentu poudaril namestnik ministra za zunanje zadeve George Mangakis. Viri iz turških diplomatskih krogov omenjajo možnost, da bo Ankara v Egejsko morje poslala svoje bojne ladje, ki bodo »prei-

zkusile« razširjene grške teritorialne vode.

»Turske groznice z vojno so le odraz živčnosti turskega vodstva zaradi notranjih problemov,« je rekel Mangakis. Zahodni diplomati ocenjujejo, da Grčija verjetno ne bo razširila svojih teritorialnih meja; pravijo, da zeli vlada premiera Papandreou s tem sporazumom dobiti le močno karto za pogajanja o ciprskem vprašanju. Grčija in Turčija se ze dalj časa pripravata o vrsti vprašanj: razdelitvi Cipra, pravicah v Egejskem morju in sporazumih o položaju muslimanske oziroma krščanske manjšine v državah. Ko se je leta 1987 zaradi spora o pravicah do morebitnih naftnih nahajališč v Egejskem skoraj začela grško-turška vojna, je bil predsednik grške vlade Papandreu; leto pozneje si je začel prizadevati za izboljšanje odnosov med državama

in na obisk v Atene povabil zdaj že pokojnega turskega premiera Turguta Özala. Papandreu obiska ni vrnil, odnosi med državama pa so se spet zaostriili. Morsko konvencijo je doslej podpisalo že več kot 60 držav, leta 1982 tudi Grčija, vendar je grški parlament doslej ni ratificiral.

Le nekaj ur po ratifikaciji se je začela turska vojska pripravljati na dvotedenske vojaške manevre v Egejskem morju. Turčija je vaje načrtovala že prej, zato ni prislo do dodatnih napetosti v odnosih med državama: »Manevri niso odraz naraščanja napetosti med državama, saj je Nato vsem svo-

jim članicam že pred časom svetoval, naj preverijo pripravljenost svojih oboroženih sil,« je izjavil neki predstavnik turskega zunanjega ministrstva. Manevri bodo trajali do 15. junija, končali pa se bodo z navideznim izkrcanjem na območju Doganbeja v bližini turskega pristanišča Izmir.

SOVRAŽNI SOSEDI

Turčija in Grčija se utapljata v sporih

LONDON (Reuter) - Včerajšnji spor v zvezi z Egejskim morjem je le zadnji v dolgi zgodovini pogosto krvavih konfliktov med Grčijo in Turčijo. Grčija je bila od 15. stoletja del otomanskega imperija, dokler se ni leta 1829 v krvavem uporuh rešila brutalne nadoblasti Carigrada. Moderna turska republika je nastala leta 1923 po osvobodilni vojni, v kateri so bili Grki poraženi. Vendar danes napetosti med obalama Egejskega morja temeljijo na povsem sodobnih sporih. Glavna vprašanja, ki razdvajajo zaveznici v Natu, so naslednja:

Ozemeljske vode: Grški parlament je včeraj ratificiral mednarodno pogodbo o zakonu morja, kar pomeni, da lahko Atene razširijo svoje ozemeljske vode s šestih na dvanajst pomorskih milj. Turčija, ki bi ji ta širitev močno omejila pomorsko svobodo, trdi, da bi bila uveljavitev te pravice razlog za začetek vojne.

Ciper: Članica Evropske unije Grčija je umaknila svoj veto na pristop Ankare k petnajsterici, ki ga je pogojevala s turskim kompromisom v zvezi s Ciprom. Ciper je razdeljen od leta 1974, ko so turske enote po kratkotrajnem puču grške vojske hunte zasedle severno tretjino otoka. Dve desetletji prizadevanj Združenih narodov nista pripeljali do rešitve spora. Prejšnji mesec so brez uspeha odšli domov tudi mirovni posredniki iz ZDA in Britanije. Grčija trdi, da so odnosi s Turčijo odvisni od napredka pri združitvi otoka v federacijo.

Zračni prostor: Grčija je določila visino zračnega prostora na deset milj, Turčija pa na običajnih šest. Niti Turki niti tretje države ne spoštujejo povečane visine, vendar grški lovci patrolirajo v tem prostoru in se nad Egejskim morjem pogosto prevec približujejo turskim reaktivcem.

Pravice do rudnih bogastev: Turčija in Grčija sta v sporu zaradi pravic do izkoriščanja rudnih bogastev v Egejskem morju. Potem ko bi leta 1987 zaradi nafte skoraj izbruhnila vojna, sta obe strani sklenili, da ne bosta crpali v spornih vodah.

Kurdi: Ankara je zelo vznemirjena zaradi - kar sama imenuje - grške uradne podpore turskim separatističnim Kurdom. Grčija takšne obtožbe je zno zavrača.

Grški muslimani: Turčija trdi, da Grki zatirajo približno 120 tisoč muslimanov v zahodni Trakiji. Obtožujejo jih, da kršijo manjšinske pravice, ki jih štiti pogodba iz Lousanne iz leta 1923. Prejšnji mesec so tiskovnega predstavnika turske vlade v Grčiji obmetavali z jajci in kamenjem, ker je na televiziji muslimansko manjšino imenoval »Turki«.

Grki v Turčiji: Atene obtožujejo Ankaro, da preganja skoraj vso nekoč cvetočo grško skupnost v Carigradu.

Otoki: Ankara se pritožuje zaradi težke oborožitve na otokih nasproti turske obale. To je namreč kršitev meddržavne pogodbe, po kateri bi morali ti otoki ostati demilitarizirani.

KAZAHSTAN

Smrtonosno breme sovjetske jedrske dediščine

ALMA ATA - Odkar je Sovjetska zveza sprožila prvo atomsko bombo, je prostrana republika Kazahstan zivela pod jedrsko senco. Stirideset let so odmevale eksplozije z jedrskega poligona pri Semipalatsku, daleč na severu države. Danes grozno predstavlja kitajsko izstrelisce Lop Nor na jugu, kjer so jedrske bombo preizkusili prejšnji mesec.

Kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbajev je leta 1991, ko je njegova država postala neodvisna, ustavil vse jedrske poskuse. Prejšnji mesec je Kazahstan Rusiji predal 104 jedrske konice z raket SS-18, obdržal pa je le eno plutonijevu bombo, ki so jo zapечатili in shranili v hangarju v Semipalatsku, kjer so Sovjeti sprožili 470 jedrskih eksplozij. Vendar so jedrski strokovnjaki ugotovili, da bomba predstavlja preveliko nevarnost, zato so jo v sredo pod nadzorom mešane komisije unicili.

Pred letom 1963 so vse jedrske poskuse izvajali nad zemljo, zato so bili Kazahstanci največje žrtve jedrskega sevanja v atomski dobi. Vodja komisije za raziskavo sevanja pri kazahstanskem ministrstvu za zdravstvo Rizataj Hitmagambetov trdi, da se je zdravje v državi med letoma 1963 in 1993 dramatično poslabšalo. V okolju Semipalatsk se je pri 40 do 50 odstotkih prebivalcev pojavila imunska pomanjkljivost. Stevilo živčnih in psiholoških motenj se je podvojilo. V sosednjem okolju Pavlodar je stopnja krvnih motenj petkrat visja, kot je bila pred začetkom poskusov. Na območju okoli Ust Kamenogorska, ki se nahaja med Semipalatskom in Lop Norom, se je stevilo rakastih obolenj v zadnjih 30 letih podvojilo. Profesor Ivan Casnikov je leta 1990 objavil raziskavo, v kateri trdi, da je stevilo primerov levkemije ter raka na grlu in pljučih med otroki v Kazahstanu tridesetkrat večje kot leta 1964. Casnikov je za Reuter izjavil, da je stevilo primerov rakastih obolenj spet naraslo po nadzemeljski jedrski eksploziji v Lop Noru leta 1980. »Se vedno zelo trpimo zaradi tega,« je dejal. Hitmagambetov obsoja zadnjo eksplozijo. »Preden Kitajci izvedejo takšno eksplozijo, počakajo, da veter zapiha proti nam. To je prej počela Sovjetska zveza.« Dodal je, da so sovjetske oblasti domačine prepričevale, da so poskusi v kmetijske namene. »Slo je za Sovjetsko zvezo in domovino, tako da jim ni nihče nasprotoval.«

Leta 1993 je kazahstanski parlament sprejel zakon, po katerem bodo tisti, ki so zboleli zaradi jedrskih poskusov, dobili denarno nadomestilo. Zakon bi moral stopiti v veljavo leta 1997, vendar bodo 70 milijonov dolarjev razdelili že letos. »Ta denar smo vključili v letošnji proračun, ker ga oboleli potrebujejo zdaj, in ne leta 1997,« je dejal Vladimir Gulajev, ki je vodil parlamentarno komisijo za okolje.

Hitmagambetov trdi, da tisočim prebivalcem severovzhodnega Kazahstana ni mogoče več ničesar nadomestiti. V Kajnarju, vasi z 2500 prebivalci, je v zadnjih treh letih kar 180 mladeničev v starosti od 16 do 20 let storilo samomor. Zaradi bolezni, pohabljenosti in neplodnosti svojih družinskih članov in prijateljev so se mladeniči raje odrekli življenju. »To imenujemo kajnarski sindrom,« je razložil Hitmagambetov.

Douglas Busvine / Reuter

Grški vojaki so vajeni turskega rožljanja z orožjem

OB 40. OBLETNICI EVROPSKEGA ZDRUŽEVANJA

Od Messine do Messine

Danes bo znana pripravljalna skupina za medvladno konferenco držav članic Evropske unije prihodnje leto

MESSINA - V pristaniscu Messina na Siciliji se je pred stiridesetimi leti sešlo šest tedanjih evropskih zunanjih ministrov, ki so s predlogom o skupnem evropskem trgu in z nacrtom Euratom postavili temelje današnji Evropski uniji. Srečanje je bilo 1. in 2. junija leta 1955 v palaci Zanca; vsekakor ni bilo tako veličastno, kot bo spominsko, ki se ga bo udeležilo 15 zunanjih ministrov držav Evropske unije, katere članice so zdaj države od Finske do Grčije.

Pred stirimi desetletji je bil gostitelj srečanja, ki so se ga udeležili Francoz Antoine Pinay, Nemec Walter Hallstein, Nizozemec Johan Willem Beyen, Belgijec Paul Henri Spaak in Luksemburzan Joseph Beck, sef italijanske diplomacije Gaetano Martino. Tudi sicer so leta 1955 potekala intenzivna pogajanja med evropskimi državniiki; 5. maja je začel veljati sporazum o Zahodnoevropski uniji (ZEU), dan pozneje, 6. maja, pa so tri države Beneluksa Franciji, Italiji in Nemčiji predlagale sprejem nacrt

na področju jedrske energije, kar je pravzaprav mnoge presenetilo in v povojnem času tudi vznemirilo. »Države podpisnice ocenjujejo, da je treba proučiti ustanovitve organizacije, ki ji bo poverjena odgovornost za miroljubno uporabo in razvoj jedrske energije.« Iz tega predloga se je pozneje razvil Euratom. Najbolj pomembno je bilo vprašanje skupnega trga. »Sest politikov se je strinjalo, da je ustanovitev skupnega evropskega trga, brez carinskih dajatev in količinskih omejitev, najpomembnejša naloga na političnogospodarskem področju,« so sklenili. Dogovorili so se tudi o ustanovitvi sklada za vlaganje v manj razvita območja.

To naj bi bila osnova za razvoj regionalne politike. Cetrti in zadnja naloga je zadevala področje sociale: predstavniki sestih vlad so ocenili, da je

treba proučiti postopno usklajevanje zakonov, ki so v veljavi v njihovih državah. Tako je bil narejen osnutek znamenitega evropskega družbenega stebra, ki je se vedno v gradnji. Po manj kot dveh letih, 25. marca 1957, je vrsta sporazumov pripeljala do ustanovitve organizacij Skupnega evropskega trga in Euratoma. Sporazum je bil podpisan v rimskem Kapitolu.

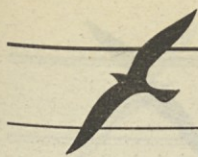
Spominskih slovesnosti ob 40. obletnici evropskega združevanja se bosta kot častna gosta danes udeležila tudi potomca dveh velikih Evropejcev - nekdanji italijanski zunanji minister iz časa Berlusconijeve vlade Antonio Martino, sin Gaetana Martina, in belgijska poslanka v Evropskem parlamentu Antonietta Spak, hčerka Paula Henrija Spaaka.

Jean-Louis de la Vaissiere/AFP

Kučma ni uspel

KIJEV - Ukrajinski predsednik Leonid Kučma je včeraj zahteval referendum, na katerem naj bi se državljani izrekli o zaupnici njegovi politiki ali parlamentu. Svojo potezo je označil za zadnjo možnost, ki lahko paralizirano Ukrajino izvleče iz politične krize. Kljub temu, da po ukrajinskih zakonih rezultat referendumu, ki bi moral biti 28. junija, ni obvezujoč, je včeraj parlament izglasoval veto na predsednikov predlog. Kučma je referendum zahteval zato, ker parlament ni sprejel njegovega predloga o »zakonu in moči«, s katerim je želel izsiliti pot iz politične slepe ulice. Po tem zakonu bi Kučma lahko sam izbral ministre in vladal z dekreti, v kar pa ni privolila parlamentarna večina reformiranih komunistov. (Reuter)

KUVAJT

Divani krojijo tudi usodo države

KUVAJT - Če zelite v Kuvajtu izvedeti pomembne informacije, nikar ne listajte po casnikih in ne glejte televizije, ampak se raje udeležite sestanka - tako imenovanega divana, na katerem se moski zberejo vsaj enkrat na teden, da razčlenijo aktualne politične in gospodarske dogodke. Na teh sestankih boste izvedeli tudi vse o mobitelu.

»Ta srečanja spominjajo na pariske literarne salone z začetka stoletja, razlika pa vendarle obstaja: v Kuvajtu se divanov lahko udeležijo samo moski,« pripoveduje neki prebivalec Kuvajta. Divani imajo pomembno vlogo, saj mnenja udeležencev v določeni meri vplivajo tudi na nekatere politične odločitve. Kljub spremembam imajo srečanja enak pomen kot v preteklosti:

»Divan je nekaksen parlament v malem - informacijsko središče ku-

vajtske družbe, hkrati pa tudi družabno mesto. Udeleženci lahko izražajo svoje mnenje povsem svobodno,« poudarja nekdanji diplomat Mohamed Al Kadiri. V drugih arabskih državah so tovrstna srečanja predvsem družinska, včasih poslovna, v Kuvajtu pa lahko udeleženci divanov razpravljajo tudi o politiki; včasih so na divane povabljeni tudi tujci. Kuvajt je bil nekoč pomembno naftno krizisno, saj je naftna pot iz Irana, Iraka in Savdove Arabije peljala prek njega,

zato je bila kuvajtska družba bolj odprta.

»Ljudje, ki so prihajali k nam, so potrebovali informacije, kajti sicer bi trgovina pesala,« pravi Kadiri. Divani so imeli pomembno vlogo tudi v zadnjem obdobju; od leta 1989 do zgodnjih devetdesetih let so se zavzemali za obnovo demokracije in zahtevali delovanje parlamenta, razpuščenega leta 1986. Včasih so bili trn v peti tudi tajni policiji, zato je irakiški predsednik Husein napačno ocenil, da bo iraško invazijo podprl del opozicije. Prav med njegovim vdorom v Kuvajt je prišlo med udeleženci divanov do izmenjave pomembnih informacij.

V vsakem okrožju deluje kakšen ducat divanov,

Divanov se redno udeležuje tudi kuvajtski zunanji minister Sabah Ahmed Sabah

ki imajo včasih tudi vlogo nekakšnega razsodnika; nekatere vodijo starejši ljudje, druge studenti, poslovneži, pesniki ali politične skupine, svoj divan pa ima tudi vladajoča družina Sabah. Zenske se divanov ne smejo udeleževati; tiste iz bogatih družin imajo v popoldanskem času nekakšno čajanko, ki pa so povsem družabnega značaja. Običajno se člani divana sestanejo že zgodaj zjutraj ali pa proti večeru. Mnenja, izražena na divanih,

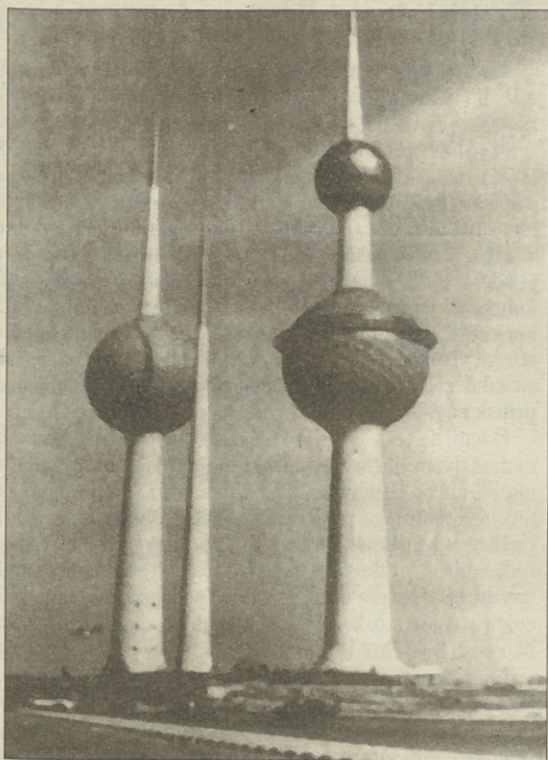
upoštevajo celo vladajoča družina Sabah, zato se jih njeni člani večkrat osebno udeležijo. Divani so razdeljeni v dve skupini; nekateri so predvsem družinski in prijateljski, drugi poslovni in politični, v zadnjem času pa je čedalje več taksnih, ki se jih udeležujejo ljudje določenih poklicev. Mnenja, izražena na divanih, so pomemben pokazatelj sirjenja informacij, saj ljudje izmenjujejo novice iz političnega življenja, se preden so objavljene v casnikih.

Na srečanjih je sklenjenih tudi veliko poslov, reseni pa so tudi mnogi nesporezi. Če gre zgolj za prijateljske divane, udeleženci igrajo karte, prepevajo in si pripovedujejo sale. Ljudje se običajno srečujejo v prostorih s posebnim vhom; zenske se zadržujejo daleč od njih, ker jim po nazadnjaskih družbenih pravilih ni dovoljeno komunicirati s tujci.

»Gostitelj mora biti prijazen in vljuden; če pride do spora, ga mora rešiti tako, da bo vsaka od sprtih

strani imela občutek, da je na njeni strani,« pripoveduje državni uradnik Jumma Al Boftain. Res pa je, da to zelo zahtevna naloga. »Največja slabost srečanj je obrekovanje,« je zapisal neki uvodničar, državni uradnik Imad Al Esa pa je priznal, da veliko udeležencev divanov le igra karte, pogosto tudi vso noč. Zato se nekatere poročene zenske upravičeno pritožujejo, da prezivijo njihovi možje več casa na divanih kot doma.

Nigel Sequeira / Reuter

Kuvajtska arhitektura zanimivost so vodni stolpi

Bliskovita rast števila prebivalcev je Kuvajt spremenila v grdo urbanistično zmešnjavo

KUVAJT - Tisti, ki menijo, da je kuvajtska prestolnica nekaksen arabski Beverly Hills, se motijo, kajti mesto, ki je danes podoben dobilo v šestdesetih in sedemdesetih letih, mnoge obiskovalce razočara. Čeprav je Kuvajt najbogatejša zalivska država, mesto krasi le nekaj vodnjakov, marmornatih palac in kupol, značilnih tudi za druge prestolnice na arabskem polotoku, zgrajene v zlatih sedemdesetih letih, ko so državne blagajne bogatele na račun prodane nafte. V Kuvajtu je tudi malo zelenic in parkov, zato se mesto ne more primerjati z Abu Dabijem, Rijadom, Dubajem ali Bahrainom, torej z mesti, ki so ponosna na svoje zelene predele. Ne le tujci, tudi domačini so razočarani nad podobo mesta.

»Enolčna poslopja so bila zgrajena v slogu sedemdesetih let, da bi zadovoljila stanovanjskim in poslovnim potrebam tistega časa. Obzaložanja vredno je, da ni nihče pomislil na prihodnost,« je izjavil državni uradnik Naji Al Fozan. Kot mnogi domačini tudi on meni, da je večina objektov v mestu brezizrazna, podobna skaticam vzgalec. Zalivska vojna ni kriva za takšno stanje, saj so iranci uničili le nekatere komunikacije, predvsem pa naftna nahajališča. Kljub obstreljevanju nobena hiša ni bila

tako poškodovana, da bi jo bilo treba porušiti in na novo zgraditi, čeprav je bila obnova zelo draga. Nekateri prebivalci Kuvajta priznavajo, da je stari del mesta izgubil svojo identiteto v času gospodarskega razcveta. Mnogo ljudi je prepričanih, da je Kuvajt celo nekaksen spomenik slabe evropske arhitekture šestdesetih let. Takrat so mestno podobo oblikovali tuji arhitekti z vseh koncev sveta, saj je bilo treba zgraditi bivališča za armado tujih delavcev. Čeprav so si mnoga zalivska mesta zelo podobna, ni mogoče razumeti, da je brezizrazno celo predmestje prestolnice. V središču mesta je največ modernističnih poslopij, saj je veliko bogatašev hitelo graditi le zato, da so lahko čimprej oddajali prostore novi delovni sili in poslovnem, pa tudi prebivalci Kuvajta so se začeli priseljevati v mesta, saj ni nihče več hotel živeti v skromnih, iz blata grajenih hišah. Po besedah arhitekta Amara Al Sahena novim gradnjam zdaj posvečajo več pozornosti, saj skušajo z novimi naselji in vladnimi poslopji podobo mesta nekoliko polepsati. Nove palace gradijo ob obali, kjer so posadili tudi več tisoč palmovih dreves. Zal nekateri objekti rastejo skoraj sredi puscave. Kuvajt se ne more pohvaliti niti z značilno arabsko trznico. Zelenice so v hudi vročini - večkrat se živo srebro dvi-

gne nad petdeset stopinj Celzija - običajno ozgane od sonca, zato potrebujejo posebno nego.

»Ce mi obljubite, da mojega imena ne boste omenili, bom odkrit: Kuvajt je grdo mesto le zato, ker politike in nekatere posameznike sploh ni zanimala podoba mesta, podpirali so le gradnjo modernih poslopij. Stanovanja so v nasprotju z zunanostjo poslopij prijetna. Italijanski arhitekt Achille Michellizi je izdelal nacrt univerzitetnega središča, ki bo grajeno v tradicionalnem kuvajtskem slogu. V zadnjem obdobju obnavljajo tudi stare mošeje, ki so pomembna kulturna dediščina. V preteklosti je bilo premalo pozornosti namenjene nacrtovanju mesta, zato tudi urbanizmu niso posvečali dovolj pozornosti.« Seveda ob vseh pomanjkljivostih ne gre pozabiti, da je v Kuvajtu leta 1930 živel le trideset tisoč ljudi, leta 1990 pa že 2, 2 milijona. Po mnenju ekonomista Jasema Al Saduna je hitro narastanje prebivalstva vzrok kaosa na gradbenem področju. »Kuvajta res ni mogoče primerjati s Svičo, vendar je urbanistična resitev zasnovana mesta v primerjavi z drugimi novimi mesti, kakršni sta na primer Abu Dabi in Rijad, veliko boljša,« je poudaril Al Sadun.

Inal Ersan / Reuter

Zdolgočaseni mladci svojo divjo zabavo pogosto plačajo z življenjem

KUVAJT - Za volanom ameriskega sportnega avtomobila, ki je z veliko hitrostjo peljal po puscavski cesti kuvajtskega avtomobilističnega kluba v bližini mesta, je sedel mladoletni Nawaf al-Nashi. Klub so odprli z namenom, da mladi, premožni in zdolgočaseni Kuvajtci, ki ne vedo, kako preziveti prosti čas, ne bi več na cestah sproscali odvečne energije, s čimer tudi ne bi ogrozili sebe in drugih.

V Kuvajtu se v zadnjih letih mladi in nekoliko starejši radi zabavajo s hitro voznjo, ki se zal večkrat konca usodno. Vsak teden na kuvajtskih cestah umre 30 ljudi, med njimi je veliko mladih. Za državo z 1,8 milijona prebivalcev je krvni davek cest prevelik, so ugotovili strokovnjaki. Mladi se najraje vozijo s hitrimi avtomobili, s katerimi podnevi zaradi neiskusnosti ogrožajo predvsem motoriste, ponocni pa so si izmislili nov način voznje - brez prižganih žarometov pritisniti plin do konca. V svojih luksuznih jeklenih konjickih mladi,

oblečeni po zahodni modi ali v tradicionalna arabska oblačila, z vso hitrostjo drvi po cestah in večkrat le za las uidejo nesreči. Zaradi voznje brez prižganih žarometov je zjutraj v cestnih jarkih opaziti prevrnjene in razbite avtomobile, katerih vozniki so ponocni izgubili oblast nad vozilom. V avtomobilističnem klubu z 200 metrov dolgo dirkalno stezo, ki ima posebno varovalno ograjo, imajo priloznost, da se izpopolnijo v hitri voznji; varni so tudi tisti, ki ne ustavijo pravocasnno, saj se zaležijo v varovalne pesčene ograje. »V našem klubu rešujemo življenja,« se je pohvalil kuvajtski prvak v mo-

tokrosu in član kluba Abdullah Lijuwi.

Obsedenost s hitro voznjo je v Kuvajtu skoraj bolezen, saj vozniki ferrarijev in porschejev po avtocestah najraje drvi z 250 kilometri na uro. Nekateri menijo, da so postali ljudje zasvojeni s hitro voznjo po iraški zasedbi Kuvajta, katere rezultat je nekakšna vsesplosna otropelost. Drugi pravijo, da stroge muslimanske norme omejujejo mlade, saj nočno življenje se zdalec ni takšno kot drugje po svetu: bari in disko klubi so prepovedani, v kinodvoranah pa večina predvaja le indijske filme, ki jih gledajo začasno zaposleni tuji delavci. Prodajalec avtomobilov, 33-letni Abdul-Aziz al-Sultan, ima stiri avtomobile, ki so namejeni le urjenju na klubski stezi. Tako kot večina članov se je v klub vpisal zaradi dolgocasa. »Veliko nas ne ve, kaj bi delali v prostem času, predvsem popoldan-

skem, saj se delovni dan zgodaj konca,« je povedal. S podobnimi »težavami« se soočajo mnogi mladi Kuvajtci, zato je vlada že leta 1986 ustanovila avtomobilski klub, namenjen ljubiteljem hitre voznje. Njihovo število se je po iraški invaziji se povečalo, zato imajo na voljo tudi stezo za speedway in nekakšno areno, v kateri lahko do konca pritiskajo na plin toliko časa, dokler gume ne potijo.

Večina »dirkacev« sodi v srednji in nizji družbeni razred. V bližini dirkalnih stez sta vedno reševalni in gasilski avto. Voznje klubskih članov večkrat opazujejo tudi prometni policisti, ki so na kuvajtskih cestah neumljeni do hitrih voznikov. »Povsod na svetu so takšni, nori vozniki. V Kuvajtu zanje ni prostora. Zato jim svetujem, naj se vclanijo v naš klub, ker tako s svojo voznjo ne bodo ogrozili drugih,« je povedal Jiluwi. Večina cla-

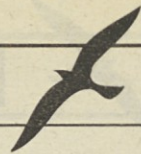
Za njihove sinove noben avto ni dovolj hiter in dragocen

nov po cestah vozi s primer- no hitrostjo, saj večina pozna vsaj enega od voznikov, ki so izgubili življenje zaradi neprimerne hitrosti. Sedemindvajsetletni motorist Saad Bin Hassan meni, da skuša večina mladih, ki se vedno vozijo prehitro, s tem pritegniti pozornost deklet. »Mladi lahko hodimo le na obalo ali pa v klub, drugih prostorov za zbiranje nima-

mo. Predno sem se vpisal v klub, sem se vozil po obali, čeprav je bilo to zelo nevarno. Po kuvajtskih cestah se vozijo mnogi slabi vozniki, zato so v življenjski nevarnosti tudi tisti, ki pravilno vozijo. V nesrečah so umrli že trije moji prijatelji,« je povedal Hassan. Devetnajstletni vojak Mishal al-Rashidi je dodal, da najbolj uživa pri drsnih voznjih, ker se tako uči

nadzorovati vozilo. Veliko mlajših voznikov pred voznjo ne preveri avtomobilskega motorja in gum. »Nekateri s hitro voznjo res želijo pritegniti pozornost deklet, vendar jih večina hitro vozi le zato, ker uživajo v nevarni voznji,« je povedal član kluba Ahmad al-Qallaf.

William Maclean, Reuter

BOSNA IN HERCEGOVINA / MOLK BEOGRAJSKIH MNOŽIČNIH MEDIJEV

Vojaški pritiski in ugibanja

SARAJEVO, BEOGRAD (dpa, Reuter) - Tezko topništvo bosanskih Srbov je v četrtek zjutraj napadlo muslimansko enklavo Gorazde na vzhodu Bosne. Na mesto je padlo približno 350 granat, pri tem pa je bilo ranjenih trinajst civilistov.

Med napadom je bila z izstrelki iz protiletalskega topa zadeta tudi stavba, v kateri so nastanjeni vojaški opazovalci Združenih narodov. V Gorazdu, kjer zdaj živi 60 tisoč prebivalcev in beguncev, je trenutno 400 britanskih, ukrajinskih in norveških pripadnikov modrih celad. Bosanski Srbi so ob zadnjih zaostritvah severno od Gorazda na nadzornih točkah zajeli za talce 33 Britancev in sedem Ukrajincev, pripadnikov mirovnih enot, ter zasedli njihove položaje. Vlade enote BiH so po vsem sodeč presle v protio-

fenzivo in pri tem zasedle del ozemlja, ki so ga nadzorovali Srbi, zato so ti odgovorili s silovitimi topniškimi napadi na civilne cilje.

Zaradi srbske blokade poti od sarajevskega letališča do središča mesta so skladišča Visokega komisariata ZN za begunce (- UNHCR) v bosansko-hercegovski prestolnici že skoraj izpraznjena. Zalog je v najboljšem primeru samo še za deset dni. V muslimanskih enklavah Zepa, Srebrenica in Gorazde, kjer UNHCR oskrbuje sto tisoč ljudi, so se pred blokado na-

redili dovolj zalog, zato stanje se ni kritično.

Ameriški odposlanec Robert Frasure je med svojo misijo v Beogradu vnovič poskušal prepričati srbskega predsednika Miloševića v nujnost priznanja Bosne in Hercegovine. Ker o pogovorih ameriškega odposlanca in Miloševića mediji niso poročali, lahko opazovalci samo ugibajo, ali držijo nekatere napovedi neodvisnih beograjskih virov, da je srbski »vozd« popustil in sprejel pogoje skupine za stike. Frasure naj bi obljubil dvestodnevno odpravo ukrepov proti tako imenovani ZRJ ter dostop do sredstev Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke.

Pripadniki francoskih oklepno-inženirskih enot v sestavi Unproforja (Telefoto: AP)

VARNOSTNI SVET / ŠTIRI MOŽNOSTI ZA IZHOD IZ KRIZE

Enote za hitro posredovanje

Bonn je pripravljen vojaško podpreti modre čelade v Bosni

NEW YORK, PARIZ, ŽENEVA (dpa, Reuter) - Poročilo o Bosni in Hercegovini, ki ga je pripravil generalni sekretar OZN Butros Gali, ne ponuja učinkovite strategije za reševanje bosanske krize.

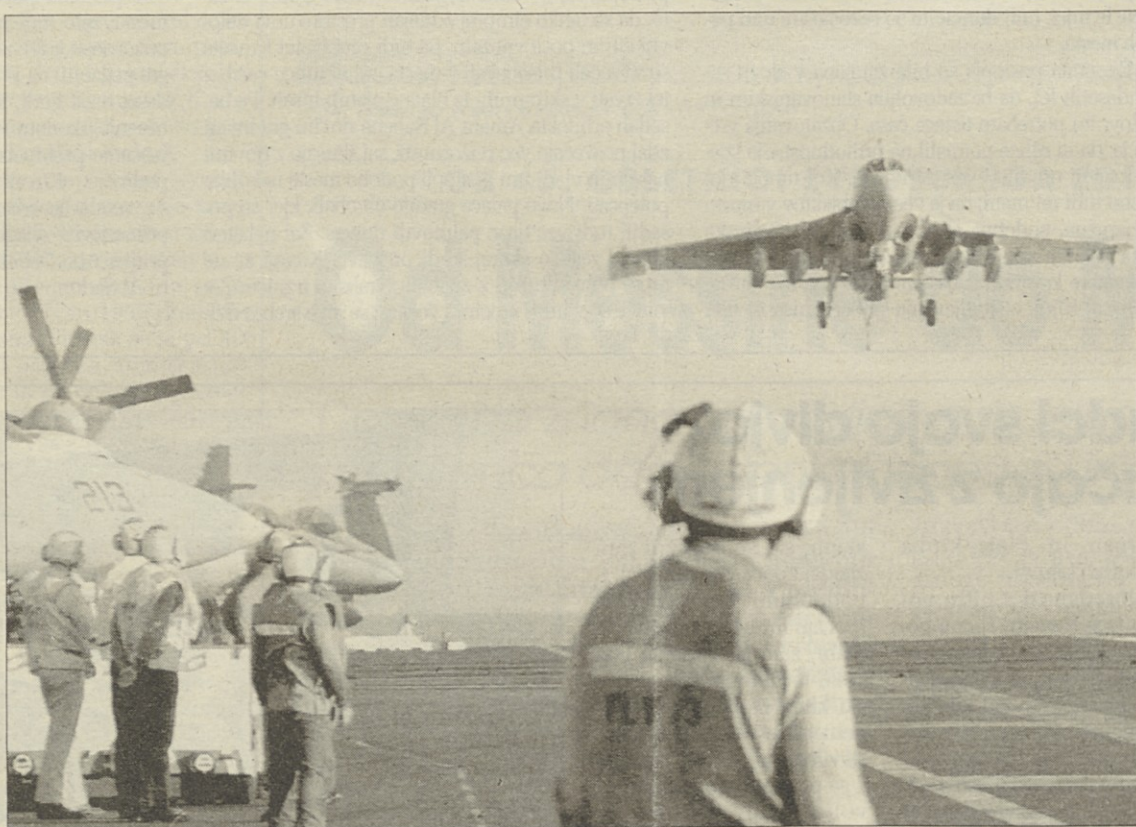
Gali v svojem poročilu Varnostnemu svetu, ki mu ga včeraj predseduje Nemčija, ponuja štiri možnosti, od katerih pa verjetno nobena ne bo sprejeta v predlagani obliki. Generalni sekretar je že na začetku izključil prva dva predloga - umik enot in nadaljevanje statusa quo. Tretja možnost je izvajanje ostrejših politike - zamenjava Unproforja z mednarodnimi silami, ki bi imele mandat ZN in bi jim poveljevale države, ki bi prispevale vojake, podobno kot v Somaliji in na Haitiju. Novinarski krogi so to možnost že imenovali »Pilatova rešitev« (Gali si umije roke), verjetnost njene potrditve pa je zelo majhna, ker bi Rusija skoraj zagotovo dala veto. Po zadnjem, četrtem predlogu bi mandat modrih celad močno zmanjšali in se omejili na tisto, kar po Galijevih besedah »lahko realno pričakujejo glede na razmere v BiH«. Postopoma bi se tudi zmanjšalo število vojakov, ki naj bi jim novi mandat dovoljeval uporabo orožja samo v samoobrambi.

Zaradi nemoci Unproforja je Francija obrambne ministre trinajstih zahodnih držav povabila na posvetovanje, na katerem naj bi se dogovorili o prihodnjih korakih v BiH. Francoski obrambni minister Charles Millon je predlagal oblikovanje skupnih enot za hitro posredovanje, ki naj bi stele približno 4000 vojakov in bi lahko kadarkoli nudile podporo modrim celadam. Nemski zunanji minister Kinkel pa je v četrtek povedal, da je Bonn pripravljen vojaško pomagati pri prerazporeditvi oziroma umiku enot Združenih narodov v Bosni in Hercegovini. Nemčija v Bosno ne bi poslala bojnih enot, temveč bi sodelovala s podporo približno dva tisoč vojakov v Italiji, na Hrvaškem in na ladjah v Jadranskem morju. Odloči-

tev Kohlve vlade bo verjetno naletela na ostro nasprotovanje opozicijskih socialdemokratov.

Včeraj napovedani odhod sopredsedujočega mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji, britanskega lorda Davida Owna, je bil pričakovan, saj s »partnerjem« Thorvaldom Stoltenbergom nista imela več veliko dela. Konferenca

je v zadnjem letu izgubila pomen in vpliv na dogajanja v Bosni in Hercegovini. Verjetno bo vloga mirovne konference zdaj prevzela skupina za stike, za večjo fleksibilnost pa bo potrebovala svojega pogajalca za BiH, ki bo potoval po Balkanu namesto članov skupine. Pogajalec bo najverjetneje nekdanji švedski predsednik vlade Carl Bildt.

NA LETALONOSILKI - Pod vodstvom pilota Roberta Rouenhorsta lovec F/A-18 Hornet iz popolnega mirovanja svigne v modro nebo nad Jadranom in v treh sekundah doseže hitrost 250 kilometrov na uro, med oglušujocim hrupom, od katerega drhti trup mogočne letalonosilke na jedrski pogon, ki se ponasa s stotimi bruto registrskimi tonami. Ameriška letalonosilka Theodore Roosevelt, ki krizari 40 kilometrov daleč od hrvaške obale, je eno od sedmih ameriških vojskarih plovil, ki so priplula v vode Jadrana na zahtevo ZN, da bi omogočala polete letal Severnoatlantske zveze nad Bosno in Hercegovino. Lovci, ki vzletajo s te letalonosilke - F/A 18, F-14A Tomcat in drugi - so opremljeni s »pametnimi bombami« ter z raketami zemlja-zrak in zrak-zrak. Noc in dan preletavajo ozemlje Bosne, in če Nato ukaže napad, opravijo nalogo brez odlasjanja. Po dveh ali treh vsakodnevnih preletih si letalski stotnik Rouenhorst na zaslonu ogleduje posnetke CNN o zajetih pripadnikih modrih celad, priklenjenih na cilje, za katere utegnejo od njega zahtevati, naj jih bombardira. »Seveda ves čas mislim na to,«

Odločni ukrepi proti srbskemu terorizmu

»V Bosni se čas izteka: Britanci in Francozi ne bodo več dolgo mirno sprejemali, da srbski teroristi njihove vojake, ki so v sestavi mirovnih sil ZN, zadržujejo kot talce in uporabljajo kot zive scite. Pritisk javnosti je čedalje večji. Poleg tega se poslabšuje tudi položaj v Sarajevu, saj je zaradi srbskega obleganja njegova oskrba skoraj onemogočena. Vse kaže, da je Zahod bosanskim Srbom postavil neke vrste ultimatum. Pogoji so nedvomno jasni: takojšnja izpustitev talcev in vrnitev za pogajalsko mizo. Če bosanski Srbi teh pogojev ne bodo izpolnili, bodo Američani, Britanci in Francozi ukrepali. Tisti, ki si želijo, da modre celade ostanejo na območju Bosne, morajo ukrepati zdaj.« (Die Welt, Berlin)

pravi. »Tega preprosto ni mogoče odmisлити. Tako ali tako pa si vedno prizadevamo, da ne bi povzročili dodatne skode. Opravljamo pač svoje poslanstvo. Izvršujemo nalogo, ki nam jo je naložil Nato.« Letalonosilka Roosevelt je pravo plavajoče mesto s 5500-clansko posadko, ki ima na voljo butike, prostore za rekreacijo, projekcijske dvorane, bolnišnico, zobno ambulanto, pošto in 2500 telefonov. Ta oaza razkosja, na kateri domuje 80 taktičnih lovcev, lahko že v nekaj minutah začne sejati smrt in opustošenje: zaradi starih katapultov lahko z nje vsakih 20 sekund poleti lovec, kar se je dogajalo tudi med zalivsko vojno. Letalonosilka je prav tako sedež poveljnika, kontraadmirala Charlesa Abbota, ki poveljuje 8. transportni skupini 6. ameriške flote. Kapitan Ronald Christensen, ki poveljuje letalonosilki, je v sredo izjavil: »Tu smo, da bi podprli sile Nata in uveljavili prepoved preletov nad Bosno. Nalogo bomo izvajali toliko časa, dokler nas bodo potrebovali. Umaknemo se lahko vsak trenutek.«

Allen Nacheman/ AFP

KOMENTAR

Politika palice in korenčka

Vsi tisti, ki so jim Srbi - zaradi racionalnih, emocionalnih ali visceralnih razlogov - oblezali v želodcu in ki zavoljo tega hlepijo po »eksemplarnem« ukrepanju Zahoda proti trdnjavam srbske ekspanzije na Balkanu, bodo tudi tokrat razočarani. Eksemplarnega kaznovanja prevejanega predsednika z Dedinja ali predrznega »predsednika« s Pal ne bo. Iz zmede dogajanja, povezanega z balkansko dramo, je moč teden dni po zaostritvi, zaradi katere se je zdela, da je eskalacija vojskovanja le še vprašanje ur, končno le razbrati novo taktiko Zahoda v reševanju balkanskega vprašanja. Gre za okrepljeno zabijanje klinov v srbske vrste: za odločneje konfrontacije s Karadžićem in stranko vojne na eni strani ter za okrepljen diplomatski pritisk na Miloševića in beograjske pragmatike na drugi.

O tem, da bo Milošević konec koncev popustil, skorajda ni moč dvomiti; gre le še za vprašanje izkupička, za vprašanje, ali naj bo odprava sankcij dokončna ali le pogojna. Zrtev tega zadnjega prelivanja krvi na Balkanu so resda predvsem Muslimani, toda vse visjo ceno za vojno plačuje tudi Srbija. Navzkrižij je vse več, vse bolj so manifestna in vse ostrejša. Ne gre samo za hudo socialno ceno, ki jo plačuje za vojno srbsko prebivalstvo, gre tudi za naraščajočo napetost med Srbi iz BiH in ozje Srbije ter poplavo begunskih ust, za napetost med Srbi in Crnogorci itn. Milošević, tako vsaj kaže, se vedno dobro obvladuje represivni aparat, in dokler ga obvladuje, je še vedno dovolj močan, da začne sklepiti kompromise, kamor sodi tudi priznanje BiH, realizacijo končnega cilja svoje politike, to je »združitev vseh Srbov v eni državi«, pa preloži na ugodnejši čas. V bosanskem kotlu je nastalo takšno ravnotežje sil, da politika sirjenja vojnih operacij pomeni hudo tveganje predvsem za srbske osvojitve; in značilen je eden od »pogojev«, ki jih je OZN pravkar postavil Karadžiću, ki zahteva, da svetovna organizacija prepriča dobave orožja bosanskim vladnim četam. Ne samo Bosnjaki, tudi Hrvati imajo, kot je bilo videti na paradi ta teden, na voljo dovolj orožja ne samo za učinkovito vojskovanje, marveč tudi za demonstrativne povračilne ukrepe, če bi teroristični raketni napadi na hrvaška mesta postali vsakodnevna praksa. Za Miloševića, ki z Dedinja vidi dlje kot Karadžić s Pal ali Martić iz Knina, je zdaj najpomembnejša naloga diplomatsko utrjevanje tistega, kar je v poltretjem letu na terenu doseglo srbsko orožje; če tega utrjevanja za zeleno mizo ne bo, utegne srbska stran v spopadu izgubiti veliko več, kot bi izgubila s kompromisom za pogajalsko mizo.

Te razmere ima pred očmi zahodna diplomacija, ki se je po tednu dni očitno odločila za to, da bolj poudarjeno začrta obrise politike korenčka in palice. O novem Galijevem konceptu mora VS se razpravljati, vendar pa je že zdaj na dlani, da umika iz BiH ne bo: pač pa bo prišlo do pregrupiranja, ki naj bi Unproforju omogočil humanitarno in mirovno delovanje. Unprofor zeli ostati zvest svojemu mirovnemu in humanitarnemu poslanstvu, kar pomeni, da je v vojaških spopadih med sprtimi stranmi (formalno) nevtralen, dokler so sprte strani pripravljene upoštevati njegov mandat. Vendar pa je tu tudi novost: mostišča za hitre posege zoper tiste, ki bi kršili dogovorjena pravila igre. Po mnenju nekaterih komentatorjev gre za spremembe, ki naj bi odkrivala, da se brendušenja balkanske krize z ramen OZN počasi seli na ramena Nato. Tudi odstop Karadžićevega poklicnega kolega (psihiatra) lorda Owna, ki je bil na glasu kot »srboljub«, naj bi opozarjal na to, da zeli Zahod okrečiti pritisk na Srbe, pa ne zato, da bi jih spravil ob osvojitve, marveč zato, da končno začno iskati politično rešitev krize. Zahod zato od Miloševića pričakuje, da sam ustavi Karadžića in Martića, ki pa mu ze odgovarjata z združevanjem RS in RSK - in tvegata, da bosta zaradi militantne trme na koncu dobila manj kot Milošević s pogajani.

Marjan Sedmak

CERKNO / OBČINSKI DAVKI

Gasilci na suhem

Zaradi pravnih lukenj ne bodo uvedli občinskega požarnega davka

Na včerajšnji seji občinskega sveta v Cerknem so brez posebnih zadržkov sprejeli dva najpomembnejša dokumenta za nadaljnje delovanje občine, in sicer statut občine in letosnji občinski proračun. V razpravo pa so uvrstili še nekaj drugih točk, med katerimi je največ zanimanja vzbudil predlog o uvedbi občinskega požarnega davka - to je prvi primer v Sloveniji - kjer pa zaradi neusklajene zakonodaje očitno ne bo slo tako gladko.

Uvedbo občinskega požarnega davka je že na prejšnji seji predlagal svetnik iz Ete Franc Jeršek, z njim pa sta soglasala tudi župan Podobnik in občinski svet. Gasilci že dalj časa opozarjajo na vse slabše možnosti za svoje delovanje, saj so se po nekaterih kazalcih finančna sredstva za te namene v zadnjih nekaj letih zmanjšala kar za sedemkrat. O tem so pred kratkim spregovorili tudi na posvetu, ki ga je občinsko vodstvo pripravilo s predstavniki osmih

Da gasilcem vsaj vode ne bi zmanjkalo, če je že denarja premalo (Foto: R. B.)

gasilskih društev na Cerkljanskem. Gasilci imajo največ težav z dotrajano opremo in vzdrževanjem svojih vozil ter objektov, obseg njihovega dela pa se je še povečal s prenosom pristojnosti civilne zaštite ob drugih naravnih nesrečah. Čeprav nova zakonodaja o lokalni samou-

pravi in požarnem varstvu občinam dopušta uvedbo svojih davkov in dajatev, pa se po mnenju župana Podobnika v praksi kažejo velike pravne praznine. Ker temeljnega predpisa, ki bi urejeval način pobiranja takega davka se ni, jim je ministrstvo za finance odsvetovalo uvedbo po-

žarnega davka oziroma so županu Podobniku, ki je hkrati tudi poslanec, predlagali, naj pripravi predlog spremembe zakona, ki bo po sprejetju v parlamentarni proceduri uveljavljali sistem enotne obdavčitve in možnost uvedbe takega davka tudi v drugih občinah. Skratka,

dolocila zakona o lokalni samoupravi v praksi niso uresničljiva. Sicer pa požarni davek ni edina rešitev, saj ugotavljajo, da za požarno varnost premalo prispeva tudi gospodarstvo.

Največ premoženja ima cerkljanska Eta s 1700 zaposlenimi, ki v svojih proizvodnih obratih uporablja nekatere nevarne in eksplozivne snovi, vendar pa v svojem sestavu nima poklicne gasilske enote niti ne v dogovoru z gasilskim društvom posebej izurjene ekipe, ki bi se financirala iz njenih virov. Kljub sedanjim oviram pa so svetniki sprejeli sklep, da na ministrstvo za obrambo in finančno ministrstvo naslovijo pobudo za spremembo zakonodaje in sprejem podzakonskih aktov, ki bodo omogočali uvedbo posebnega občinskega požarnega davka, s katerim bi se po predvideni 0,4-odstotni obdavčitvi brutoplač v občinsko blagajno letno nateklo približno šest milijonov tolarjev.

Roman Bric

KOZERIJA

Mrtev muc, steklina in stara birokracija

Na videz nimajo te tri stvari nič skupnega. Ali pač. Muče so na svetu zato, da lovijo miši in delajo prijazno družbo ljubiteljem živali; steklina, saj vemo, kako je s to nevarno boleznijo; birokracija pa... Da, tudi to je bolezen, a ne za tiste, ki od nje lepo živijo.

»Na našem vrtu je mrtev maček. Pojdi in ga odstrani,« je ukazala žena, »in ne dotikaj se ga z golimi rokami, lahko je stekel.« Tudi sam sem takoj pomislil na to možnost, in ker pri nas steklina še vedno razsaja, sem se spomnil priporočil, kaj naj državljeni storimo, če naletimo na tak primer. Spomnil sem se prijatelja lovca in sel do njega. Prosil sem ga, naj pride muca pogledat, saj se s tako nevarno boleznijo ne gre saliti.

»Nič ne bo. Lovci nimamo nikakršnih pooblastil glede tega. Mi moramo najdene poginule živali spraviti le do prometnic, nato pa obvestimo veterinarsko službo. Oni pridejo, kadaver (natančno tako je rekel: kadaver!) poberejo in ga odstranijo.«

Saj res, veterinar. Poklical sem na veterinarsko postajo v Novo Gorico, se predstavil in povedal, od kod in zakaj klicem. Nisem pozabil dati, da me k temu dejanju sili državljanska dolžnost in tako naprej.

»Veste,« je zagostolel nežen zenski glasek z one strani telefonske zice, »veste, vi ne sodite v našo občino in se morate obrniti na veterinarja v Ajdovscini. Telefonska številka je ...«

Aha, smo ze tam! Pa sem poklical se v Ajdovscino. Spet sem ponovil vso telefonsko proceduro, kdo sem, kaj sem, kaj bi rad. In prijaznemu zenskemu glasku sem spet opisal vso zgodbo o mrtvem macku, svojih sumih in dvomih, lovčevem nasvetu in o tem, kaj sem izvedel od novogoriških veterinarjev. »Zdaj, ko sem končno prišel do tistega, ki bo vzel zadevo v roke, sem pomirjen.«

»Saj je prav, da ste se obrnili na nas, ampak... Veste kaj, najbolje bo, da nam mačji kadaver (spet kadaver!) pripeljete kar sami. Previdno ga dajte v plastično vrečko. Bog ne daj, da se ga dotaknete z golimi rokami. Saj to najbrž ze veste.«

»Ampak, kdo mi bo povrnil stroške za bencin in izgubo casa?«

»Mi že ne. Sicer pa je najbolje, da mačji kadaver vržete kar v smetnjak...« Crnobelega muca sem pokopal na domačem vrtu in z žalostjo ugotavljal, da ima naša mlada država ze tako staro birokracijo.

Vojko Cuder

NOVA GORICA / FOTOGRAFIJA

Razstave in še nagrade

Štirje fotografi so dobili naslov fotografa prvega razreda

Delavnost novogoriškega Foto-kino kluba se kaže tudi z razstavami, ki jih pripravlja. Prav danes bodo odprli kar tri: državno razstavo crnobe in barvne fotografije, razstavo diapozitivov DIA Primorske '95 in razstavo sodobne danske fotografije.

Na razpis je prispelo več kot osemsto fotografij, ki jih je prispevalo več kot sto avtorjev iz 25 slovenskih klubov in iz zamejstva. Umetnostni svet Fotografske zveze Slovenije je v ožji izbor sprejel dvesto fotografij in najboljšim podelil nagrade. Zlati medalji za crnobe fotografijo sta prejela člana Foto kluba Maribor Matjaz Wenzel in Goran Blagajac. Za najboljše barvne fotografije sta

zlati medalji prejela Branko Zorovic iz FK Maribor in Flavio Mosetti iz Fotoskupine 75 iz Gorice. Kot prispevek k letošnjemu evropskemu letu varstva narave je za najboljša dela na to temo umetnostni svet FZS podelil posebne nagrade avtorjem Mirku Bijukcu iz FK Nova Gorica, Lojzetu Popelarju iz FK Mavrica Radomlje in Janiju Novaku iz FK A. Prešeren Jesenice.

Na natečaj barvnih diapozitivov DIA Primorske '95 je stideset avtorjev iz primorskih klubov in zamejstva poslalo več kot dvesto barvnih diapozitivov. Nagradi so bili avtorji Flavio Mosetti, Valter Nut, Leo Caharija, Mirko Bijukic in Mojmir Maraz. Umetnostni svet FZS je podelil tudi štiri razstavljalne naslove fotograf prvega razreda, in sicer Brunu Bizjaku iz FKK Nova Gorica, Darju Tavcarju iz FK Cerkno ter Dušanu Ježu in Danilu Jakovčiču iz fotoskupine Moste iz Ljubljane.

Vojko Cuder

Letos pričakujejo za tretjino manj turistov kot pred vojno

POSTOJNA - Postojnsko turistično društvo je najstarejše v Sloveniji, saj je pred dvema letoma praznovalo 110. obletnico. Na obnem zboru, ki se ga je udeležil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rozic, so poudarili, da si sodobnega turizma ni mogoče zamisliti brez dejavnega dela turističnih društev. Zato si bodo v postojnskem društvu prizadevali za povečevanje dejavnega članstva in ustanavljanje novih društev v turistično zanimivih krajih občine.

Postojnsko društvo razvija svoje delo na starih temeljnih področjih: skrbi za splošno in hortikulturno urejanje kraja, ureja gospodarska vprašanja, skrbi za propagando, prireditve in informacije ter razvija turistični podmladek. Da zanj v Postojni ni treba skrbeti, smo se lahko prepričali kar na obnem zboru, na katerem so se predstavili člani turističnega krožka osnovne sole Miroslava Vilharja iz Postojne, ki že več let uspešno tekmujejo na festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Predsednik turističnega društva Srečko Sajin je poudaril, da je treba turistično zavest krepiti ne le med mladimi, temveč tudi med odraslimi, saj je znano, da hotelska soba in hrana turistu nista dovolj. Ta išče predvsem ljudsko pristnost, kulturo in gostoljubnost. Prav na področju kulturno-etnoloških prireditev je društvo v

preteklih letih storilo veliko, pester program pa pripravlja tudi letos.

Srečko Sajin je se dejal, da bo društvo kmalu dobilo sodobno računalniško opremo. Ta bo omogočala delovanje turistično-informacijskega centra z računalniško podprtim turističnim sistemom, v katerem bodo zbrani vsi za turista pomembni podatki. Med seboj računalniško povezanih centrov je v Sloveniji že več kot trideset. Sajin je ponovil že znano dejstvo, da so postojnski turizem močno prizadele spremembe ob razpadu Jugoslavije. In čeprav podatki kažejo, da se razmere izboljšujejo, bodo letos dosegli sele tretjino turističnega obiska iz leta 1990. Zato si turistični delavci prizadevajo gostom ponuditi nove programe, po Sajnovem mnenju pa se vedno niso storili dovolj. Dr. Marjan Rozic je Postojncanom cestital za dolgoletno bogato tradicijo društvene dela in dejal, da je postojnsko turistično društvo eno od dejavnejših v Sloveniji. Menil je se, da je slovenski turizem na dobri poti, predvsem zato, ker ima po njegovem mnenju dve veliki prednosti pred evropskimi deželami: Slovenija ima na majhnem prostoru izredno veliko lepote in marsikje ohranjeno naravo, druga prednost pa je pripravljenost slovenskega cloveka za sodelovanje v turizmu.

Mateja Godejsa

NOVICE

Pester počitniški program

AJDOVSCINA - Ajdovska zveza prijateljev mladine je ze pred dvanajstimi leti začela organizirati počitniško varstvo otrok in ob pomoči mentorjev organizirala cedalje pestrejšee počitniške dejavnosti. ZPM Ajdovscina, ki deluje na območju ajdovske in nove vipavske občine, je tudi letos pripravila privlačen počitniški program za solarje. Tako bo mogoče v njeni organizaciji letovati v mladinskem zdravilišču na Debelem rtu, v počitniškem domu zveze prijateljev mladine v Kranjski Gori, počitnikovanje otrok pa bo organizirano tudi v Nerezinah in na Malem Lošnju v za astmatike prijaznem okolju. Letovanja se bodo začela v drugi polovici julija. Tajnica ZPM Ana Bizjak opozarja, da je glede na družinske dohodke mogoče uveljavljati zdravstveni regres. Poseben poudarek je ZPM v sodelovanju z regionalnim centrom za okolje za vzhodno in srednjo Evropo ter ministrstvom za okolje in prostor v evropskem letu varstva narave dala ekologiji. Zato se bo 10. julija začel petdnevni ekološki raziskovalni tabor Vipavska '95. Mladi se bodo v skupinah pod strokovnim vodstvom ukvarjali predvsem z embaložo in drugimi odpadki v dolini ter, evidentirali pa bodo tudi divja odlagališča. (A. L.)

Zdravstvena zaščita malih živali

KRIZ - V kulturnem domu v Krizu bo jutri ob 18. uri predavanje o zdravstveni zaščiti malih živali, ki ga prireja sezansko Društvo prijateljev malih pasemskih živali. O tej zanimivi temi bo predaval mag. veterinar Tomaž Benedikt. Sledil bo tudi redni sestanek društva, na katerem se bodo pogovorili o sodelovanju na tradicionalni razstavi malih živali, ki jo društvo prireja ob sezanskem občinskem prazniku konec avgusta. Delo se bo odvijalo v vseh treh sekcijah, ki jih društvo združuje. (O. K. S.)

Petnajst let sekcije

SEZANA - Letos mineva petnajst let od ustanovitve sezanske sekcije upokojenih delavcev organov za notranje zadeve, ki je ena od najbolj dejavnih sekcij koprškega kluba Maksa Perca. Na nedavnem obnem zboru, ki so ga imeli v nekdanji smodnišnici, kjer so pred desetimi leti s prostovoljnimi delom in velikim trudom zgradili svoj dom, so pregledali opravljeno delo v lanskem letu. Obsirno poročilo o delu je podal predsednik Srečko Butul, ki sekcijo vodi že od ustanovitve. »Pogodbeno delo naših članov je ena od pomembnejših dejavnosti naše sekcije. Z njim ustvarjamo sredstva za delo našega kluba in sekcije. Vsa podjetja, ki jim nudimo naše usluge, so z našim delom zadovoljna in kažejo interes za nadaljnje sodelovanje.« je poudaril Butul. Uspešno sodelujejo tudi z društvu upokoencev, zlasti na sportnem področju. Lanske sportne igre ocenjujejo kot uspešne, saj se jih je udeležilo približno petsto udeležencev. Sportnikom je cestital tudi predsednik koprške sekcije Vinko Močnik, ki je vse povabil na proslavo ob 50-letnici smrti nacelnika narodne zaštite za Primorsko Maksa Perca, po katerem nosi klub ime in ki je padel ob koncu vojne leta 1945. (O. K. S.)

Tečaj reikija

DUTOVLJE - Reiki, ki nam pomaga pri pretoku energij v prizadete dele telesa in s pomočjo katerega lahko pomagamo sebi in najbližjim, postaja v zadnjem času vse zanimivejši. Tečaj reikija bo potekal tudi na Krasu, in sicer na OS Dutovlje, vodila pa ga bo Meta Fonda iz Ljubljane. Začel se bo v soboto, 17. junija, ob 10. uri in se bo nadaljeval še v nedeljo. (O. K. S.)

Odnos mladih do okolja

NOVA GORICA - Prejšnji teden se je na sedežu goriske pokrajine v Gorici sesla žirija, ki je podelila nagrade najboljšim likovnim delom, prispelim na nagradni natečaj Ločeno zbiranje odpadkov - čistejše okolje. Natečaj, v katerem so sodelovali učenci osnovnih in nižjih srednjih sol goriske pokrajine in mestne občine Nova Gorica, so skupaj predlagali odbornistvo za varstvo okolja in solstvo goriske pokrajine in novogoriška mestna občina oziroma njen urad za mladino pri oddelku za družbene dejavnosti. Zamilsel sta podprla tudi solsko skrbništvo in World Wildlife Fund (WWF) iz Gorice. Sodeč po številu prispelih del - več kot sto - lahko recemo, da je bila ta skupna akcija uspešna. Sponzorja, Cassa di Risparmio iz Gorice in Nova KBM iz Nove Gorice, sta prispevala bogate nagrade. Komisija, sestavljena iz članov z obeh strani meje, je podelila pet nagrad, ki so jih prejela dela z najvidnejšo sporočilnostjo in kakovostjo likovne tehnike. Poleg nagrajenih del je žirija nekaterim od prispelih podelila tudi posebno priznanje. Prvo nagrajeno delo bodo potisnili kot plakat za promocijo kampanje za ločeno zbiranje odpadkov. Podelitev nagrad bo jutri ob 10. uri na nižji srednji soli C. Favettija v Gorici. Nanjo so povabljeni vsi ustvarjalci, ki so se udeležili natečaja, njihovi mentorji in ravnatelji sodelujočih sol. Vsa prispela dela bodo tam tudi razstavljena do 12. junija. (V. C.)

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Dnevnik, 9.35 nan. Oce-tov pes, 10.00 dnevnik
10.05	Film: Tutta colpa delle Poste (kom., ZDA '86), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Variete: Tutti a tavola - Vabilo k mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	TSP Referendum '95
14.15	Kviz: Sala giochi
15.00	TV film: Voglia di vince-re (i. G. Morandi, 4. del)
15.45	Mladinska oddaja Solle-tico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, nato informa-cije o prevoznosti cest
18.50	Koncert ob prazniku ita-lijanske republike
19.55	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Nogometna tekma v do-brodelne namene: Po-pevkari - Magistrati
23.05	Dnevnik
23.10	Variete: Seconda serata (vodi Alessandra Casella)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Aktualnosti: Weekend
0.40	Danes v Parlamentu

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Oddaja za najmlajše
8.25	Nan.: Press Gang, 8.45 La clinica della Foresta nera
9.35	Nad.: Quando si ama
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik
13.35	TSP Referendum '95
13.55	Variete: Quante storie Di-sney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Nan.: Komisar Navarro
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Aktualni odd.: I Fatti Vo-stri (vodi G. Magalli), 23.00 Potrebujem te
23.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme in Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.15	Avtorska glasba: Edoardo Bennato
1.00	Filmske novosti
1.05	Nan.: Komisar Kress
2.05	Separé: Ornella Vanoni in Charles Aznavour

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30	Oddaje Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci, itd.
10.10	Fantastica Età, 11.05 Fantastica Mente
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Nan.: Divisi dalla legge
13.25	Zenske v glasbi
14.00	Dezelne vesti, dnevnik in rubrika Articolo 1
15.00	TGR v Italiji
15.15	Sportno popoldne
17.15	Videosapere: Parlato semplice, 17.45 Kultura news, 18.00 dok., vreme
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti
19.50	Kolesarstvo: Giro di sera
20.30	TSP Referendum '95
21.35	Film: Le strade di San Francisco (krim., '92)
23.15	Dnevnik, dezelneste vesti
23.30	Resnične zgodbe, 23.55 Pred premiero
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, 9.15 nad. Guadalupe, 10.20 Teleprodaja, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.10	Rubrika o lepoti
14.25	Nad.: Sentieri, 15.35 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matri-moniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svol-ta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Rivelazione morbo-sa (dram., ZDA '93, i. J. Light, J. Hirsch)
22.40	Film: Pirana paura (srh., Hol.-It. '81, i. L. Enrik-sen, T. O'Neill) vmes (23.30) dnevnik
0.20	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Vo-dic Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.20	Variete: Complotto di fa-miglia
16.00	Otroska oddaja, vmes ri-sanke in nanizanka
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: La stangata (vo-dita Lorella Cuccarini, Enzo Jacchetti)
22.55	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costan-zo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.00	Variete: L' Italia del Giro
12.25	Odprti studio
12.40	Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odprti studio
14.30	Nan.: Tarzan
15.00	Kolesarstvo: 78. Giro d' Italia, 17.00 Studio tappa
18.10	Variete: Benny Hill
18.20	Nan.: Baywatch
19.30	Odprti studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Double Impact - Vendetta finale (pust., '91, i. J.C. Van Damme)
22.35	Variete: Giro di sera
22.40	Aktualno: 8 mm, 23.55 Referendum '95
24.00	Variete: Mai visto
0.30	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani
1.50	Nan.: Kung Fu

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25
	Dogodki in odmevi
20.35	Film: Il maestro e Mar-gherita (i. U. Tognazzi)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00
	Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Il magnifico irlan-dese (dram., VB '65)
19.30	The Lion Trophy Show
20.35	Nad.: Homefront
23.00	Variete: Tappeto volante

RAI 3
slovenski
program

20.25	Risanke: Basni
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

10.15	Pot v solo, 5/6 nizozem-ske nanizanke
10.40	Zabava, zabava, zabava, izobava
10.55	Roka rocka, ponovitev
11.50	Svet narave, ponovitev
9/10	angleske plz serije
12.40	Ze veste, ponovitev
13.00	Poročila
13.05	Video strani
14.25	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper - Capo-distria
15.25	Film tedna: Postaja, po-novitev italijanskega fil-ma
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ucimo se ročnih ustva-rjalnosti, 22. oddaja
17.25	Pasje mesto, 18/31 del ka-nadske risane nanizanke
17.50	Mlada Evropa poje, od-daja svedske TV
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.05	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.25	Zarisce
	Sova
22.50	Brooklynski most, 9/22 del ameriske nanizanke
23.20	Inspektor Morse, 7/18 del angleske nanizanke
00.10	Dobrodošli gospod Chan-ce, ameriski film

SLOVENIJA 2

12.30	Euronews
13.10	Kolesarska dirka po Itali-ji
13.40	Zgodbe medenih tednov, ponovitev 3/8 dela
14.30	Omizje, ponovitev
16.30	Osmi dan, ponovitev
17.20	Sova, ponovitev
	Večen sanjac, 21/28 del ameriske nanizanke
17.50	Inspektor Morse, 6/18 del angleske nanizanke
18.45	Znanje za znanje
19.15	Poglej me!
20.05	Westbeach, 9/10, angle-ske nadaljevanke
20.55	Bleiburg, dokumentarna oddaja
	Opus
22.00	Kronika Exodos-a
23.00	G. Bizet: Carmen, posne-tek opere
23.20	Košarka NBA

KANAL A

10.15	Ponovitve
12.00	A - shop, Spot tedna, CMT
16.05	Spot tedna, A - shop
16.25	Londonski pločniki, po-novitev
18.00	Pozitiv +
18.45	A - shop,
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 439. del
20.00	Obalna straža, 9. del
20.50	Vreme
20.55	Teden na borzi
21.05	Sola za voznike, amer-iski film
22.35	Učna leta, 13. del
23.05	Vodnik za zaljubljen, 2. del ameriske nanizanke
23.30	Pozitiv +, ponovitev
00.20	Ziveti danes, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
16.15	Meridiani, ponovitev
17.15	Odprte strani, ponovitev oddaje, ki jo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
	Primorska kronika
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je...
	Clovek in morje
20.00	Euronews
20.30	Dokumentarna oddaja
21.30	Juke Box, glasbena odda-je v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena odda-ja v živo, II. del, vodi Alex Bini

ORF Avstrija 1

11.25	Beg s planeta opic, ame-riski film, ponovitev
13.00	Footur
13.25	Viking Viki
13.50	Smrkci
14.15	Am dam des
15.35	Vesoljska ladja Enterpri-se
	Tuja materija
16.25	Knight Rider
	Kittova nesreča s posle-dicami
17.10	Strašno prijazna družina
	Zobobol
17.35	Nas hrupni dom
	Kot divji mustang
18.00	Grad ob Vrbskem jezeru
	Iz Benetk s ljubeznijo
19.00	Pri Huxtablovih
	Sestanek z dvema oboze-valcema
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Zlata ribica pade, v vodo, ameriska komedija, 1987
	Igrajo: Kurt Russel, Gol-die Hawn in drugi
	Garry Marshall
22.05	Tommyknockers, ameri-ska mini serija, 1991
	Igrajo: Marg Helenberger, Jimmy Smits in drugi
23.35	Cas v sliki
23.40	Kung -fu - film, ameriski akcijski film, 1985
01.10	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.35	Vsak dan s Schijekom, ponovitev
02.35	Dobrodošli v Avstiji, po-novitev
04.20	Preiskava je koncana, po-novitev

ORF Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Moc strasti
15.10	Umor, je napisala
	Mrlic v pesku
16.10	Vsak dan s Schijekom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstiji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	XY - nereseno
21.20	Peter in Paul
	Srčne težave
22.05	Cas v sliki
22.35	Pogovor z Terryjem Jone-som
22.45	Krizarji, 1/4 del doku-mentarne oddaje
23.35	Resnica ali legenda, zgo-dba o Rihardu Levjesr-cnem
23.40	Preiskava, italijanski film, 1986

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-lh; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Sloven-cem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno.

11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 21.00 Rock; 1.00 Čuni.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ko sem še majhen bil; 19.30-24.00 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajžo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Enciklopedija; 19.00 TB: Death; 20.00 Inštitut E. March; 21.00 Okopi Slave A. Švarcenbeja; 22.00 Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljičja; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odprta knjiga: Nemirne stopinje skozi srce (T. Rojc, podaja S. Boninse-gna, 6.); 10.30 Intermez-zo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Zborovska glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milij do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzora.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.35 Obvestila; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Šport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Kratka igra; Heavy metal.

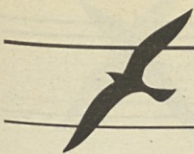
Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize ib soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Ljudske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Sanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Carska nevesta; 19.30 Koncert Slovenske filh.; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88.6, 98.1, 100.3, 100.6, 104.3, 107.6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme za konec tedna; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Pogled skozi okno; 17.30

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

Festival sodobnih odrskih umetnosti
25. maj - 5. junij

Danes, 2. junija, ob 20. uri:

PENELOPA - NOČNI VLAKE

režija: BERT GSTETTER IN ALEXANDRA SOMMERFELD, Avstrija
prizorišče: SMG, zgornja dvorana

Miselna nit, ki jo tke predstava, tvori mrežo odnosov, spominov, fantazij in iluzij, katerih središče je vedno znova lastno telo s svojim čutnim zaznavanjem.

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V soboto, 3. junija, ob 19. uri: PREHODI.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 2. junija, ob 19.30: T. Stoppard - ARKADIJA, za izven. V soboto, 3. junija, ob 19. uri: W. Shakespeare - HAMLET, za izven.

SMG, tel.: 061/125 33 12

V soboto, 3. junija, ob 22. uri: ZENIT, za izven.

LGL, tel.: 061/314-962

V soboto, 3. junija, ob 17. uri: I. Svetina - ZARIKA IN SONČNICA, predpremiere. Predstava bo se v nedeljo, 4. junija, ob 19.30, premiera.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE,
tel.: 061/312-860

Danes, 2. junija, ob 19.30: A. Hieng - ZAKLADI GOSPE BERTÉ, za izven. Zadnjič v tej sezoni!

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 2. junija, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za abonma K in izven.

MALA SCENA MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 2. junija, ob 22.30: L. Wilson - ZAZGI!

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V soboto, 3. junija, ob 21. uri: Z. A. Sokolović - CABARE, CABAREL. V nedeljo, 4. junija, ob 21. uri: DODI MAKAR SEBI, AKO NEMAS KOME DRUGOM v izvedbi gledališke skupine Nepopravljivi optimisti.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 061/331-950

Danes, 2. junija, ob 15. uri: J. Strauss ml. - NETOPIR. Razprodano! V soboto, 3. junija, ob 19. uri: G. Verdi - TRAVIATA. Odpade!

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

Danes, 2. junija, ob 11. uri: Waechter/Dekleva - KLOVNI, za abonma 5. solski, izven in ob 15.30, za abonma 1. solski in izven.

KRŠKO

KD KRŠKO

V soboto, 3. junija, ob 20. uri: T. Partljic - STAJERC V LJUBLJANI, za izven.

MARIBOR

SNG DRAMA, tel.: 062/221-206

Danes, 2. junija, Mali oder ob 21. uri: ZLATA JAMA - CIGANSKA JAZZBINA, za izven.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V soboto, 3. junija, Stara dvorana ob 19.30: TRISTAN IN IZOLDA, premiera, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

Danes, 2. junija, ob 20. uri: E. Ionesco - PLESASTA PEVKA, DELIRIJ V DVOJE, za abonma pertek-b in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

GORICA

Kulturni dom

Danes, 2. junija, ob 10.00 - Zaključna akademija SZ Dom (goriske osn. sole); ob 12.15 gledališka predstava »Povodni moz« - nastopajo člani društva Ikar (begunski otroci) za goriske srednje sole.

Danes, 2. junija, ob 20. uri: sportno-kulturni večer, ki ga je pripravilo SZ Dom z naslovom »V Neptunovem kraljestvu«. Jutri, 3. junija, ob 20.30 - Zaključna solska prireditev nižje srednje sole Ivan

Trinko iz Gorice.

Slovensko stalno gledališče gostuje v ponedeljek, 5.6. (red A) in v torek, 6.6. (red B) ob 20.30 z delom S. Verca »Samomor kitov«. Režija Mario Ursic.

TRZIC

Občinsko gledališče - Ecco mormorar l'onde

V torek, 6. junija, ob 20.30 koncert Akademije antične glasbe iz Moskve.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v anglescini.

ŠENTJANŽ

K&K Center (bivša stara sola): v soboto, 10.6., ob 19. uri otvoritev razstave Zorke-Loischnl Weiss in etnološke razstave.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

GALERIJA SOU - KAPELICA
MLADA SVETOVNA FOTOGRAFIJA

Danes, 2. junija

ob 12. uri: Port folio Show

ob 16. uri: predavanje: BETH LAZROE, prof. FAMU: Ce bi bili lahko spregovorili;
ob 18. uri: predavanje: Zdenek Kirschner, prof. FAMU: Josef Sudek.ZIVA KNJIZEVNOST - na Starem trgu pred galerijo Skuc
Danes, 2. junija, ob 21. uri: literarni nastop ROBERTA FELIXA-TITANA.

MARIBOR

SNG MARIBOR

V četrtek, 8. junija, ob 19. uri: KABINET PROF. SEDMAKA - DANILO SLIVNIK.

PORTOROŽ

AVDITORIJ, tel.: 066/746-610

V soboto, 3. junija, ob 19. uri: nastop FOLKLORNE SKUPINE KUD Karol Pahor Piran.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trg Unità

Drugi Trg Gutenberg - Knjižni sejem bo trajal do nedelje, 4.6. Danes, 2.6., ob 10. uri: Mednarodno študijsko zasedanje »Periodično čtivo za mladino«; ob 15.00 srečanje z avtorjem - Alessandra Jessi Soligoni; ob 16.00 okrogla

miza »Projekt medkulturne vzgoje za sole«.

OPOČINE

Dom Brdina (Proseška ul. 109): v petek, 9.6., ob 20.30 »Mamila: potreba po odvisnosti in potreba po rasti«. Predavala bosta dr. Danilo Sedmak in Dario Grison.

V galeriji
Tivoli
v Ljubljani
je na ogled
razstava
CICI UMET-
NIJE

Janez Konovsek: Pocitek

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

Danes, 2. junija, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II.

KUD F. PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 2. junija, ob 20. uri: koncert skupine EGO MALFUNCTION (na sliki) in ob 23. uri: nastop skupine FILTH.

GROSUPLJE

V soboto, 3. junija, ob 20. uri: zur na prostem (Polica pri Grosupljem) s skupino SANK ROCK.

KAMNIK

Danes, 2. junija, Franciskanska cerkev ob

20. uri: FESTIVAL MUSICA AETERNA - koncert EVE BOHTE (klavir).

V soboto, 3. junija, ob 20. uri: FESTIVAL MUSICA AETERNA - koncert ob 95-letnici rojstva skladatelja CIRILA VREMSAKA. Izvajalci: SLOVENSKI VOKALNI SOLISTI.

PIRAN

CLUB MAONA, Arze 5

Danes, 2. maja, nastop skupine TACABANDA.

POSTOJNA

GLASBENA SOLA

V soboto, 3. junija, dvorana Glasbene sole Postojna bo ob 20. uri: koncert ALL CAPONA STRAJH TRIA.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA, Cankarjeva 20
Razstava GOTIKA V SLOVENIJI

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE,

Celovška 23

Razstava GOTIKA V SLOVENIJI - Arhitektura in Na-stanek, ogroženost, reševanje likovne dediščine.

NARODNI MUZEJ, Muzejska 1

Razstava GOTIKA V SLOVENIJI.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna

Danes, 2.6., ob 17. uri otvoritev razstave akvarelov in kolažev Giovane Ericani.

Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945« (urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30). V galeriji Tergesteo pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).

Občinska galerija Costanzi: do 4.6. je na ogled razstava »Anita Pittoni«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ot-tavio Bomben.

Galerija Cartesius: se danes, 2. t.m., razstavlja trzaski slikar Carmelo Vranich. Ur-nik: od 11.00-12.30 in od 16.30-19.30.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur Antonia Volpicellija.

Art Galery: do 4.6. razstavlja slikar Tomo Vran.

Gostilna »Stalletta« pri Sv. Jakobu

Na ogled je skupinska razstava trzaskih

umetnikov.

GORICA

Galerija Katoliške knjigarne: do 10.6. je na ogled razstava slikarja Demetrija Ceja.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzasega umetnika. Urnik: od delavnikov ob 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 18.6. je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella Hisa umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta. Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 3.6. je na ogled razstava del Rudija Stanzla.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstava del Marjetice Potrč, risb Marca Pogacnika in skulptur Egona Rubina.

GLASBA
FJK

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

V četrtek, 8. junija (red A) premierska predstava opere G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore).

Ponovitve: v petek, 9.6., ob 20.30 (red B), v soboto, 10.6., ob 20.30 (red L), v nedeljo, 11.6., ob 17. uri (red D), v torek, 13.6., ob 20.30 (red C), v sredo, 14.6., ob 20.30 (red E), v četrtek, 15.6., ob 20.30 (red F), v soboto, 17.6., ob 17. uri (red S), v nedeljo, 18.6., ob 17. uri (red G) ter v torek, 20.6., ob 20.30 (red H).

Predprodaja vstopnic in rezervacije so v teku pri blagajni dvorane Tripcovich: 9-12, 16-19.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 9. junija, ob 20.30 - Koncert pihalnega kvinteta dezele F-jk. Prireditelja Trgovina glasbenih instrumentov Pecar iz Gorice in Yamaha Musica Italia.

MENJALNIŠKI TEČAJI

1. junija 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,00	81,70	11,32	11,62	6,84	7,25
A banka Koper	80,90	81,65	11,23	11,60	6,71	7,23
A banka Nova Gorica	81,05	81,65	11,30	11,61	6,86	7,25
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,00	81,50	11,40	11,60	6,85	7,25
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	80,80	81,70	11,40	11,60	6,80	7,20
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	81,18	81,49	11,32	11,58	6,93	7,05
Come 2 us	81,25	81,47	11,50	11,59	6,95	7,20
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.						
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,41	81,44	11,52	11,54	7,08	7,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095						
Kompas Hertz Celje	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled	81,10	81,60	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13						
Kompas Hertz Maribor	81,05	81,45	11,44	11,53	6,75	7,00
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.	80,50	81,80	11,35	11,70	6,65	7,40
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,20	81,95	11,30	11,50	6,95	7,10
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,25	81,80	11,45	11,60	6,85	7,25
Poštna banka Slovenije	79,25	81,40	10,70	11,48	6,33	7,23
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,35	81,39	11,51	11,53	7,06	7,08
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,15	81,57	11,42	11,56	7,00	7,10
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,15	81,30	11,50	11,65	6,85	7,20
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,25	81,45	11,49	11,52	6,90	7,18
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,40	81,80	11,30	11,65	6,50	7,18
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,22	81,39	11,40	11,50	6,95	7,04
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,10	81,55	11,45	11,62	6,95	7,20
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,00	81,50	11,40	11,55	6,60	7,20
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,80	81,40	11,47	11,57	6,60	7,20
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,20	81,68	11,46	11,64	7,05	7,30
SKB d.d., ***	81,02	81,70	11,35	11,73	6,80	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,30	81,59	11,52	11,58	6,90	7,20
SZKB d.d. Ljubljana						
UBK Ljubljana, t:061/444-358	80,80	81,70	11,36	11,60	6,80	7,26
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,44	81,49	11,53	11,55	7,08	7,14

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

1. JUNIJ 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1608,00	1673,00
nemška marka	1136,00	1184,00
francoski frank	324,00	337,00
holandski gulden	1016,00	1057,00
belgijski frank	55,30	57,60
funt sterling	2556,00	2661,00
irski sterling	2611,00	2717,00
danska krona	291,00	303,00
grška dramma	7,00	7,30
kanadski dolar	1173,00	1221,00
japonski jen	19,00	19,80
švicarski frank	1375,00	1431,00
avstrijski šiling	161,60	168,20
norveška krona	256,00	266,00
švedska krona	219,00	228,00
portugalski escudo	10,80	11,20
španska pezeta	13,10	13,70
avstralski dolar	1147,00	1194,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

31. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,80	14,60
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 2. 6. 95

Nakupni Prodajni

1. REDNI tečaj za DEM 81,27 81,50

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 103 z dne 1. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 2. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	83,1865	83,4368	83,6871
Avstrija	040	šiling	100	1152,9038	1156,3729	1159,8420
Belgija	056	frank	100	395,5431	396,7333	397,9235
Kanada	124	dolar	1	84,5485	84,8029	85,0573
Danska	208	krona	100	2067,7023	2082,9512	2089,2001
Finska	246	marka	100	2648,5738	2656,5434	2664,5130
Francija	250	frank	100	2306,7804	2313,7216	2320,6628
Nemčija	280	marka	100	8107,0517	8131,4460	8155,8403
Grčija	300	grd	100	—	50,7890	50,9414
Irsko	372	funt	1	—	188,4544	189,0198
Italija	380	lira	100	7,0264	7,0475	7,0686
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2258,8750	—
Japonska	392	jen	100	135,6553	136,0635	136,4717
Nizozemska	528	gulden	100	7244,1371	7265,9349	7287,7327
Norveška	578	krona	100	1827,1673	1832,6653	1838,1633
Portugalska	620	escudo	100	76,9359	77,1674	77,3989
Švedska	752	krona	100	1574,3894	1579,1268	1583,8642
Švica	756	frank	100	9804,6683	9834,1708	9863,6733
Velika Britanija	826	funt sterling	1	184,1923	184,7465	185,3007
ZDA	840	dolar	1	116,2146	116,5643	116,9140
Evropska unija	955	ECU	1	150,1993	150,6513	151,1033
Španija	995	peseta	100	93,6688	150,6513	151,1033

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 2. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	835.423	800.979	1.636.402
125		98,2851%	94,2328%	96,2589%	170.000	83.542	80.098	163.640

Tečajnica borznega trga
št.: 100 Datum: 1. 6. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudb	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	12.100		17.5.	11.510	12.000			
PRB	1.000	(6.6.94)	14.917	98	1.6.	14.840	14.900	15.000	14.780	20.243
SAL	500	7/29.8.94	20.649	1.30-	1.6.	20.440	20.760	20.050	21.420	3.510
SKBR	458	(16.5.94)	32.401	1.71-	1.6.	32.280	32.430	32.650	32.210	13.997
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8.0	4/31.12.94	99.6	20-	1.6.	99.1	99.6	99.6	99.6	506
RSO2	9.5	8.1.10.94	103.9	43	1.6.	103.5	103.7	104.4	103.4	64.733
RSO8	5.0	3/30.11.94	83.9	10	1.6.	83.7	85.0	85.0	83.9	11.029
RS11	7.0	4/15.1.95	88.5		26.5.	87.9	91.0			
RS14	8.0	4/31.12.94	97.0		30.5.	97.8	98.0			
RS12	9.5	8.1.10.94	104.0	3.61	1.6.	102.1	104.0	104.0	104.0	430
SKB1	10.0	4/1.11.94	98.6	2.96	1.6.	95.7	96.4	99.0	95.4	44.452
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			10.976	4.47-	1.6.	10.720	11.140	11.800	10.730	241
DAD	10.000	(1.6.94)	120.895	73-	1.6.	121.000	121.800	122.500	120.000	12.210
FMD		(8)	14.950	1.23-	1.6.	14.650	14.830	14.950	14.950	150
GRGR			21.980	83	1.6.	21.980	21.980	21.980	21.980	22
HMER			15.200	15.5.	13.800	15.200				
MKZ	218	(30.3.93)	9.200	31.5.	9.060	9.200				
NKR	4.000	8/10.6.94	4.362	94-	1.6.	4.360	4.376	4.400	4.315	5.901
TCR		(5)	764.5	1.31-	1.6.	753.0	763.0	766.0	758.0	653
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	4000	(23.5.94)	35.400	1.13-	1.6.	35.240	35.800	35.400	35.400	354
PNP			33.234	52-	1.6.	33.200	35.890	33.300	33.210	1.163
RCS		(6)	871.2*	24.48	1.6.	660.0	750.0	980.0	641.0	576
UBKP			10.000	82-	1.6.	9.910	10.800	10.000	10.000	200
VIP			40.900		31.5.	40.900	41.100			

KOLESARSTVO / SNEG IN MEGLA

Snežni plaz zasul sedem gledalcev

Reševalci preprečili tragedijo - Skrajšano etapo je dobil Švicar Pascal Richard

CUNEO - Namesto s pričakovanim poslednjim napadom na roza majico Tonyja Romingerja, se je včerajšnja zahtevna alpska etapa od Mondovija do francoskega Briancona spremenila v farso in dramo hkrati. Zaradi nemogočih vremenskih razmer na poti proti vrhu 3748 m visokega prelaza Colle dell'Agnello so etapo skrajšali za skoraj sto kilometrov, ljudje, ki so ob cesti proti vrhu nestrpno čakali na prihod kolesarske karavane, po nekaterih ocenah jih je bilo kar 60 tisoč, pa so bili izpostavljeni nevarnosti plazov. Okrog 30 cm debela plast mokrega snega, ki je goro prekril ponoči, se je začela topiti. Utrgalo se je trikrat, pod snežno odejo pa se je naenkrat znaslo sedem ljudi. Reševalci so jim takoj priskobili na pomoč in vse se je končalo brez posledic, vendar pa so žrtve in reševalci preživeli nekaj res težkih trenutkov. Nekateri so bili namreč zapakani v snegu tudi 45 minut.

»Ko bi etapo odpovedali, bi nas kritizirali,« je izjavil Candido Cannavò, direktor dnevnika Gazzetta dello sport, ki organizira dirko, mnogi pa prireditelje obtožujejo, da so ravnali neodgovorno.

Se dobro, da je direktor dirke Carmine Castellano ustavil kolesarje na poti proti prelazu.

Skrajšano etapo, ki se je povsem izboljšala, je osvojil Švicar Pascal Richard, Rominger pa je seveda ohranil vodstvo na skupni lestvici. Sele v

Reševalne ekipe na delu (Telefoto AP)

poznih večernih urah so sklenili, da bodo rezultate skrajšane etape upoštevali tudi za skupni vrstni red.

Vrstni red 19. etape (Mondovi - Briancon, 129 km): 1. Richard (Svi) 4 ure 1 minuta 11 sekund, 2. Massi (Ita), 3. Rodriguez (Kol), 4. Buenahora (Kol) + 10 sek., 5. Ghiotto (Ita) + 1:08, 6. Siboni (Ita), 7. Davy (Fra), 8. Perini (Ita), 9. Jonker (Avs), 10. Frattini (Ita) + 4:58, 11. Unzaga (Spa), 12. Ugrumov (Lat), 13. Zaina (Ita), 14. Tonkov (Rus), 15. Chiappucci (Ita), 16. Rincon (Kol), 17. Lanfranchi (Ita), 18. Madouas (Fra), 19. Rominger (Svi), 20. Berzin (Rus).

Skupni vrstni red (prevoženih 3178 km): 1. Rominger (Svi) 84 ur in 1 minuta 9 sekund, povprečna hitrost 38, 299 km na uro; 2. Berzin (Rus) + 5:08; 3. Ugrumov (Lat) + 5:17; 4. Chiappucci (Ita) + 9:35; 5. Rincon (Kol) 10:21; 6. Tonkov (Rus) + 11:31; 7. Imbo-

den (Svi) + 11:52; 8. Tot-schnig (Avt) + 12:22; 9. Casagrande (Ita) + 12:45; 10. Zaina (Ita) + 13:44; 11. Buenahora (Kol) + 14:58; 12. Pulnikov (Rus) + 15:09; 13. Cenghialta (Ita) + 16:57; 14. Piccoli (Ita) + 17:01; 15. Richard (Svi) + 18:07; 16. Piccoli (Ita) + 18:50; 17. Lanfranchi (Ita) + 19:50; 18. Cattai (Ita) + 20:52; 19. Rebellin (Ita) + 22:41; 20. Rodriguez (Kol) + 25:45.

Poklicni kolesarji bodo lahko nastopili na olimpijskih igrah v Atlanti

BENETKE - Na prihodnjih olimpijskih igrah v Atlanti bodo lahko nastopili tudi poklicni kolesarji. Izvršni odbor Mednarodne kolesarske zveze je namreč včeraj v Benetkah sklenil, da s prihodnjim letom kolesarjev ne bodo več delili med profesionalce in amaterje. Obstajale bodo le tri kategorije: mladinci, do 23. leta in elita.

Na tekmah svetovnega pokala in na velikih etapnih dirkah bodo smeli sodelovati samo kolesarji, ki bodo imeeli veljavno pogodbo s sportnim društvom.

TENIS / ROLAND GARROS

Izpadla sta tudi Švicar Rosset in Šved Edberg

Poslovila sta se tudi »junaka«
1. kroga Tillström in Schaller

PARIZ - »V svojem življenju se nikoli nisem imel toliko smole,« je po nepričakovanem porazu proti Brazilcu Meligeniju ježno razlagal Švicar Marc Rosset, ki je bil na odprtem teniskem prvenstvu Francije 16. nosilec. Včerajšnji dan je bil usoden tudi za Šveda Stefana Edberga, ki ga je izločil 12. nosilec, Nemec Michael Stich. Edberg na Roland Garrosu letos ni nastopil kot nosilec in je že dolgo časa v slabi formi, zato njegova izločitev ni tako presenetljiva.

Izpadla sta tudi Šved Tillström in Avstrijec Schaller, ki sta v 1. krogu izločila Ivaniseviča in Samprasa.

Moski, 2. krog: Sergi Bruguera (Spa, 7) - Emilio Alvarez (Spa) 6:4, 6:4, 6:2; Andrej Cesnokov (Rus) - Thierry Guadiola (Fra) 7:5, 6:2, 6:3; Todd Martin (Zda, 14) - Slava Dosedel (Ces) 6:2, 2:6, 6:3, 7:6 (7:5); Bernd Karbacher (Nem) - Mikael Tillström (Sve) 7:6 (7:4), 6:3, 6:7 (5:7), 2:6, 9:7.

Fernando Meligeni (Bra) - Marc Rosset (Svi, 16) 7:6 (9:7), 7:6 (7:4), 2:6, 6:3; Michael Stich (Nem, 12) - Stefan Edberg (Sve) 7:6 (7:3), 6:3 6:2; Michael Chang (Zda, 6) - Daniel Vacek (Ceh) 6:3, 5:7, 6:4, 6:4; Jacco Eltingh (Niz) - Byron Black (Zim) 6:2, 6:4, 6:4; Boris Becker (Nem, 3) - Jared Palmer (Zda) 6:4, 6:2, 6:2; Scott Draper (Avs) - Gilbert Schaller (Avt) 4:6, 4:6, 7:6 (7:5), 7:5, 8:6; Brett Steven (Nzl) - Marc Gollner (Nem) 7:6 (7:5), 6:2, 5:7, 4:6, 7:5; Magnus Larsson (Sve, 10) - Hendrick Dreckmann (Nem) 6:4, 6:3, 6:7 (6:8), 6:2; Renzo Furlan (Ita) - David Rikl (Ces) 6:4 6:4 6:7 (4:7) 4:6 7:5.

Zenske, 2. krog: Arantxa Sanchez (Spa, 1) - Sarah Pitkowski (Fra) 6:3, 6:0; Iva Majoli (Hrv, 12) - Jose Gaidano (Arg) 6:1, 6:0; Ai Sugiyama (Jap) - Laurence Courtois (Bel) 6:1, 6:3; Amy Frazier (Zda, 14) - Karina Habsudova (Slk) 6:2, 6:4; Beate Reinstadler (Avt) - Silke Meier (Nem) 6:4, 6:3; Katarzyna Nowak (Pol) - Meredith McGrath (Zda) 6:2, 1:6, 6:3; Chanda Rubin (Usa) - Meike Babel (Nem) 6:3, 6:2; Jana Novotna (Ceh, 5) - Petra Schwarz-Ritter (Avt) 6:4, 6:3; Lindsay Davenport (Zda, 7) - Sandrine Testud (Fra) 6:3, 7:5; Mary Pierce (Fra, 3) - Christina Singer (Nem) 7:5, 6:0; Wang Shi-Ting (Taj) - Elena Lihovtseva (Rus) 6:1, 6:2; Jolene Watanabe (Zda) - La Ghirardi (Fra) 6:1, 3:6, 6:4; Florencia Labat (Arg) - Dominique Monami (Bel) 1:6, 6:2, 6:0.

NOVICE

Foreman se boji Holyfielda

ATLANTA (STA/AP) - George Foreman omenja le dva kandidata kot svoja možna nasprotnika v obrambi naslova svetovnega prvaka v superteški kategoriji po različici IBF. To sta Nemec Axel Schulz in American Michael Moorer, medtem ko se z Evanderjem Holyfieldom noče pomeriti. Boksarski veteran meni, da si Schulz in Moorer zaslužita povratno borbo. Oba je namreč v borbi za svetovnega prvaka že premagal, Schulza pred dobrim mesecem dni. Na vprašanje, če se bo pomeril s Holyfieldom, pa je Foreman odgovoril: »Nikoli. Holyfield me dobro pozna in ve kako se mora boriti proti meni. Je zelo 'umazan' boksar. Z njim bi se pomeril le, če mi zagotovijo 25 milijonov dolarjev zaslužka, kar pa je nemogoče.« Holyfield, ki je pred štirimi leti Foremana premagal, ob tem ni presečen: »Foremana dobro razumem. Človek odhaja v pokoj in bi se rad poslovil z zmago. Zato pač izbira nasprotnika, ki ga lahko premaga, in ne boksarja, proti kateremu nima možnosti.«

Tudi Bergkamp v Chelseaju?

LONDON (STA/AP) - Londonski nogometni klub Chelsea se namerava za naslednjo sezono močno okrepiti. Le dan po tem, ko so podpisali pogodbo z nizozemskim zvezdnikom Ruudom Gullitom, so sporočili, da bodo v svoje vrste poskušali pripeljati še drugega nizozemskega reprezentanta Dennisa Bergkampa. Menager Chelseaja, nekdanji angleški reprezentant Glenn Hoddle je povedal, da pogovori z Bergkampom in njegovim sedanjim klubom Interjem iz Milana že potekajo. Bergkamp naj bi podpisal pod podobnimi pogoji kot Gullit, le oskodbina Interju bo mnogo večja kot pri Gullitovi Sampdoriji. Bergkamp je namreč leta 1993 za prestop iz Ajaxa v Inter dobil rekordnih 19,2 milijona dolarjev, ta denar pa bi radi pri Interju saj delno povrnil v svojo blaginjo. Nizozemski reprezentant se v Milanu ni najbolje znašel. Mucile so ga poskodbe, tako da ni mogel dati svojega maksimuma. Če bo Bergkamp res odšel iz Interja, bo ta italijanski prvotiga, ki se bori za nastop v pokalu UEFA, najverjetneje kupil Paula Inca, (Manchester United).

Na turnirju McDonald tudi Bologna in Tel Aviv

NEW YORK (STA/AFP) - Generalni sekretar mednarodne košarkarske zveze (FIBA) Boris Stanković je sporočil, da sta povabili za nastop na turnirju McDonald, ki bo letos od 19. do 21. oktobra v Londonu, dobili tudi moštvi Bologne, italijanski prvak, in Maccabi iz Tel Aviva, pokalni in državni prvak Izraela. Bologna in Maccabi sta se tako pridružila domaćemu Sheffieldu ter evropskemu prvaku Real Madridu, ki cakajo se na preostala dva udeleženca. Prvi bo prvak ameriske profesionalne lige (NBA), drugi pa zmagovalac avstralskega prvenstva.

Toni Kukoč še vprašljiv

SPLIT (STA) - Nastop hrvatskega košarkarja Tonija Kukoča na evropskem prvenstvu v Grčiji je se zelo vprašljiv. Njegov klub Chicago Bulls namreč zahteva, da gre košarkar na podroben zdravniški pregled, po katerem bodo lahko določili visino zavarovanja, ki ga mora plačati Hrvatska košarkarska zveza. »V klubu sem jim razložil, da igranje za hrvasko reprezentanco ni samo vprašanje kosarke in izida, temveč mnogo več. To je državni interes. Sele ko sem jim dal primerjavo, da je zame igranje v nacionalni selekciji tako pomembno, kot je bil Americanom pomemben odziv vojakov za odhod v Vietnam, so me začeli razumeti,« je pojasnil Kukoč.

Simteka ne bo na Ile Notre Dame

LONDON (Reuter) - Včeraj je angleško moštvo formule ena Simtek potrdilo govorice, da ne bodo nastopili na VN Kanade, ki bo 11. junija v Montrealu, saj imajo hude finančne težave. Z njimi se ubadajo že vso sezono, vendar niso izključili možnosti, da se vrnejo na steze, če dobijo sponzorje. »Moji partnerji, naši sponzorji in se posebej naši oskrbovalci so pokazali izjemno pripravljenost, da nam pomagajo,« je povedal njihov direktor Charlie Moody. Po lanskii tragediji, ko je umrl Avstrijec Roland Ratzenberger, si je moštvo komajda opomoglo. Letos pa so najeli tudi talentiranega voznika Josa Verstapna. »Razočaran sem, da ne bom mogel nastopiti v Kanadi, saj sem prepričan, da moštvo dela dobro. Skoda, da imamo te težave s pokrovitelji,« je razočaran Nizozemec.

Dave King ostal brez službe

CALGARY (Reuter) - Kanadsko hokejsko moštvo Calgary Flames je v sredo odpustilo trenerja Dava Kinga. Generalni direktor kluba Doug Risebrough je povedal, da Kingove pogodbe, ki je iztekla v sredo, ne bodo podaljšali, novega trenerja pa se niso nasli. »Ognji« so izgubili tudi centra Roberta Reichela, ki je že podpisal triletno pogodbo z nemskim Frankfurt Lionsi.

Rusija v Beogradu boljša od ZRJ

BEOGRAD (STA/Hina) - V prijateljskem nogometnem srečanju je reprezentanca Rusije v Beogradu premagala ZRJ z 2:1 (2:1). Pred 45.000 gledalci sta bila strelca za Rusijo Valerij Karpin v 33. minuti z enajstmetrovke in Vladimir Bescastnjuk (41), za Jugoslovane pa je bil uspešen Dejan Petković (34).

NBA / V POLFINALU KONČNICE

O'Neal in Hardaway zagotovila Orlando tretjo zmago proti Indiani

Magicsi (tako kot Rocketsi proti San Antoniu) sedaj vodijo s 3:2

Z dvema samima točkama razlike je Orlando tretjič premagal Indiano in si tako odprl pot za vstop v finale NBA prvenstva, saj mu zadošča le še ena zmaga v morebitnih dveh preostalih tekmah, medtem ko bi morali Paceri si zmagati še dvakrat, tako doma danes ponoči kot v nedeljo v Orlando.

Vzhod
Orlando (1) - Indiana (3) 108:106

(3:2 v zmagah. O'Neal 35 točk, 13 skokov, N.Anderson 19, B.Shaw 15, A.Hardaway 15; R.Miller 21, McKey 21, Smits 20-9:11 iz igre, M.Jackson 19)

Končni izid tokrat ne prikazuje realnega poteka tekme, saj so bili Magicsi odločno boljši in so si visoko prednost napravili prav v zadnjih minutah, predvsem zaradi »posastnega« izvajanja prostih metov (4:12 v zadnjem delu). Orlando je v prvem polcasu izkoristil porazne odstotke pri metu Indiane (le 2:17 v drugi četrtini) in povedel z 58:50. Proti koncu

tretje četrtine je razlika znasala pet točk (89:84), »show« Bryana Shawa pa je omogočil Orlando, da je povečal prednost na 14 točk (104:90) same 4 minut pred koncem tekme. Rik Smits, Reggie Miller in presentljivi McKey niso popustili in so s trojko Marka Jacksona ponovno ogrozili Magicse (104:100) 65 sekund pred krajem. Hardaway je ponovno povisal prednost (106:100), McKey pa je z novo trojko razpolovil razliko. Več kot tega pa Indiani ni uspelo, saj je »bomber« Miller prej napravil dva zaporedna napada, Jackson pa je zgrešil met za tri točke pri stanju 106:103 in trojka Millerja, ob zvoku sirene, je lahko le ublazila poraz.

Zahod
Houston (6) - San Antonio (1) 3:2 v zmagah
(ponoči so v Houstonu odigrali šesto tekmo; v primeru zmage bi si Rocketsi zagotovili ponoven nastop v finalu za določitev letošnjega prvaka)

(VJ)

RUGBY / SVETOVNI POKAL

Največ pokazala Nova Zelandija

Znanih je že pet četrtfinalistov

JOHANNESBURG - Na svetovnem pokalu v rugbyju se je pet mostev že uvrstilo v četrtfinalno fazo. To so Anglija in Zahodna Samoa v B skupini, Nova Zelandija v C skupini, Francija in Skotska v D skupini. Ker sta Južna Afrika in Avstralija že zelo blizu uvrstitvi v nadaljnjo fazo (Kanada pa se ni izključena), lahko že zapisemo, da je po dveh kolih razmerje sil v svetovnem rugbyju že bolj ali manj jasno. Odprt je le še boj med Walesom in Irsko. Močan vtis so doslej zapustili novozelandski »all black«, ki so suvereno premagali Wales. Otočani so se jim namreč enakovredno uipirali le v prvih petih minutah, zato večina poznavalcev ocenjuje, da je Nova Zelandija nesporen favorit za končno zmago.

Skupina A: da si dokončno zagotovi uvrstitev v četrtfinale mora Južna Afrika jutri v Porth Elizabethu premagati Kanadane, kar bi na stečaj odprlo vrata

v nadaljnjo fazo tudi Avstralce. V primeru sicer manj verjetne zmage Kanadčanov, bi se vse tri reprezentance znašle na vrhu lestvice z enakim številom točk, o končnem vrstnem redu pa bi odločala razlika v točkah.

Skupina B: Italija in Argentina sta se že poslovili (igrati morata sicer še med sabo), Anglija pa se bo z Zahodno Samoo potegovala za prvo mesto v skupini.

Skupina C: medtem ko bo Nova Zelandija v Bloemfonteinu proti Japonski opravila le lažji trening, bo nedeljski dvoboj med Irsko in Walesom neposredno odločal o drugem mestu. Če sodimo po nastopu obeh proti »all blacksom« so Irci favoriti.

Skupina D: Francija in Skotska bosta v Pretoriji obnovili klasičen dvoboj s turnirja Petih narodov. Tekma odloča o prvem mestu v skupini, zmagovalac pa bi se v četrtfinalu izognil nastopu proti Novi Zelandiji. Tekma med Tongo in Slonokoščeno obalo ne odloča več o ničemer

NOVICE

Ancelotti trener Reggiane

REGGIO EMILIA - Carlo Ancelotti, Sacchijev pomočnik v državni reprezentanci in nekdanji Milanov as, bo v prihodnji sezoni treniral drugoligaša Reggiano. Ancelotti se nima izkaznice trenerja prve stopnje, zato na klopi ne bo mogel sedeti kot glavni trener. Podpisal je dveletno pogodbo. Reggiana je v letosnji nesrečni prvoligaški sezoni kar dvakrat zamenjala trenerja. Zvrstili so se namreč Marchioro, Ferrari in Vitale.

Predstavili novega trenerja Triestine

TRST - Giorgio Roselli, star 38 let, je novi trener Triestine. Predstavili so ga na tiskovni konferenci, ki je bila predvčerajšnjim (nas časopis pa ni prejel nobenega vabila ...). Roselli je kot nogometas igral v A in B ligi pri Sampdorii, Bologni, Pescari, Bariju, Tarantu in ob koncu igalske kariere se pri Alessandrii v C1 ligi, kjer je nato nadaljeval tudi kariero kot trener.

Novi trener Triestine je na konferenci med drugim dejal, da si bo za prihodnjo sezono zastavil predvsem dva cilja: takojšnji prestop v visjo ligo ter da bi dal ekipi moderno in učinkovito igro.

Sovodnje v finalu turnirja v Moši

Sovodnje - Pro Farra 6:1 (5:0)

STRELCI ZA SOVODNJE: Businelli 2, Zotti 1, Tomizza 1 (11xm), Caporale 1 (11xm), Sambo 1 (11xm).

SOVODNJE: Sabini, Persolja, Bastiani (Tomsic), Tomizza, Hmeljak, Zotti (Cernic), Caporale, Agosto (Casagrande), Businelli, M. Fajt (Sambo), A. Fajt. Sovodenjci so brez vsakršnih težav v polfinalu nogometnega turnirja v Moši premagali Pro Farro in se uvrstili v veliki finale, ki bo jutri ob 21. uri. Tekma je bila odločena že po 15 minutah, ko so Sovodenjci vodili že s 3:0.

Obvestila

FC PRIMORJE

obvesca, da bo v sredo, 7. t.m. ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih na Proseku 32. REDNI OBČNI ZBOR z naslednjim vrstnim redom: 1. izvolitev predsednika obnega zbora, 2. predsedniško poročilo, 3. blagajniško poročilo, 4. diskusija in razno. Vabljeni!

BALINARSKA KOMISIJA ZSSDI

sporoča, da je rok za vpisovanje v obveznem zbijanju in blizanju »krog« do jutri, 3. t.m. ob 19.30 na naslednje tel. st. 214159 ali 220101 ali 226262 ali 214448 (sedež zrebanja). Zrebanje bo v ponedeljek, 5. t.m. ob 20.30. Prvenstvo pa se bo zacelo v četrtek, 8. t.m. na raznih igriščih.

PRIMOTOR KLUB

organizira ob priliki VN Italije avtobusni izlet v Mugello dne 11. junija 1995. Vse informacije telefonsko na st. 228292 (Jasna / 18.00-19.00) in 228641 (Andrej / 18.00-20.00).

SZ SLOGA

sklicuje drevi, 2. junija v Prosvetnem domu na Opcinah REDNI OBČNI ZBOR z običajnim dnevnim redom, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Ob tej priložnosti bodo nagrajene najuspešnejše ekipe in posamezniki minule tekmovalne sezone. Vabljeni.

SZ SLOGA

organizira celodnevni (9. - 16.30) tecaj miniodbojke od ponedeljka, 12. t.m., do torka, 20. t.m. namenjen otrokom letnika 83 in mlajšim. Tecaj bo potekal na Opcinah. Poskrbljeno za kosilo in razvedrilne dejavnosti. Prijave zbira urad ZSSDI v Trstu, ul. sv. Franciska 20, tel. 635627 od 9. do 14. ure in prof. M. Cač tel. 214290. V ponedeljek, 12. t.m., bo zbirališče tecajnikov ob 9. uri pred vhomod naselja Vilaggio del fanciullo, ul. Conconello na Opcinah.

PLAVALNI KLUB BOR

vabi člane na ZAKLJUČNO PRIREDITEV, ki bo jutri, 3. junija v bazenu pri Alturi: razplavanje od 15.15 dalje, pričetek tekmovalja ob 16. uri, nagrajevanje in družabnost ob 18. uri v Borovem sportnem centru.

JK CUPA

sporoča, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TECAJE: od 12. do 23. 6. za letnike 85-88 - celodnevni, od 12. do 23. 6. za letnike 80-86 - popoldanski, od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85-88 - celodnevni, tecaj od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80-86 - popoldanski ter tecaj od 10. do 21. 7. - nadaljevalni ter tecaje Windsurfa: enotedenski tecaj (sobota in nedelja izključena) od 3. do 7. 7. ter od 10. do 14. 7. Prijave sprejemamo na klubskem sedežu v Sesljskem zalivu vsako soboto od 16. do 18. ure, tel. st. 040/299858.

MLADINSKI SEKICIJI

SKD HRAST IZ DOBERDOBA in SK DEVIN organizirata jutri, 3. junija celodnevno turo na Sv. Višarje (m 1789) in Kamniti lonce (m 2071). Prevoz z osebnimi avtomobili. Za informacije klicite na: (040) 220423 Sarah in (0481) 78130 Klaudio. V nedeljo, 4. junija pa bo izlet z gorskimi kolesi. Za informacije klicite na: (040) 220423 Sarah in (0481) 78130 Klaudio.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA SEKICIJA SD POLET prirejata od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvorišče pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah).

NOGOMET / SLOVENSKO PRVENSTVO

Žalosten konec za primorske ekipe

Hitu Gorica spodletela uvrstitev v pokal Uefa
Nesrečno deveto mesto za Primorje

LJUBLJANA - Buren razplet državnega prvenstva se je predvsem tragicno končal za severnoprimske ligase, saj se je Primorje iz Ajdovščine uvrstilo na nesrečno deveto mesto, HIT Gorici pa kljub zmagi ni uspel veliki met - uvrstitev v pokal UEFA, saj so Mariborčani na Nevčah dosegli zmagoviti zadetek petnajst minut pred koncem srečanja in s tem zasedli drugo mesto. Deseto mesto je zasedel ljubljanski Železničar Oscar, ki je z svojim dosežkom največje razočaranje prvenstva, saj so po jesenskem delu celo sanjali o uvrstitvi v evropske pokale. Ob Primorju in Železničarju, bodo v kvalifikacijah za uvrstitev v ligo deseterice zaigrali se Istrabenz Koper, Vevče Donit Filter, Izola, Zivila Naklo, ERA Smartno in Zagorje ali Nafta. Zrebanje za kvalifikacije bo v ponedeljek, 5. junija, zacele pa se bodo 14. junija, V prvo ligo se bosta uvrstili le dve najboljši most-vi.

SCT Olimpija si je naslov prvaka že zagotovila krog pred koncem, v prihodnji sezoni pa bo skupaj z drugouvrščenim Mariborom igrala v pokalu UEFA, v pokalu pokalnih zmagovalcev bo zaigrala četrtouvrščena Mura, ki je osvojila nogometni

pokal Slovenije, v pokal Intertoto pa se je uvrstil velenjski Rudar, ki je sicer zasedel seš sedmo mesto, vendar je dosegel enako število točk in bil boljši v medsebojnih srečanjih z peto in šestouvrščenim mostvom Beltincev oz. celjskim Publikumom. Liga deseterice se bo pričela 30. julija, igral pa se bo četverni sistem, s tem pa naj bi se povečala kvaliteta raven slovenskega nogometa. (Gregor Cerar)

Izidi zadnjega, 30. kroga 1. SNL: Vevče Donit Filter - Maribor Branik 0:1 (0:0), Izola - Rudar Velenje 1:3 (0:0), Jadran Dekani - SCT Olimpija 0:5 (0:2), Beltinci - Gaj Kočevje 8:0 (4:0), HIT Gorica - Primorje 3:1 (1:1), Zivila Naklo - Mura 0:2 (0:0), Železničar Oscar - Nova Oprema Korotan Suvel 1:2 (0:0), Biostart Publikum - Istrabenz Koper 2:0 (1:0).

Končni vrstni red: SCT Olimpija 44, Maribor Branik 42, HIT Gorica 31, Mura 40, Beltinci 38, Biostart Publikum 38, Rudar Velenje 38, Nova Oprema Korotan S. 32 (neposredno v ligi deseterice), Primorje 32, Železničar Oscar 30, Istrabenz Koper 26, Vevče Donit Filter 20, Izola 20, Zivila Naklo 19, Gaj Kočevje 16 (-1), Jadran Dekani 3.

HITRA HOJA / NA HRVAŠKEM

Fabio Ruzzier drugi v boju z romunskimi reprezentanti

Po zmagi na Evropskem prvenstvu veteranov v Spaniji, se je nas hitrodec Fabio Ruzzier konec prejšnjega tedna odzval povabilu organizatorjev 3. mednarodnega mitinga v hitri hoji, veljavnega za »Memorial Miroslava Gasparića«. Tekmovanje se je vršilo na Hrvaskem na 20 km dolgi trasi med krajema Koprivnica in Đelekovec, ki sta bili vasi, kjer se je Gasparić rodil in zivel, preden ga je topovska granata ubila pri Pakracu 12. decembra 1991.

Kljub vojnemu stanju na Hrvaskem, se je na startu zbralo lepo število atletov iz raznih krajev Hrvaske, Italije, Slovaske, Češke, Litve ter cela romunska državna reprezentanca. Prav trije Romuni so takoj po startu potegnili, tako da se je po 5 km znašla na čelu skupinica starih atletov, med katerimi je bil tudi Ruzzier. Od tu pa do 15. km je bila trasa speljana po glavni cesti med vasema. Pri

temperaturi čez 30 stopinj in brez najmanjše sence (start ob 15.30) je tekma postala pravi križev pot. Najprej je omagal Romun Stoica, nakar je ob vhodu v Đelekovec odpovedal se »steber« romunske ekipe Frecateanu. Nas hitrodec se je zadnje case na srečo pripravljal stalno ob najbolj vročih urah, tako da je bil tudi proti vročini treniran. Skupaj z Romunom Costelom je tako šel do zadnjih 200 m, ko je prišla na dan hitrost 15 let mlajšega nasprotnika, ki je tako zmagal in prepuštil Ruzzieru vsekakor ne pričakovano odlično 2. mesto. Zmagovalec je za celotno progo potreboval 1 uro 34 minut 38 sekund, Ruzzier 1.35:02, tretjeuvrščeni Frecateanu 1.37:12, Stoica pa že 1.42:21.

Sledilo je bogato nagrajevanje, z gala večerjo, pohvaliti pa gre vsekakor organizatorje, ki so glede na razmere res čudežno dobro pripravili tekmovalje.

NAMIZNI TENIS / ZA ŠK KRAS

Začenja se državno prvenstvo

Najprej so v Terniju na vrsti četrtkategorioniki

Končno je prišel veliki finale, za katerega so se Krasovi namiznoteniski igralci pripravljali skozi vso sportno sezono. Začenja se italijansko prvenstvo v namiznem tenisu 1995. Pot, da so se številni igralci in igralke kvalificirali na državno prvenstvo, za nikogar ni bila lahka. Vsak izmed njih je moral skozi več preizkušenj na obveznih kvalifikacijskih državnih in deželnih turnirjih, ki so bila v glavnem povezana z dolgimi in utrudljivimi potovanji, katerim so sledili vsakodnevni treningi. Ob vsem tem individualnem delu pa so nemoteno potekala se ekipna prvenstva, tako v državnih ligah, kakor tudi na deželni ravni. Lahko rečemo, da so bili vsi Krasovi igralci skozi vse leto zasedeni sto procentno na tekmovalnih v svoji starostni skupini, kakor tudi jakostni kategoriji.

Italijansko namiznotenisko prvenstvo bo potekalo v starih etapah. Začeli bodo četrtkategorioniki v Terniju od danes do 4. tega meseca, od 8. do 11. bodo potekala tekmovalja za mladinske kategorije posamično in za kvalifikacijske ekipe - Krasovih ekip s po dvema članoma je kar sedem - od 16. do 18. junija bodo na vrsti veterani v Orvietu, vrh pa bo prvenstvo doseglo v Cuneu v borbi za doseg državnega naslova v prvi, drugi in tretji kategoriji.

Namiznoteniski odsek Krasa ima pravico nastopiti s svojimi kvalificiranimi igralci v vseh starih etapah.

Konec tedna bodo v Terniju nastopili trije četrtkategorioniki: Irena Rustja, Sonja Milčić in Eduardo Bole. Vsi so si pravico do nastopa priborili z odličnimi rezultati na deželnih turnirjih. Starejši igralci so se zavestno odpovedali drugi možnosti za kvalifikacijo, to je stirim državnim turnirjem (Novara, Terni, Modena, La Spezia), zaradi društvene finančne stiske v korist mlajšim, da so svoje igalske sposobnosti merili s sovrstniki na državnih turnirjih v Alassiju, San Benedettu del Tronto, Cocagliu in Terniju. Zrtev ni bila zaman. Krasov mladinski sektor se je na prvenstvo kvalificiral v celoti. Leto 1993 je Kras osvojil rekordno število 8 državnih naslovov. Lani 4 naslove, 4 srebrna in 3 bronasta odličja.

Cetrta kategorija je nova (nekdanja tretja deželna). Kras pošilja na prizorišče dva izkušena veterana Edija Boleta in Sonjo Milčić, ki bosta nastopila tudi v igri dvojic, ter 18-letno dijakinjo pedagogskega liceja Ireno Rustja, ki je po starih prizadevnih sezonah pri Krasu dosegla uvrstitev na državno prvenstvo. Za dober start zazelimo krasovcem veliko sportne sreče.

(J.J.)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

V Trstu je Metallo KS (skupina X) nesporen favorit za zmago

1. dirka (Firence): nedavni zmagovalec podobne sheme Robur (2) bo spet zmagal, če bo takoj povedel. Record OK (1) je nevaren, kljub temu, da starta iz druge vrste. Rook Bi (X) si zasluži omembo.
2. dirka (Firence): Nyerol (2) je resen kandidat za zmago. Luppulo d'Alva je v zadnjih casih zelo napredoval. Puk Gin (1) se ne boji starta iz tretje vrste.
3. dirka (Rim): Agresivni Pon Pon Kent (X) bi lahko presenetil. Oliveto (1) se lahko poskrbi za kaksen podvig. Oppidan (2) je v izvrstni formi.
4. dirka (Neapelj): nedeljski zmagovalec Nordissima (1) se bo spet poskušal uveljaviti. Laudata (X) bi lahko izkoristili ugodni startni

polkožaj. Pozor na regulamega Oso del Lago (2).

5. dirka (Trst): možnost baze s konjem Metallo KS (X). Kljub temu, da bo začel iz druge vrste, bo Pancho Bi (1) zanesljivo med prvimi. Popsy Box bi se lahko potegoval za zmago.

6. dirka (Livorno, galop): Juro's Boy (1) je glede na obremenitev in jahaca nesporen favorit. Dana Bertlet (X) bi lahko vseh ugnala, preseneti pa lahko regularna Sharp Walk (2).

Dirka tris
V Padovi bo na startu 20 konj. Nasi favoriti: st. 20 Paul d'Hilly, st. 19 Boriz Letzte, st. 18 Baltic Achiever. Za sisteme: st. 11 Pablo di Valle, st. 5 Old Forester, st. 15 Nari del Rio.

Totip

1. — prvi	2
drugi	X1
2. — prvi	21
drugi	X
3. — prvi	X
drugi	12
4. — prvi	1
drugi	X2
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	1
drugi	X2

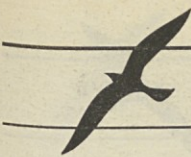
Danes igra za vas Totocalcio

Andrej Maver

Andrej Maver (letnik 73) je začel igrati pri 10 letih, ko je ojačil Slogine vrste minivolleya. Po običajni mladinski karijeri je s člansko postavo nastopil v prvenstvu 1. divizije, zatem pa dosegel dve zaporedni napredovanji, in sicer v D in C2 ligo. Pri openskem društvu je že nekaj let odbornik, v prostem času pa se najraje ukvarja s kolesarstvom in s planinstvom. Rad sledi vsem večjim športnim dogodkom, še posebej pa ga mika hokej na ledu. Prejšnji teden je Andrej Pavlica pravilno napovedal 6 izidov.

Bari - Sampdoria	X 2
Cremonese - Roma	X
Florentina - Milan	1 X 2
Genoa - Torino	1
Inter - Padova	1 X
Juventus - Cagliari	1 X
Lazio - Brescia	1
Napoli - Parma	1 X 2
Reggiana - Foggia	X
Ascoli - Udinese	X 2
Chievo - Vicenza	2
Perugia - Acireale	X
Salermitana - Lucchese	1

KOŠARKA / NEPOISPNO VZDUŠJE OB NAPREDOVANJU JADRANA V B LIGO

Živčnost, napetost, black out, vesel razplet in evforija...

Šampanjec, hladne prhe, cigare, vzklikanje in petje pozno v noč

S 33. zmago v 36 odigranih tekmah so **Jadranovi** kosarkarji dosegli zastavljeni cilj, in sicer napredovanje v **B ligo**. Tudi zadnja, odločilna tekma proti mestnemu tekmecu **Servolani Latte Carso**, je potrdila vrednost naše združene ekipe, ki je, z veliko mero borbenosti, temperamentnosti in izkušenosti, uspešno premostila se zadnjo zelo zahtevno oviro. Za Jadran je to že sesto napredovanje v devetnajstih letih, tretjič pa mu je uspel veliki skok v B ligo. Kot je podčrtal trener **Valter Vatovec** predstavlja razveseljevi poatek tudi to, da je okrog Jadrana spet nastal velik entuziazem, ki smo mu bili priča pred tolikimi leti, a je v naslednjih letih precej upadel.

Odločilni derbi v play offu za napredovanje med drugoligase seveda ni vsakdanji dogodek, gneča ljudi, ki se je že uro in pol pred tekmo prepirala pred vhodom v telovadnico **Ervatti**, pa kaže na ponovno zanimanje za združeno ekipo. Kot je marsikdo komentiral, bi se Jadranoemu odboru nedvomno splačalo odigrati play off tekme v tržaski športni palaci, kjer bi se v sredo zvečer prav gotovo zbralo dosti več ljudi, je pa tudi res, da so igralci in trener imeli prav, ko so računali tudi na to, da so v **Ervatti** letos nepremagani.

Tekma prav gotovo ni bila na visoki tehnični in kvalitetni ravni, saj je bilo napak, tako tehničnih (glej slabi odstotki pri metu iz igre) kot taktičnih (mnogo neorganiziranih napadov) na pretek, toda spektakel je bil vseeno enkrat, saj se je napetost stopnjevala iz sekunde v sekundo, razplet zadnjih minut pa je bil na ravni Hitchcockovega thrillerja: plavobeli so v drugem polcasu trikrat dosegli kar 8

Po 10 mesecih velikega napora je vendarle napočil čas za praznovanje (F. KROMA)

tock prednosti, **Cerne** in **Poropat** pa nista dovolila, da bi se razlika povečala. Obratno, **Servolana** je se izboljšala igr v obrambi in 3 minute pred koncem znižala zaostanek na -3 točke (67:64). Po napaki **Viteza** je **Radovani** zadel iz srednje razdalje (67:66 2 minuti pred koncem). **Arena** je minuto in pol pred koncem zadel en prosti met (68:66), **Radovani** pa je s trojko kaznoval plavobele, ko je ze odbila zadnja minuta in **Servolana** je celo povedla z 68:69. Ob nepopisnem hru-pu, vrescanju in vsemogocih zvokih so jadrancvi izvedli dolg napad in kazalo je, da si nihce noce prevzeti odgovornosti za met. Naenkrat je spolzka oranžna zoga pršla v roke **Davida Pregarca**, ki se je odločil za met iz velike razdalje in, po trenutku popolne tišine, je izbruhnulo veselje Jadrancvih navijačev in seveda samih jadrancvcev z Vatovcem vred. Med skakanjem v dvorani, prerivanju tistih, ki so tekmo gledali s hod-

nika in poslušali strokovni (in seveda zagnani) komentar »speakerja« **Sergija Tavcarja**, je naenkrat prišlo tudi do black outa in ugasnile so se vse luci na velikem semaforju. Kljub velikemu naporu tehnikov naprave niso usposobili, tako da v zadnjih 32 sekundah igralci niso razpolagali s pomembnimi informacijami. Gostje so slabo izvedli poslednji napad in **Radovani** je z metom iz osmih metrov skušal spet prehiteti jadrancvce. Prezgodnji met (manjkalo je se 13 sekund) ni bil uspešen, matchwinner **Pregarc** je ujel odbito zogo in po prekršku zadel se en prosti met: 72:69. Izkušeni **Vitez** odličnemu **Cerneju** ni dovolil, da bi izpeljal nov napad in ga rajši poslal na crto prostih metov 8 sekund pred koncem, torej brez nove možnosti za poslednjo spremembo in velika »festa« se je lahko pričela. Evforični navijači so vdrli na igrišče, pojavil se je sampanjec, oglasila se je pesem,

medtem ko so igralci ze lovili kandidate za mrzlo prho (zakaj so se usmili Vatovca?). **Vitez** je spravi postriženo mrežico kosa v torbo, iz nje pa potegnil cigare za vse soigralce, v zaslinem baru (uspešna zamisel) pred vhomom je naenkrat zmanjkalo se zadnje pijske, **Boris Vascotto** in **Rok Maver** sta se oblivala s pivom, predsednik **Vidoni** pa je (povsem moker) veselo delil nove majice z napisom: »Jadran, simply the best«. Proslavljanje se je zatem preselilo v društvene prostore Primorja na Proseku, kjer so jadrancvi pozno v noč skakali po mizah in glasno prepevali: »Kdor ne skače, Skedenjc je, je...«

Svoje delo sta zelo dobro opravila sodnika (iz Materel), ki sta se po tekmi tudi rada pridružila veselici na Proseku. »Moram priznati, da je bilo to res lepo doživetje. V prvi vrsti bi rad čestital igralcem, ki so se obnašali zelo športno, prese-netilo pa me je občinstvo,

ki je bilo sicer glasno, a zelo korektno in kompetentno. Mislim, da sva dokaj dobro izpeljala svojo nalogo, sva pa res utrujena, saj sva iz Barja odletela ob 5. zjutraj. Kljub temu pa sva zadovoljna, saj sva se imela res prijetno, predvsem po tekmi,« je povedal sodnik **Mario Pino Mormando**.

(Vanja Jogan)

Mnenja po tekmi

Igor Meden: »Bil je to pravi finale za napredovanje v višjo ligo: fenomenalni ambient, razburljiva tekma in dramatični razplet, obe ekipi zares na visoki tehnični ravni.«

Peter Močnik: »Tekma zares na visokem tehničnem nivoju. **Servolana** je predvsem z odlično obrambo spravljal v težave jadrancvce. Upati je, da se bo s to zmago okoli Jadrana spet ustvarilo nekdanje navdušenje.«

Sergio Tavcar: »Športna pravica je prevladala. Zmagal je Jadran, ki je bil skozi vso prvenstvo najboljši, čeprav bi lahko na tej tekmi zmagala tudi **Servolana**. Bil je to uspeh zares vse naše košarke.«

Boris Vitez: »V zadnjih minutah sem bil zelo utrujen in sem tudi veliko grešil. Na srečo je **Pregarc** v pravem trenutku dosegel trojko. Druge zares ne vem, če bi imeli se dovoj moči, da bi reagirali.«

Livio Semolič: »Zares težka in proti koncu skoraj dramatična zmaga, zato tudi slajša. Sicer je to pravična nagrada za fante, ki so tudi med prvenstvom pokazali, da so boljši od ostalih ekip.«

Mauro Gregori: »Cestitam vašim fantom za zmago, čeprav smo bili tudi mi zelo blizu uspehu. O zmagovalcu je odločal en zgrešen met. Ta met smo, žal, zgrešili mi.«

NOVICE

V Dolini v biljardu nastopilo 21 moštev

V društvenih prostorih biljardnega odseka Pri studencu v Dolini je bilo pred kratkim dezelno prvenstvo v biljardnem balinanju (boccette) v parih, pod pokroviteljstvom portoroskega Casinoja.

Nastopilo je 21 moštev, med nastopajočimi je bilo tudi pet parov slovenskega društva Pri studencu in pa ekipa Portoroza, za katerega je igral dolinski mesani par Aldo Cunja in Tanja Canciani. Iz Pordenona je prišlo 7 dvojic, 6 moštev je nastopalo za tržaski klub Belvedere, po 2 ekipi pa sta bili iz Gorice in Ronk. Vse naše ekipe so morale priznati premoč nasprotnikov že v kvalifikacijskem delu, par Cunja - Canciani pa je prekinil pot v četrtfinalu. Dolinsko društvo Pri Studencu je nastopilo s sledečimi postavami:

Dolina 1 (Strain, Alberti), Dolina 2 (Krmec, Vodopivec), Dolina 3 (Cusattelli, Salomone), Dolina 4 (Slama, Cardone), Dolina 5 (Mocor, Slavec).

KONCNI VRSTNI RED: 1. Belvedere 4 (Di Marcan-tonio, Tendella); 2. Pordenone 1 (Rossi, Boccalon); 3. Ronchi 2 (Labile, Manucci); 6. Portoroz (Aldo Cunja, Tanja Canciani) (VJ)

V Abrucih tudi člani Zarje in Našega prapora

Jutri in v nedeljo bo v nacionalnem parku v Abrucih dezelni lokostrelski pokal, na katerem bodo nastopali najboljši tekmovalci iz vsake dezele (eden za vsako kategorijo), razen državnih reprezentantov. Barve FJK bodo zastopali trije člani Zarje (Moreno Granzotto med člani, Katja Razem med mladinkami in Kristina Berce med naascajnicami) in dva člana Našega prapora (Zdenka Ferlat v prostem stilu in Janina Cotić med deklicami).

Turnir v »Green Volleyu«

Zacela so se vpisovanja za 4. mednarodni turnir v Green Volleyu (odbojka na travi), ki bo 30. t.m., 1. in 2. julija v dolini d' Arzino (med pokrajinama Pordenona in Vidma), manifestacijo prireja UISP, informacije med drugim nudi tudi pokrajinski odbor UISP v Trstu (tel. 639382).

Zanimiv triatlon

Športno društvo ACLI iz Trsta prireja 25. t.m. odprto tekmovanje s preizkusnjami v plavanju (približno 200 m), z gorskim kolesom od Devina do Ribiskega naselja in v teku po Ribiskem naselju.

MI: dobre uvrstitve dijakov Ivana Trinka

Na mladinskih igrah v atletiki so se dijakinje in dijaki goriske sole Trinko dobro obnesli.

DIJAKI: kroglja (3 kg) : 2. Nejc Spacal 7, 96 m; 13. Stefano Bensa 5, 76; **skok v daljino**: 8. Erik Lavrencić 3, 51 m, 15. Manuel Marini 3, 40 m; 60 m ovire: 15. Marko Salvador 15, 0; **skok v višino**: 16. Daniel Tescari 1, 05 m; 60 m: 10. Mitja Pintar 9, 6; **ekipna lestvica**: 10. Trinko 58, 0.

Dijakinje: **60 m**: 18. Valentina Kristancić 10, 1; **kroglja (3 kg)**: Sonja Bin 5, 47; **skok v daljino**: 15. Sara Coceani 3, 01, 23. katerina Kustrin 2, 49; **60 m ovire**: 3. Paola Ursic 12, 9, 12. Erika Stekar 15, 2; **ekipna lestvica**: 4. Jakin, Kristancić, Ursic in Cernic 1:02, 2; **ekipna lestvica**: 5. Trinko 30, 0.

ODBOJKA / TURNIRJA V MOGLIANU

Koimpexovi člani v malem finalu boljši od Mogliana

»Dečki« so z osvojitvijo 2. mesta prijetno presenetili

V nedeljo je v Mogliano Venetu domače društvo pod pokroviteljstvom Občine priredilo množičen poprvenstveni odbojarski turnir, na katerem je nastopilo 8 članskih in 16 mladinskih ekip v moški in ženski konkurenci. Čeprav je nastopalo preko 200 odbojkarjev in odbojkaric je z organizacijskega vidika vse potekalo brezhibno, saj so se tekme odvijale istocasno v starih telovadnicah, vsem pa je sledila zelo stalna publika. V moški kategoriji sta se turnirja udeležili tudi dve Koimpexovi ekipi in sicer članska in sesterka deckov. Članski del turnirja poimenovan Trofeo Silvio Niero je bil že dvaindvajsetič na sporedu, raven nastopajočih ekip pa je bila visoka. Poleg domačega Mogliana in Koimpexa sta nastopila se Marzola, ki je bil Koimpexov konkurent v C1 ligi in Sipe Airone Scorzè drugouvrščeni v C2 ligi. Za to priloznost so imele ekipe možnost, da se okajajo z dvema igralcema iz drugih ekip, kar so izkoristili vsi razen Koimpexa. Naša sesterka je nastopila celo krepko okrnjena. Sloginih fantov je bilo tako le šest, opravili pa so več kot soliden nastop. V polfinalni tekmi so se pomerili z Marzolo, ki se je okrepila z dvema članoma ekipe San Miguel, ki je letos premočno dosegla napredovanje

v B-2 ligo. Koimpex je tekmo sicer izgubil, vendar po zelo izenačeni igri z minimalno razliko v točkah. V malem finalu pa je Koimpex z 2:1 premagal okrepljeni Mogliano.

Izidi: Marzola - Koimpex 2:0 (15:12, 16:14), Sipe Airone Scorzè - Mogliano 2:0. **Za 3. mesto:** Koimpex - Mogliano 2:1 (17:15, 13:15, 15:12). **Za 1. mesto:** Sipe Airone Scorzè - Marzola 2:1

Koimpex: Božic, David Kralj, Riolino, Rovere, Strajn, Terpin

V kategoriji deckov so nastopili Mogliano, Koimpex, Marzola in Montebelluna. Koimpex je prijetno presenetil, saj je osvojil 2. mesto. V polfinalnem srečanju je po zelo zbrani igri premagal sovrstnike iz Trenta in se tako uvrstil v veliki finale. Za naše fante pa je bil domaci Mogliano pretrd oreh, saj so njegovi odbojkarji ze fizično prekasali naše. Ne smemo namrec pozabiti, da so pri Koimpexu kar stirje igralci pod starostno mejo te kategorije.

Izidi: Koimpex - Marzola 2:0 (15:5, 15:7), Mogliano - Montebelluna 2:0. **Za 3. mesto:** Montebelluna - Marzola 2:0. **Za 1. mesto:** Mogliano - Koimpex 2:0 (15:8, 15:6)

Koimpex: Corbatti, Drasic, Milic, Peterlin, Ritossa, Stopar. (Inka)

ODBOJKA / POKRAJINSKE LIGE NA GORIŠKEM

V zadnjem kolu 1. moške divizije prestižna zmaga Olympie, tesen poraz igralck Doma Imse proti nepremagani Torriani

1. moska divizija
Olympia - Libertas Turriaco 3:2 (8:15, 15:6, 7:15, 15:5, 15:12)

OLYMPIA: Dorni, Seni, Komjanc, Hlede, Frandoli, Vogric, Kosic, Spacapan, Lutman, Bensa.

Olympia je uspešno sezono končala z lepo zmago, po kateri je Libertas tudi dohitela na 3. mestu končne lestvice, zanimivo pa je, da je tega nasprotnika v prvenstvu dvakrat premagala. Tekmo je označevalo veliko nihanje v storilnosti obeh ekip. Gostej so povedli v nizih z 2:1, vendar je

Naš prapor kljub

zmagi ni osvojil pokala

Odbojkarji Našega prapora so v povratni finalni tekmi za Goriski pokal s 3:1 (10:15, 15:6, 15:9, 15:10) premagali Cormons, ki pa je pokal osvojil, ker je na prvi tekmi zmagal s 3:0. Cormons si je končno zmago zagotovil že po prvem setu in v nadaljevanju tekma ni bila več tako zanimiva. Naš prapor je vsekakor s svojim nastopom tokrat zadovoljil.

Olympia lepo reagirala in od četrtega niza dalje diktirala tempo igre. Tudi v tie breaku so bili Goricani skoraj stalno v vodstvu. Turriaco jih je sicer dohitel pri 12. točki, vendar pa so v končnici nasi odbojkarji ohranili mirnejšo kri. Kot na vseh zadnjih tekha je tudi tokrat dobro igral zlasti Juri Hlede.

Naš prapor - Fossalon 3:0 brez boja
Nasprotnik se ni pravocasnno predstavil na igrišču.

Ostali izidi zadnjega kola: Grado - Caldini 0:3, Torriana - Corridoni 1:3, Mossa - Cormons 3:2.

Nepopolni končni vrsti red: Mossa 44, Acli Ronchi 34, Libertas Turriaco in Olympia 30, Cormons in Nas prapor 24, Torriana in Intrepida 20, Corridoni 18, Caldini 14, Fossalon 2, Grado 0. (Ronchi in Intrepida imata tekmo manj)

(Mossa je napredovala v D ligo, Acli Ronchi igra dodatne tekme za napredovanje)

2. ženska divizija
Dom Insa - Torriana 2:3 (15:4, 15:9, 4:15, 9:15, 9:15)

DOM IMSA: Tomsic, Lando-Musina, Kovic, Humar, Mozetic, Ursic, Zuccarino, Cerne.

V zadnjem prvenstvenem nastopu

sta se med sabo pomerili sesterki, ki sta tudi dosegli napredovanje v visjo ligo. Nepremagana Torriana je domovkam zadala prvi domaci poraz, vendar se je morala posteno potruditi. Zaradi nesporazuma je sesterka iz Gradišca prišla v telovadnico z zamudo. Boljše ogrete domovke so odlično zacele in prepričljivo osvojile prva dva seta. Nato se je Torriana zbrala in jim vrnila milo za drago. Velja omeniti, da je Torriana pred to tekmo v cellem prvenstvu izgubila samo tri sete, poleg mladih igralck pa igrata v njenih vrstah tudi dve bolj izkušeni odbojkarici in v tem je tudi glavna razlika med Torriano in domovkami, ki jim je sicer v nadaljevanju tekme zmanjkalo tudi malo moči.

Pred zaostlim srečanjem s Torriano so Goricanke v zadnji tekmi rednega kola s 3:1 (15:9, 15:4, 10:15, 15:9) premagale se tržiski Villacher bier

Ostali izidi zadnjega kola: Libertas Capriva - Grado 0:3.

Končni vrstni red: Torriana 22, Dom Insa 18, Azzurra in Grado 14, Villacher Bier 10, Libertas Carpiva 4, Caffè Morocco 0.

(Torriana in Dom Insa sta napredovala v 1. divizijo)

KNJIGA O...

Na tej in oni strani norosti

Izvrstno delo z zgornjim naslovom Ko rešitev postane problem in zdravilo postane strup, ki ga je nedavno izdal Lumi, d. o. o. Ljubljana, avtorica Tanja Lamovecva posveca »vsem, ki so kdaj vsaj za trenutek 'znoreli'«. Namenjeno pa je tudi vsem tistim, ki se tako ali drugače srečujejo z novimi oblikami skrbi za osebe v duševni krizi.

Delo poskusa spregovoriti o norosti in vsem, kar jo obdaja, iz nekoliko drugačnega zornega kota, kot je v navadi. Nago-varja tiste na »pravi« in one na »napacni« strani zaklenjenih vrat našega duševnega zdravstva. Dejstvo je: kjer so zaklenjeni eni, so zaklenjeni tudi drugi, ne le v fizičnem smislu. Zaklenjeni so v svoje videnje sveta, ki se jim prikazuje kot edino možno, edino pravilno in večno veljavno. Ze v uvodu avtorica pove, da ne pozna nikakrsne idealne resitve vseh teh dilem: »Edino, kar lahko ponudim, je pogled v svet na drugi stra-

ni. Tudi ta je omejen - in morda včasih le zrcalna slika onega pravega. Vabim vas, da obiscete 'svet na drugi strani', vendar vas prosim, da pustite zunaj vsa vnaprejsnja prepričanja in sodbe...«

Avtorica je prepričana, da v vsaki deželi, v vsakem mestu in v številnih domovih lahko ustvarimo varen prostor, kjer bo posameznik ob ustrezni pomoči lahko prebrodil krizo in ostal človek. Knjiga je razdeljena v pet poglavij: Medicinski model, Povratniki iz psihoze, Fenomenologija, Alternativna gibanja in skupnostne službe ter Pomoč v psihozi. Kdor s pomočjo človeku v stiski in ustvarjanjem alternative se vedno prevladujočemu in preveč monopolnemu medicinsko-psihiatricnemu »modelu« misli rešeno, naj knjigo z vsem spoštovanjem vzame v roke, misel in srce. Tudi ce v življenju vsaj za trenutek ni »znorel« oziroma si domislja, da se mu to ne more zgoditi...

Vabilo k sodelovanju

Spostovane bralke, spoštovani bralci naše nove rubrike »V stiski«, sporočite nam vasa mnenja in predloge, saj bo le tako postala tudi ta rubrika učinkovita pomoč pri iskanju poti, ki vodijo iz stiske. Teh poti je več. Dobro je, ce jih poznamo, saj bomo le tako lahko nasli in izbrali tisto, ki bo morda vodila tja, kjer stiska ne bo več tako močno stiskala okrog srca, kjer koraki do sebe in do drugih ne bodo tako težki, da jih ne bi zmogli.

Strokovni sodelavci naše rubrike bodo poskusali odgovorjati tudi na vasa vprasanja, ki jih lahko posljete na naslov: Uredništvo casopisa Republika, za rubriko V stiski, 61000 Ljubljana, Slovenska 54.

Vprasanja lahko podpisete samo z zaceticnicami, lahko pa se zanesete na popolno anonimnost in diskretnost tudi pri pismih, podpisanih s polnim imenom. Vase pripombe in mnenja pa podpisite z imenom in priimkom in navedite tocen naslov; ce zelite, jih bomo objavili le z zaceticnicami. Ur.

Rubriko je pripravila Katarina Lavs

Tegobe naših šolarjev

Vzroki solskega neuspeha

Starsi imamo navadno določene predstave o otrokovi učni uspešnosti že pred njegovim solanjem, saj njegov razvoj spremljamo od rojstva. Opazujemo, kako raste, kako je vsak dan spretnější, kako uporablja in razumeva čedalje več besed. Nickolikokrat nas preseneti s svojo vedoželjnostjo, bistrostjo in duhovitostjo; tako da si - se preden prestopi solski prag - nekako predstavljamo, kakšen bo v soli, kako uspešen bo. Tudi ce se otroku kdaj kaj zatakne, ce sami opazimo kaksne težave, ki jih ima, ali pa nas nanje opozori vzgojiteljica iz vrtca ali male sole, si le redki priznajo, da bi bilo lahko z otrokom »kaj narobe«. Tisti, ki ne zapirajo oci pred otrokovimi težavami v predolskem obdobju in se obrnejo po nasvet, so pripravljeni na morebitne težave, s katerimi se bo moral otrok soociti v soli. Veliko lahko storimo, ce ze v predolskem obdobju popravljamo ali krepimo otrokova sibka področja (npr. govor, ki je zatikajoc, nejasen; motoriko, ce je otrok neokreten; preproste povezave med vzroki in posledicami). Starsi, ki so pozorni na otrokove težave in ga spodbujajo na sibkih področjih, spoznajo, kako hitro oziroma pocasi jih otrok lahko premaguje. Takšni starsi znajo ceniti vsak, se tako majhen napredek, njihova pričakovanja pa se približujejo objektivnim možnostim, ki jih ima otrok glede na svoje težave. In ce se takemu otroku v soli zatakne, mu ti starsi ze znajo priskociti na pomoč in za otrokov neuspeh ne krivijo le učiteljev, solskega sistema, sole, sosolcev in drugih »krivcev«, ki si jih lahko domislijo. Res je, da je treba v naših solah se vedno marsikaj spremeniti, res je tudi, da nekateri učitelji ne znajo prisluniti otroku, in zal je tudi res, da je med vrstniki čedalje več nezdravega tekmovanja in egoizma. Toda vsa ta dejstva, pa ce jih se tako vztrajno navajamo kot glavne »krivce«, lahko omilimo, ce nekoliko strpneje pretehtamo vzroke učnih težav in solskega neuspeha, ki jih lahko najdemo pri otroku, družini, stvarnih življenjskih okoliscinah in soli. Praviloma se pri tem prepleta več dejavnikov, in ko so solske težave tu, se nanje navežejo se novi, ki dodatno prispevajo k solskemu neuspehu in sklenejo začaran krog. Med pogostimi vzroki so tudi družinske krizne situacije, kot so neazumevanje med starsi, alkoholizem v družini, razveza ipd. Možnosti za solski uspeh so manjše pri otrokih, ki jim družinski člani ne pomagajo, jih ne spodbujajo in precenjujejo ali podcenjujejo njihove dejanske sposobnosti. Majhno zanimanje ali nezanimanje družine za otrokovo solsko delo pomeni za otroka razvrednotenje sole in dela za solo. Ko govorimo o zanimanju družine za otrokovo solsko delo, to se zdalec ne pomeni le zanimanja za njegove ocene, ampak tudi zanimanje za tisto, kar se otrok uči. Tudi vrednote, vzorci obnašanja, stališca, ki jih ima družina do dela, znanja, uspeha ali neuspeha, so pomembni za otrokov odnos do sole in sol-

Foto: BOBO

skih obveznosti. Pomemben vpliv ima tudi solsko okolje, v katerem otrok živi. V kulturno siromasnem okolju, ki več pozornosti usmerja k materialnim kot duhovnim vrednotam, bo otrok z učnimi težavami prej zašel v stisko kot v okolju, ki se zna veseliti tudi na videz drobnih, nepomembnih uspehov. V stisko pa solarja pogosto pripeljejo tudi prevelika pričakovanja staršev, ki niso skladna z otrokovimi sposobnostmi, potrebnimi za uspeh v soli. Seveda pa so tudi otroci, ki jim preprosto ni do znanja, ki ga ponuja sola, pa tudi ne do taksnega uspeha, kakrsnega si želijo starsi. Zelo hitro so zadovoljni, saj nemalokrat tudi sami spoznajo, da bodo morda srečnejši v poklicu, za katerega ni potrebno toliko solskega znanja kot denimo za poklic ali solo, ki so jo pravzaprav v njihovem imenu izbrali starsi. Seveda z najboljšim namenom - »da bi jim bilo bolje« kot njim, ki te možnosti niso imeli.

Razocaral nas je

Ce otrok ni tako uspešen, kot so pričakovali, se starsi pogosto začnejo sprasevati, ali je len in jih s čedalje pogostejšimi glavoboli in podobnimi težavami izsiljuje, ali pa se zatekajo k »tolazbi«, da se mu godi krivica, da ga ne marajo, da se jim je zameril. Dosti teze se sprijaznijo, da vendarle ni tako zelo bister, kot so menili. Nekaj časa mu pomagajo, ko pa ni vidnejšega izboljšanja, postanejo nestrpni do otroka, nemalokrat ogorčeni nad njim, in mu očitajo, da je len, da se premalo trudi, da je nehvaležen in da bo ze sam nosil posledice svoje lenobe in malomarnega odnosa do sole. Otrok se sprva brani, češ, saj se učim, kasneje pa čedalje bolj trpi, ker spoznava, da ni izpolnil pričakovanj staršev, da jih je razocaral. Mnogi starsi se premalo zavedajo, da je otroku, ki ni tako uspešen, kot so pričakovali oni in tudi on, težko, da mu se zdalec ni vseeno. Toda kaj ko se starsi tako težko postavijo v njegovo kožo. Ce bi imeli otroka iskreno radi, taksnega, kakrsen je, ne pa da se bolj kot z njim ukvarjajo s predstavo, ki so si jo sami ustvarili, bi se večkrat skušali zviveti v njegovo vlogo. Potem bi bili v svojih zahtevah in trditvah manj trdi, manj kruti in bolj cloveski. Izognili bi se številnim nesporazumom, otroku in sebi pa prihranili marsikatero grenko uro.

Moc starševske ljubezni je v tem, da imamo otroka radi taksnega, kakrsen je, da ga taksnega sprejemamo. Le tako mu lahko pomagamo prebroditi stisko, ki jo pogosto povzroča neuspeh v soli. Skupaj z učiteljem lahko poiščemo tak način in metode učenja, ki bodo otroku pomagali k večji zbranosti, vzdržljivosti in tudi večjemu zanimanju za učno snov. Otroka spravi v stisko tudi neizrečen občutek staršev, da jih je razocaral. Starsi se tega občutka znebijo ali pa se sploh ne pojavi, ce dovolj zgodaj začnejo graditi svoja pričakovanja glede solskega uspeha na otrokovih dejanskih sposobnostih ob upoštevanju okolja, v katerem otrok živi.

V STISKI

NASVET PSIHOLOGA

Se da živeti v dvoje?

Sestdesetletni bralec nam je zastavil zelo jasno vprasanje: se danes sploh se da živeti v dvoje? Zaskrbljen je, ker se njegova hči ze zdaj prepira s fantom, s katerim se namerava poročiti. Ne more razumeti, zakaj sili v zakon, ko pa na vsakem koraku lahko vidi, kako se čedalje več zakonov razdre.

Locitev, tako kot zakon, sama po sebi ni niti dobra niti slaba. Partnerja, ki se locujeta, lahko to opravita dobro ali slabo. Žal pogosteje slabo kot dobro. Toda ceprav je locitev, in to ne ravno clovečnih, precej, sem prepričana, da se da živeti v dvoje, in to dolgo in srečno, ce se zavedamo, da se moramo za vsak odnos, tudi zakonski, truditi. Bistvo tega odnosa ni institucija, ni tisti da, ki ga rečemo pred maticarjem in bogom, ampak tiisto, kar se dogaja med partnerjema. Pavao Brajsa v knjigi Se da živeti v dvoje pravi: ce bo zakon kakovosten ali ne, ce bo v obojestransko zadovolj-

stvo ali ne, ce bo mogoče v njem clovesko živeti ali samo neclavesko životariti, vse to je odvisno od partnerjev. Zakonske sreče ne moreta zagotoviti niti država niti družba. S skupno zavzetostjo in obojestransko aktivnostjo jo morata doseči zakonska partnerja. Dober zakon je mogoč le kot iskren in stvaren medcloveski odnos na clovečni in pravični osnovi ter s svobodno in prostovoljno zavzetostjo obeh partnerjev. Zakonski ljubezni je treba dodati enakopravnost, pravičnost in clovečnost. Ne priznavam neclavesčne, nepravilčne in neenakopravne zakonske ljubezni. Ne priznavam položaja enega, ki se nenehno žrtvuje za drugega ali za zakon kot institucijo. Zakon je svobodna skupnost svobodnih posameznikov, da pa bi bili v njem svobodni, moramo ohranljati njegovo kakovost. V slabem zakonu ostajamo zato, ker moramo; samo v dobrem pa zato, ker zelimo. In dober zakon ni neuresničljiv.

V verz ujeta stiska

Čakajoc

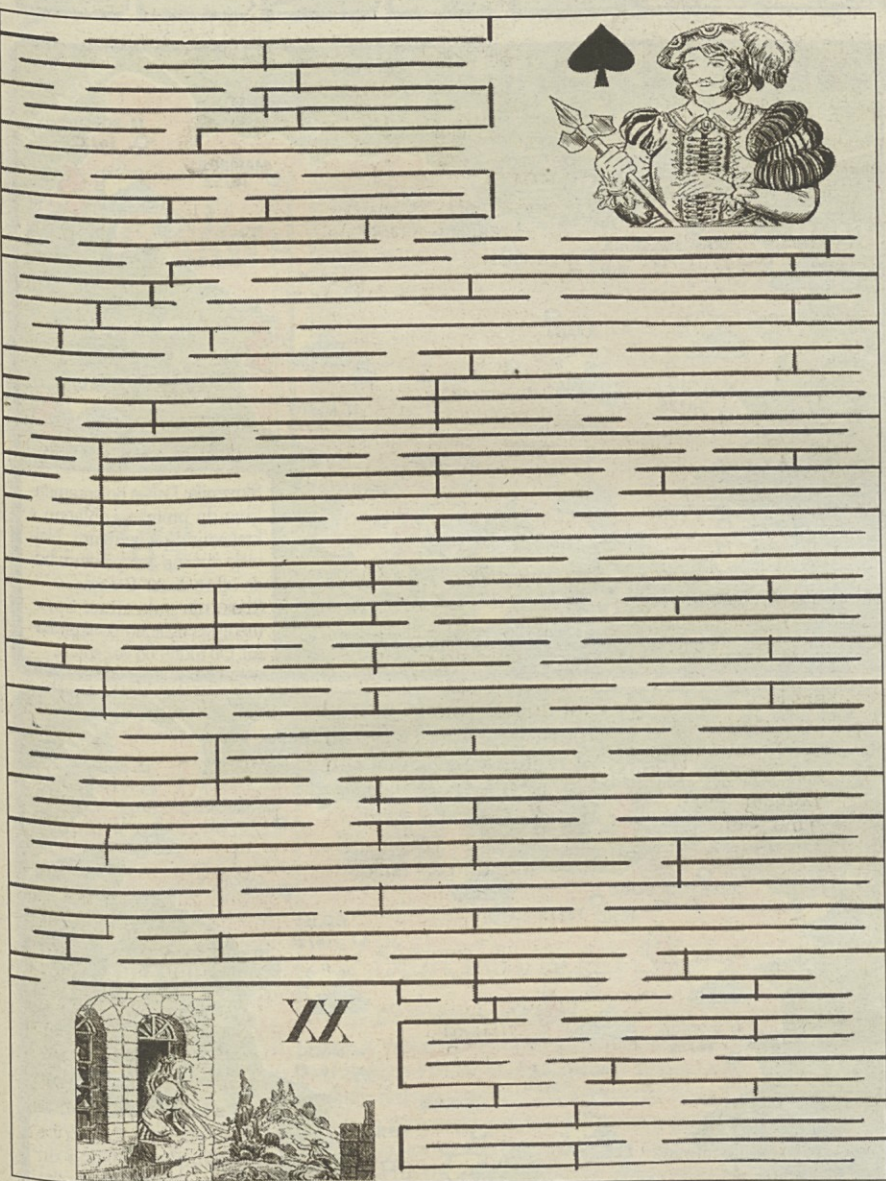
Čakajoc na odresitelje slutim senčni pogled v ovalnih sipinah trnovo sled rastje ranjeno jutro samevanje ogledal. T. G. (iz casopisa SENT, maj 1995)

SENT, casopis za razvijanje drugačne neodvisnosti drugačnih, casopis, kjer je prostor tudi za ubesedovanje različnih stisk, izhaja vsak mesec. Izdaja ga organizacija za duševno zdravje SENT, Pokopalska 16, Ljubljana, telefon (061) 140 32 56, v 300 izvodih. Cena 200 tolarjev. Vse, ki se tako ali drugače ukvarjajo z vprasanji cloveskih stisk, vabimo, da se oglasijo s svojimi prispevki.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

282	REKA SELSCICA	POPEVKAR MEZEK	OKENCE	AMERISKA FILMSKA IGRALKA (DEMI)	NAJMANJSA CELINA	SUKANEK	RENATA TEBALDI	RUSKI PESNIK (JOSIF)	SAMOSPEV	PEKOCA ZACIMBA	ZVISANA NOTA D	OSEBNO DOZIVLIJANJE	EUGENE IONESCO	AVTOR: LUKA PIBER	PROSTOR ZA VOZILA	ZBOR OSMIH PEVCEV	DOKTOR	RASTLINE STROCNICE	SPANSKI KOSARKAR SAN EPIFANIO	KOPALKE ZGORAJ BREZ	OSEBA, KI ELKA	FINSKO PRISTANISCE
PISEC SATANSKIH STIHOV														SEJANJE MED DRUGE RASTLINE								
ITALJANSKI PISATELJ														DEL ATEN LETECA VEVERICA								
LENOBA							KLES- CENJE PANAIT ISTRATI						PREGRI- NJALO MIZE RIJKA				IDRUSKI IZDELEK IME CRKE					
IZVRZEK						KMET V SAHU M. IME					INDJANSKO PLEME DOLENI. KRAJ								IZRASTEK NA GLAVI			
KAREL SLOKAN			PESNIK FRITZ LOPAR						PREPLET VRVI	OLAJSANJE RAZPRAVICE									DOBA SMUC. HROVAT			
SVICARSKA REKA AARE				ANTON OCVRK TURCUJA			IBRAHIM	RELIGIJA TURSKO JEZERO					ERIBU EDEN IN DRUGI			STARO BABILONSKO MESTO	PRAVO JEZERO V ETIOPIJI				ZITNI ROD	CLOVEK Z VELIKIMI OCMI
SNETJAVOST												USESNI ZDRAVNIK								RAZLICNA VOKALA GR. BOG VETROV		
PLAVALISCE BREZ STREHE												POSLEDICA UDARCA VILI AMERSEK						ARABSKI PLEMENSKI POGLAVAR				
NEMSKI FILOZOF (PAUL)				PREBIVALEC JERNEJE VASI														SKLEPNI STAVEK SKLADBE				
ARTHUR				NORVESKA POP SKUPINA				HRVASKA POKRAJINA					GRSKA MUZA PETJA					ANGLESKI IGRALEC BATES				

Katera pot je prava?

ŠAH

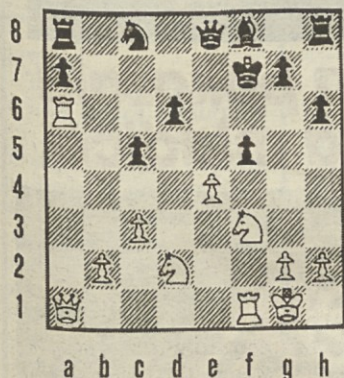
Stahlberg - Petrosjan / Budimpešta 1952

Le redkokdaj se je vele mojster Petrosjan znašel v tako neprijetnem položaju kot v zgornji partiji. Poleg pasivnih figur ima tudi izpostavljenega kralja in belemu - švedskemu vele mojstru Stahlbergu, ki je na potezi, ni bilo težko s kombinacijskimi kretnjami pregnati crnega kralja in ga prisiliti k predaji!

Rešitev naloge

Najprej stopi v akcijo bela dama 1.Da2+! De6 Edina poteza. Na 1...Kf6 ali 1...Kg6 beli z 2.Dd5! grozi z matom ali osvojitvijo trdnjave. 2.Se5+! Ke7 3.Sc6+ Vezava po šesti vrsti dovoljuje vpad belega skakaca. 3...Kd7 4.Da4! Sedaj sta bela dama in skakac v odlučnem napadu. 4...Ke8 5.ef5! Odpre se se linija e in crni kralj je v matu. Po 5...De3+ 6.Kh1 se je Petrosjan vdal. Zares sijajna kombinacija belega!

Silvo Kovac

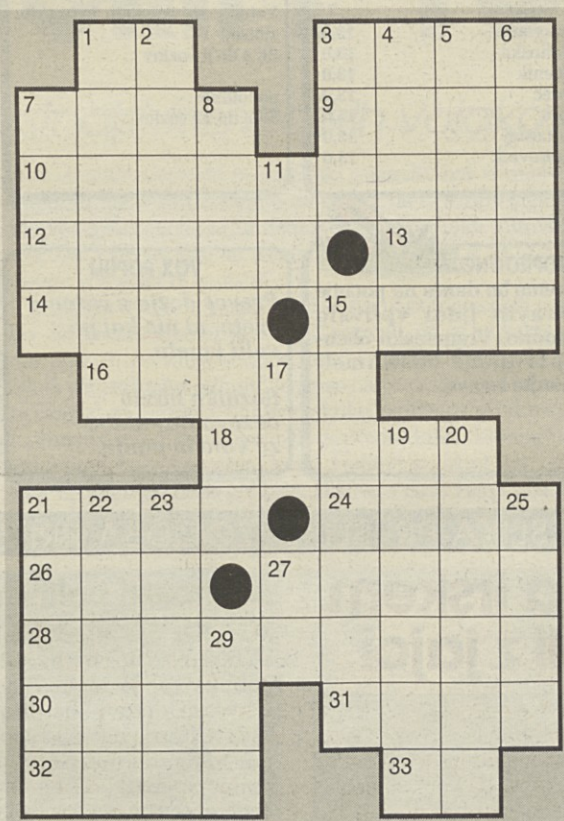
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. začetnici slovenskega opernega pevca Dermote, 3. pritok Moravice v Srbiji, 7. plesni korak, 9. prevozno sredstvo, 10. vrtna začimbna rastlina z disecimi listi in koreninami, 12. jeca, 13. orientalsko gostišče s prenocisci, 14. sunkovito skrčenje prepone, 15. italijansko mesto s posevnim stolpom, 16. nemški pisatelj (Joachim), 18. zmes pšenice in rži, soržica, 21. hrvasko ime za slovensko obmejno reko, 24. ime slovenske književnice Njatin, 26. avstrijska poročevalna agencija, 27. mejna reka med Iranom in Turkmenijo, 28. servis, 30. izraelska letalska družba, 31. dolg letalski napad, 32. smer poti, 33. naša in tuja crka.

Navpično:

1. lojna bula, 2. slovenski pisatelj (Fran, roman Trojka), 3. grobo domače sukno, 4. zgornji deli skornjev, ki segajo čez koleno, 5. gorovje v Maroku in Alžiriji, 6. vojaški spopad med državami ali ljudstvi, 7. nakaza, pokveka, 8. mesto ob Jadranskem morju v srednji Italiji, 11. ozek konec polotoka, 15. zbirka psalmov, 17. kratica za Slovenske železnice, 19. slovenska popevkarica (Marjana), 20. nekdanji hrvaski atlet (Josip), 21. nekdanja zasebna ladja, ki je na osnovi državnega dovoljenja lovila sovražne trgovske ladje, 22. otok v otocju Samoa, 23. stalni veter, ki piha pri tleh iz subtropskih proti tropskim področjem, 25. stara prestolnica Severne Babilonije ob Evfratu, 27. površinska mera, 29. pod.

strebza, Elal, raid, ruta, jc.
Vodoravno: AD, Kzav, step, avto, petersilj, arest, han, kolo, Pisa, Maass, rzada, Kupa, Lela, APA, Atrak, po-
RESITEV

Horoskop

zapisal

B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pod pritiskom nežne provokacije boste popustili svojim strastem in izgubili glavo. Nič hudega, kajti če bi se naprej sužnjevali razumu, bi okameneli.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Znasli se boste v položaju, iz katerega bi najraje pobegnili, vendar boste ohranili dostojanstveno drzo, izbojevali zmago in si pridobili izgubljeno samospoštovanje.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Vse se bo izteklo natančno tako, kot ste pričakovali. Ne čudite se torej, če boste ob prijetni presenečenja. Kar je predvidljivo, ni nikdar dovolj vznemirljivo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ne da bi hoteli, boste v poslovnem zapletu odigrali osrednjo vlogo. Čeprav boste vsem na očem in v zobeh, se ne boste pustili znesti. Pričakujte napredovanje.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Utrdili boste svoj službeni položaj, zato vam počasi postaja dolgčas. Preden se podate v iskanje novih izzivov, poskusite potipati po možnostih, ki jih vsebujejo stari.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Menite, da imate več težav kot drugi. Motite se, kajti drugi jih spretno prikrivajo - ampak to vaših nič ne spremeni. Odslej jih merite le se s seboj.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vase počutje bo nadvse vedro, čeprav vam ne bo jasno, zakaj. Prislunite tihim mislim in izvedeli boste, da v njih odmevajo sledovi majske zaljubljenosti.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Spoznali boste, da večino vaših dejanj usmerja težnja po priljubljenosti. Nič hudega, narobe je zgolj to, da se zaradi tega odrekate svojemu zdravju.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Vase zanimanje za druge bo tako majhno, da se bo marsikdo počutil preziranega. Ne obremenjujte z občutki krivde, saj vendar ne živite zaradi drugih.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Končno vam bo postalo jasno, kaj bi radi. Škoda le, da je svet tako tog, svojeglav in pocasen, da se vam ne odziva. Razmislite o tem, kako bi ga ukanili.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Lotili se boste sto stvari naenkrat, končali pa ne boste nobene. Skrajni čas torej, da zastanete, vklopite svoj sijajni um in si oblikujete sistematični načrt.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Preganjal vas bo občutek, da ne boste zmogli prenesti vseh zahtev tega dne, vendar boste že po prvem spopadu spoznali, da ste si jih največ zgolj umisljali.

IRSKA

Dve kolesi, dva možaka in 1000 km poti (9)

No, z galwayjskim Art's Festivalom sva imela srečo. Namenjena sta mu bila dva tedna v drugi polovici julija. Takrat se je v mestu 'zgodilo' več kot dvesto kulturnih dogodkov na osemnajstih prizoriščih. Festival je letos potekal že sedemnajstič, prvič pa ga je gmotno podprla tudi evropska skupnost, seveda pa niso manjkali tudi 'klasici' irski sponzorji - Bank of Ireland, Guinness, Smithwick's in več kot tristo krajevnih pokroviteljev. Na festivalu je mogoče videti in slišati vse - poulična gledališča, otroške predstave, lunch-time klasičnih koncertov v stolnici, jazz, boogie-woogie, ska in rock'n'roll bende, irski korni orkester, latino ri-

tme, tradicionalno irsko glasbo, takšne in drugačne gledališke skupine iz Anglije, New Yorka, Berlina, filmske predstave, slikarske razstave...Več kot tri dni časa za Galway nisva imela, toda v čudovitem vremenu in vzdušju, ki sta zajela mesto, bi tam najraje ostal vseh stirinajst dni festivala.

Pot iz Galwaya proti severu v osrčje Conemare popotniku prikaže nove razsežnosti Irske. Pokrajina je nenaseljena, večinoma močvirnata in posuta z jezeri. Ceste so dobre in neprometne. Clovek se včasih vpraša, komu so sploh namenjene. Mest in vasi je na zemljevidu označenih kar nekaj, a le redko premorejo kaj več kot bencinski cr-

palko in skromno restavracijo. V Galwayu sva lepo lenarila, zato pri nabiranju kilometrov nisva pretiravala. Sicer pa je bilo vreme lepo, takšna tudi napoved, poleg tega pa se nama ni nikamor mudilo. Na cesti proti Clifdenu na Atlantski obali te občestne table vabijo na ogled gradov, katerih tu res ne manjka. Midva sva se dolocila za Aughnacore Castle. Grad je pravzaprav samo sesterokotni obrambni stolp iz začeta 16. stoletja, eden mnogih, ki so jih grofi O'Flaherty postavili na tem območju. Irci se, še posebej v zadnjem času, zelo trudijo, da bi ohranili tisto, kar se od njihove kulturne dediščine se da ohraniti. Sem sodijo tudi gradovi. In ker

je za takšne stvari denarja vedno premalo, so bili precej gradov prisiljeni prodati podjetnim Americanom, ki so si v njih uredili razkošna domovanja. Velika večina gradov pa je tako ali tako se vedno v lasti Angležev.

Noč sva prežvela in prebedela v sotoru v družbi milijonov milimetrskih music, ki te popikajo povsod po telesu in se pred njimi preprosto ne moreš zascititi. Te majhne, zoprne pošasti so naju spremljale še vso pot po Conemari. Res ne vem, kako se je počutil gospod James Joyce, ko je v teh krajih iskal navdih za svoje literarne prevence. Vsekakor so mu Irci posvetili celo pokrajino in jo poimenovali Joyce Country. Tudi morska fa-

Grad Ashford v osrčju pokrajine Conemmare

vna in flora v tem delu Atlantika sta čudoviti. K temu pripomore tudi topli morski tok, ki se ravno seže do obale. V Letterfracku lahko najames popolno potapljaško opremo in se z izkušenimi potapljalci odpraviti na celodnevni prvdodni izlet. Martin si ni pustil dvakrat reci in je prišel nazaj zelo navdušen. Da jaz cel dan ne bi sa-

mo polezaval in bil prevec enostavna tarča neutrudnim musicam, sem se odlocil obiskati bližnji Conemara National Park. Narodni park je dva tisoč hektarov veliko ograjeno območje - eden od petih podobnih parkov na Irskem. Prijeten popoldanski sprehod je združen z ogledom stiri tisoč let starih megalitskih grobišč in pokopališča

iz 19. stoletja. V sprejemnem centru je tudi nazoren prikaz o tem, kako so včasih in kako danes iz močvirnatnega sveta pridobivajo soto, jo posušijo in potem uporabljajo kot gorivo. Včasih so jo na veliko izkoriščali, danes pa se trudijo, da bi ohranili tisto, kar jo je se ostalo.

Se nadaljuje
Jure Vindisar

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo in delom vzhodne Evrope je območje nizkega zračnega pritiska. V visinah se nad našimi kraji zadržuje razmeroma hladen in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.14 in zšlo ob 20.46. Dan bo dolg 15 ur in 32 minut. Luna bo vzšla ob 8.50 in zšla ob 23.30.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	15,1	Crikvenica	13,0
Sava (Radovljica)	9,8	Malinska	13,0
Sora	12,4	Sibenik	13,0
Ljubljana	12,7	Porec	13,0
Savinja	-	Split	15,0
Vipava	9,9	M. Losinj	15,0
Jadransko morje (Koper)	18,7	Dubrovnik	15,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 4 do 8 vozlov
popoldne:
SE 8 do 12 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.17 najnižje -52 cm, ob 13.13 najvišje 27 cm, ob 18.25 najnižje -4 cm, ob 23.47 najvišje 29 cm.
Jutri: ob 6.51 najnižje -46 cm, ob 13.59 najvišje 29 cm, ob 18.24 najnižje -1 cm, ob 0.25 najvišje 20 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	16
1000 m	12
1500 m	7
2000 m	5
2500 m	1
2864 m	-1

BIOPROGNOZA

Vreme bo danes na počutje zdravih ljudi vplivalo ugodno. Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli manjše težave.

VOX POPULI

Preveč dežja v rožnem cvetu, ni nič kaj po volji kmetu.
Rožnika mrzlo deževanje - slabo za vino in panje.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Na uradnem obisku na Irskem so Charlesa obmetali z jajci

DUBLIN - Angleski prestolonaslednik princ Charles na obisku v Irski republiki je bil tarča ostrega kontestiranja protimonarhičnih skupin v državi, ki se je po krvavem oboroženem uporuh odcepila od Velike Britanije pred 75 leti. V strahu pred atentati so irske oblasti ob priložnosti poskrbele za izredne varnostne ukrepe.

Charles je prvi pripadnik angleske kraljevske družine na uradnem državnem obisku, odkar si je Irska priborila neodvisnost v 20. letih. Samo pred enim letom bi bil obisk nepojmljiv zaradi nevarnosti napadov gverilcev, ki so leta 1979 na Irskem ubili Charlesovega prastarca grofa Mountbattena. Charlesov obisk se je iztekel veliko bolje, čeprav ne brez zapletov, kljub temu, da je za red med princem dvodnevni obiskom skrbelo več kot tisoč policistov in na stotine vojakov. Prestolonaslednik je obiskal številne institucije, kosil s predsednico Mary Robinson in se nato sestal s prvim ministrom Johnom Brutonom (na sliki).

Kljub izrednim varnostnim ukrepom pa je tudi Charles na Irskem doživel atentat, čeprav se zdalec ne tako nevaren kot tisti, ki ga je doživel grof Mountbatten: trije moške so princa namreč bombardirali z gnili jajci, vendar so nepridiprave irski policisti takoj nasli in aretirali.

Avstralski politik odstopil zaradi spolnega škandala

SYDNEY - Ian Smith, eden najbolj znanih avstralskih politikov, se je odpovedal funkciji finančnega ministra v zvezni državi Victoria, ker ga je njegova tajnica Cheryl Harris obtožila spolnega nasilja. Ženska je tudi povedala, da je s Smithom že trikrat zanosila, a je vsakih splavila, da ne bi prizadela njegove politične karjere, četrtič pa tega ne bo storila.

Nevzgojni žvečilni gumi

MADRID - V bogaboječi Spaniji je policija prepovedala prodajo »zgecljivega žvečilnega guma« s slicicami deklet, s katerih se lahko izpraska bikinke, tako da se dekleta pojavijo v vsej svoji goloti. To je odkril neki profesor v spanskem Leonu, ki je bil najprej presečen, da sta se njegova otroka prepustila razvadi žvečilnega guma, nato pa zgrožen, saj sta žvečila gumi, ker sta zbirala slicice golih deklet.

Aretirali kitajskega zigoloja

PEKING - V Pekingu je policija aretirala 23-letnega Li Chunminga, ki je tako postal prvi uradni kitajski zigolo. Za zapahi pa se ni znal zaradi svojega na kitajskem prepovedanega »poklica«, temveč ker je iz strahu, da ne bi bil plačan za svojo storitev, neki tuji turistki sunil torbico, ko se je ta prhala v hotelskem apartmaju. Policiji je povedal, da je le dvakrat ponudil svoje storitve. Prvič je zaslužil 800, drugič pa 1.400 juanov (od dvakrat do trikrat več kot povprečna mesečna plača).

Mamica pokazala svojega mladiča

Sumatrski tiger je prava redkost, tako da so lahko v Sydneyju zadovoljni, ker imajo v živalskem vrtu prirastek. (AP)

Naravovarstveni položaj na našem planetu se je lani dodatno poslabšal

WASHINGTON - Washingtonski Worldwatch Institute je predstavil letno poročilo o naravovarstvenem stanju na našem planetu. Sestavljalec, Lester Brown in Vital Signs, sta najprej navedla sončne in sele nato senčne strani. Med prvimi sta z zadovoljstvom poudarila, da se je v zadnjem letu za 22 odstotkov povečala proizvodnja električne energije iz elektrarn na veter. Prav tako so doživele izreden razmah vse tehnologije, ki izkoriščajo sončno energijo za proizvodnjo elektrike in sanitarne tople vode. Spodbuden je tudi podatek, da se je znižala proizvodnja klorofluorogljikovodikov, ki so glavni krivci za tansanje zaščitne ozonske plasti v ozračju.

Seveda pa je senčnih in slabih vesti precej več. Kot prvo avtorja navajata neustavljivo rast prebivalstva, saj na našem planetu živi že 5,6 milijarde ljudi, kar je očitno preveč za ekološko zmogljivost našega planeta. Američani sta seveda med slabimi vestmi navedla tudi, da se je za 1% povečala proizvodnja cigaret. Po njunem se je v zadnjem obdobju se poglobil razkorak med ekološko sprejemljivim gospodarskim razvojem in dejanskim stanjem na našem planetu, ker le redke države upoštevajo naravovarstvene kriterije v svojem gospodarstvu.

To se odraža predvsem v zvišanju povprečne temperature zraka, saj je bilo zadnje desetletje

med najtoplejšimi v tem stoletju. Tega je kriv pretiran gospodarski razvoj z nesmotrno uporabo tekocin in trdih fosilnih goriv, ki stopnjuje tako imenovani pojav tople grede. Povprečna stoletna temperatura 15,2 stopinje Celzija se je namreč leta 1994 dvignila na 15,32 stopinje.

Sestavljalec pa sta v svoji studiji navedla tudi vprašanje beguncev, ki že zadobiva značilnosti pravega preseljevanja ljudstev. Od leta 1969 do lani se je število beguncev podvojilo. Lani jih je bilo kar 23 milijonov. Se vedno jih je največ iz Afganistana (3 milijoni), sledijo jim begunci iz nekdanje Jugoslavije (2,7 milijona) in iz Ruande 2,1 milijona.

Žolne so se s kljuni lotile Discoveryja

CAP CANAVERAL - Na desetine zelenih žoln se je lotilo posebnega plastičnega ovoja, ki ščiti zunanje rezervoarje vesoljskega trajekta Discoveryja pred ledom, ki nastaja med njihovim polnjenjem. Tehniki Nase se bojijo, da jim ne bo uspelo zadelati vseh lukenj, tako da bodo morali preloziti izstrelitev Discoveryja z 8. julija na kasnejši datum. Kot so sporočili, je v izolacijskemu ovju kar 71 lukenj, širokih od poldruga do dvanajstih centimetrov.